

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Felében Félévre 6 K, negyedévre 3 K — 2.
Vidéken " 9 K, " 4 K 50L

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS
THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Debrecen, Főter, Lamprocht-palota, földszint,
az udvarban hátul.

Karácsony ünnepén.

Van valami magasztos, valami rendkívüli varázsa a karácsony ünnepnek, melynek hatása alól egyetlen keresztény sem vonhatja ki magát. Gyermekkorunk ártatlan örömei, boldog karácsonyesték édes emlékei, mint esthajnal bibora derengenek vissza az élet alkonyára. S ha fölesendül a karácsonyi ének: dicsőség magasságban az Istennek, édes rezgésbe hozza szívünk hurrjait s a karácsonyfa apró csillogása szívárványivet von lelkünk sötét borulatára, hogy ez estén, ez ünnepén együtt örüljünk a gyermekvilággal. A karácsonyéji csillag, amely egykor fénybe vonta a bethlehemi mezőket, ma is besugározza a palotákat, kunyhókat, tulragyogja a villanyok fényét, mert bevilágít a szivekbe, bevilágít egy-egy rezgő sugarával a szenvedések éjszakájába.

Istenem! mennyi öröm az ártatlan gyermeki szivekben! hogy

csillognak azok a tiszta szemek, hogy ragyognak a karácsony örömetől! mennyi ártatlan ajakról hangzik a „kis Jézuska“ neve, aki örömet hoz magával minden jó gyermeknek! Miért is nem lehetünk mindig gyermekek? miért nem érezhetjük többé azt az édes boldogságot, a szülői ház enyhe melegét! Érezzük azt mi is mindnyájan, ifjak és öregek egyiránt, csak hogy ez az öröm egy-egy szülői örömkönyben jelenik meg szemünkben. Az a könyv a multak emlékeiből fakad s gyermekeink jövőjének szól.

A karácsony a családnak ünnepe. Boldog család, mely ez ünnepet zavartalanul élvezheti, melyben békeség, egyetértés, szeretet vert tanyát.

A karácsony a szegényeknek is ünnepe. Nem az a szegény, akinek földi javai nincsenek, aki száraz kenyeret eszik, hanem aki fáj-

dalmak között tölti az álmatlan éjszakát, akinek nincs lelki nyugalma, aki a bűnök terhei alatt roskadozik, akit saját cselekedeteinek rémképei üldöznek. Egészséges testtel, ép lélekkel boldog lehetsz, ha nem vagy is gazdag. Szegény volt a názáreti, aki jászol bölcsőben született és lelki kincseivel betöltötte az egész világot. Az ő születése ünnepe ma is lelki gazdagságot áraszt szét közöttünk. Hoz a karácsony az éhezőknek kenyeret, de hoz a lelkeknek is vigaszt, békeséget, nyugalmat. Olyan mennyei érzéssel telnek ma meg a szivek, a templomok, midőn fölhangzik ajkainkon: „békeség e földön!“

Hoz igen a karácsony mindenkinek, ifjunak, öregnek, szegénynek, betegnek valami ajándékot, hoz magával örömet, békeséget, kinek-kinek szívszüksége szerint. De vajjon mit hoz a magyar nemzetnek? a hazának? mert hiszen

Karácsonykor.

Kondul a harang, zendül az ének,
Buzgó imádság tör fel az égnek.
Honnán csillagos sugaras uton
Jó a Szeretet, hogy a szivekben
Világot gyujtson.

Amerre csak száll, nyomán fény támad,
A jaj elalszik, könnyű felszárad.
A hol a gondnak ekeje szántott,
Eltörli a but, elsimitja a
Redőt, a ráncot.

Örök Irgalom ahogy ma szállasz!
Palotán, kunyhón amig megállasz,
Annyi kesergőt találsz az uton,
Kik reád várva feléd kiáltnak,
Bus nyomorulton.

Hisz annyi ma a panaszló árva,
Kinok nem derül bus éjszakája.

Kinek csak bűja, bánata számos,
Kinek ablaka jöttödet várva
Ma sem világos.

Mégis óh Uram hozzánk leszállva,
Ne csak a könnyüt szedjed ma számba.
Ne csak az árvát boocsásd ma hozzád,
Hallgasd meg e hon feléd kiáltó
Siró panaszát.

A nép szívébe gyujts ma világot!
Oltsd ki az üszköt az átkos lángot.
Áld meg a munkát a két kezében,
Hogy áldatlanul testvér-tusában
Ne mártsa vérben.

Ki letörlesz ma annyi könnyeket,
Kötözd be óh a legfájóbb sebet!
Hisz balsorsában annyit megáldtad,
Küldj ma is békét! Küldj szabadítót
Szegény hazánknak!

Vértessy Ida.

Két karácsony.

Tán mindenkinek van karácsonya,
Egy drága, szent, mit nem feled soha.
Ah! Egyre én is jól emlékezek ...
Tizenhat év volt vállaim felett,
— Virágos élttem: fény, dal, kikelet —
Akkor találkoztam veled!

Sok év lefolyt — a szent karácsony itt,
Felém sodorja multam álmait;
— Hogy hittük akkor: sziveink rokon,
Élted utján majd kezéd fogom,
Napfényem lesz éj-sötét szemed — ...
Hajh! Az élet sir-ásó — ternet,
Szép reményem — bus emlékezet;
S hol oltár-tűz gyúlt tiszta templomon,
Vadvirág int szerte hullt romon!

Zivuska Andor.

A karácsonyfa eredete.

A karácsonyfa eredete visszanyulik messze a történelem előtti időkbe, a mikor még nem tett különbséget közöttünk a kereszt és a fejfa.

Tulajdonképpen kiindulási helyét megállapítani nem lehet. Egyszer, a távol multban — mint a valláseredeti kutatások igazolják — még a legbuzgóbb katolikus népek

Legjobb téli **Cipők** olcsón csak **Glück Edénél** kaphatók
Piac- és Kosuth-utca sarak, a Kistemplommal szemben.

Gyönyörködtető **karácsonyfadiszkek**, remek ujdon-ságok
karácsonyfa cukorkákban óriási választék apró díszlámpákban
MAYER JENŐ fűszer- és csmegeüzletében Széchenyi-utca szegletén.

csak akkor lenne mindnyájunk öröme teljes, ha elszállana végképen felőlünk az a szálló ige: *nem boldog a magyar!*

Karácsonyi örömünk bánattá válik, ha hazánk sorsára gondolunk. Ezt a muló esztendőt nem irhatjuk a nemzat boldog éve közé. Jogos nemzeti aspirációnik elhantoltattak.

... És mi egymás közt veszedünk. Mintha nem volna elég élődi ellenség hazánk testén. — Mondva csináljuk magunknak az ellenséget, midőn pártoskodunk, felekezetieskedünk, ahelyett, hogy egyesülnénk a haza oltára körül.

Hadd legyen a karácsony az egyetértésnek, békeségnek ünnepe hazánkban. Kevesen vagyunk, ne fogyasszuk erőnket, sok az ellenségünk, ne növeljük számukat. Így talán könnyebben viseljük sorsunkat.

Szebb jövődőt, boldogabb karácsonyt!

Képzőművészet képkiállítására.

A debreceni tárlat.

Irta: Kozma László.

A nemzeti életnek minden mozzanatában a figyelmes szemlélő keresi az öntudatosságot, tervszerűséget, mert a sok különböző irányu munkásságból alkothatja meg magának a helyes nézetet arról: vajjon ennek a nemzetnek művelődési iránya helyes mederben halad-e s lépést tart-e a művelt külfölddel??

A magyarnak évszázadokon keresztül, mint kelet és nyugat ütköző pontjának, nehéz feladat jutott osztályrészül. Míg a nyugati műveltséget tatár, török dárdák

ellen védelmezte, addig a maga ügyeivel keveset törődhetett s nemzeti művelődésének drága emlékeit, fényes bizonyítékait szétadta, felégette s elrabolta a török és német, a mi megmaradt, azt az egyházak s egyes főurak s alacsony, nádfedeles papi és tanítói lakok őrizték meg, sőt a tudatlanság is segített e munkában, mert a bemeszelt templomfalak mézsrétegei alul kerülnek elő az Árpád-kori falfestések becses maradványai.

Nagy művészi irányok kifejlődésének a mi nemzeti életünkben Róbert Károlytól a mohácsi vészig kedvezett az idő, azután széthuzás, civakodás sötét fellege borult a haza egére s a fajgyűlölet átka sulyosodott közéletünkre s ez az idő nem kedvezett semmi szépnek és nemesnek, a magyar — mert idegen volt ur a hazán — igazán nem lelte honát abban s a mi kis művészetünk e szomorú korszakban itt és ott fel-feltűnt, magán hordta a forma merevségét.

A művészet a nemzeti műveltség egyik biztos hőmérője. Fejlődésének történelmi tárgyalása egy rövid alkalmi cikk keretében helyt nem foglalhat, de azt teljes önértékeléssel s nemzeti büszkeséggel állíthatjuk, hogy fajunkban olyan erős művészi őserő van, mint azt a közelmúlt is igazolja, hogy a magyar faj az egész művelt világ által irigvelt nagy festő és zenei művészeket adott a világnak, kiknek nagyságát a világ művelődéstörténete is, mint halhatatlanokét, feljegyezte s nevek és művészetök beragyogta a félvilágot.

Ujabbán a képzőművészet egyik ága: a festészet hatalmas lendületet vett s az e téren elért nagy haladásnak hirdetői nemcsak a fővárosi, de a vidéki évről-évre ismétlődő képkiállítások is, melyek mindinkább magukon viselik az önálló nemzeti fejlődésnek a jellegét.

Attól a hóbortos tulásba menő iránytól pedig, melyet secessió néven ismerünk, nincs mit félnünk, elvégre is a nemzeti lélek felismeri, megérti és érzi mindazt, a mi vele ellenkezik s nagy és erős ellentétek teremthetik meg a művészetben egyedül igaz és elfogadható irányt, melynek alapvetője a *természeti igazság*.

Tévelyeghetnek egyes művészek mellékutakon, de a kik a természeti igazság tör-

vényeit a művészi idealizmussal összhangba hozni nem tudják, fantasztikus irányukkal ott maradnak a középszerűsége jóval alul s előbb utóbb napirendre tér felettük és irányuk felett a műértő közönség.

Azt hiszem, természetesnek tartja mindenki, hogy a művészet fejlődésének alapja egyedül nem lehet maga az állam, ennél sokkal erősebbnek kellene lenni a magyar társadalmi életben megnyilatkozó pártfogásnak.

De hogy is áll ez a kérdés? Bizony nagyon szomorúan. — Ha pedig a kérdést egyenesen a mi helyi társadalmunk műpártolása szempontjából vizsgáljuk, semmi örvendetest nem jegyezhetünk fel.

A nemzet művészeinek munkája iránt érdeklődők társasága nálunk is megalkotta a műpártoló-egyesületet s megalakulása óta csaknem minden évben rendezett képkiállítást.

A mostani, az ipartestület nagy termében levő kiállítás kétségen kívül az eddigi kiállításokat művészi becsben sokkal felülmúlja, de úgy látszik, hogy a mi közönségünk pártoló jóakarata a belső becses fordított arányban áll, mert sem a látogatottság, sem pedig a képvásárlás az eddig mutatkozó látogatási létszámot, annál kevésbé a vételt nemcsak el nem érte, de meg sem közelítette eddig. Sokszor elmondottam, itt is hivatkozom azon tapasztalat által igazolt tényre, hogy ott fenn a kisebb, szegényebb határszéli városokban, a hol minden kulturális célnak csak egy kis intelligens közönsége van, az ilyen kiállításokat sokkal inkább pártolják, mint a mi sokkal gazdagabb közönségünk.

A Salon által a múlt években rendezett Munkácsi-képkiállítás fényes anyagi és erkölcsi eredménnyel végződött. 13 ezer korára kép kelt el, míg itt képeladást eddig alig jegyezhetünk fel.

A képkiállítás a mi művelődésünknek egyik fontos tényezője. Oktató, nemesítő hatása kétségbevonhatatlan. Csak ismétlésbe bocsátkoznám, ha a kitűnő művekből összeállított kiállítást, melyet már lapjaink kritikai szempontból méltányoltak, részletesen ismertetném, elég annyi, ha felemlitem, hogy Grünwald Béla, Mihalik Dániel, Ferenczy, Ujváry, Bakó, Boruth, Nadler, Zombori, He-

is a tüzet imádták csupán s abból a messze ezer és ezer év előtti korból is hozott magával a rege annyit, hogy az ó-germánok, a bivalybőrbe takaródzó teutonok és cimberék, a kik még Varas légiót félemlítették meg a fejükre rakott bivalyszarvakkal, a mi karácsonyunk táján meggyújtottak egy száraz erdei tuskót s fényénél mondták el — ki tudja, panaszaikat-e, örömeiket-e — Wodának, az ó hatalmas istenüknek. Ez volt a yuleclog. Persze nehéz azt elhinni, hogy az Ur megszületésével szoros összefüggésben lenni látszó karácsonyfa talán innen nyerte első eredetét. A délmagyarországi szerbeknél azonban karácsonykor a család fő ma is tuskót vág le az erdőben, melyet otthon a tűzre tesz s mikor a tuskó javában pattog, bejön a szomszéd s rávág az égő fára, miközben így szól:

— A hány szikra száll belőle, annyi áldás szálljon rátok!

És meglátjuk ezt a szokást a szláv népek majdnem mindegyikénél, más és más sallangokkal feldiszitve; sőt kimutatható, hogy a régi szlávok, akik a történelem ködös ókorában alkalmasint érintkeztek az északra jövő germánokkal, a yuleclognak

teljesen megfelelő ritust követtek, melyet ők badnjának neveztek. A svédek, norvégek és egyáltalában az északi részekben lakó népeknél, a faégetés azután szokásos volt karácsony táján, bárha a kereszténység terjedésekor a papok ezen „pogány” ritus ellen hevesen kikeltek. S valószínű, miután látták, hogy a nép e szokás mellett híven tart, ők maguk a tűz és a fa eszméjét, a karácsonyfa állításával vélték a legelőnyösebben megoldani, amelyben érvényre jut, tagadhatatlanul nemesebb formában, mindkét elem szereplése.

Hogy ez minden valószínűség szerint így történt, emellett szól az a tény is, hogy a karácsonyfa tülevelű, tehát északon honos fák közül még ma is javarészt, bárha néhol mirtus-, borostyán-, vagy a tiszafa is szerepel.

Érdekes azonban a karácsonyfa utja hozzánk, magyarokhoz. Itt már bizonyosan megállapítható, hogy e szokást egyenesen a németektől vettük át, még pedig nem is olyan régen. Nálunk ugyanis, a XIII., mások szerint a XVI. századig vezethető vissza e szokás elterjedése, annyi azonban igaz, hogy egy drezdai rézmetsző, Göthe párt-

fogoltja: Schwerdgeburth Ágost, kinek vagy kilenc Luthermetszete máig is fennmaradt, az egyik képen a karácsonyfát mai formájában ábrázolja. Nálunk az első maradandó megemlékezést a véletlenül éppen karácsony éjszakáján született Dérynének köszönhetjük, aki naplójában éppen a születésekor (1793.) végbement ünnepek között a karácsonyfát is megemlíti. Feljegyzése szerint ez akkoriban nagyon divatos volt Jászberény táján és melyet az északi megyék német lakosságától mond eredendőknek, akik viszont ezt a szokást bevándorlásukkor hozták magukkal.

Egy-egy magyar mánás család levéltárában is van említés arról, hogy 1830. táján „az gyermekek örömeire pedig karácsonyfát is állítottak”, de általánosabb elterjedést a karácsonyfa mégis csak a negyvenes években nyert. Ma már országszerte el van terjedve.

Egyik-másik vidéken más-más módon díszítik a karácsonyfát. Almát és diót a magyar vidékeken szokás aggatni rá. A Szepességben nyirfavesszőt kötnek rá. Sőt a falu kondása a karácsonyi (nyirfavesszőből készült) virgácsal végigjárja a községet és

Legjobb karácsonyi ajándékok
a legjobb ékszerajándékok igen olcsón, páratlan nagy választékban
Löffkovits Arthur óriási nagyságú raktárában

Divatos férfi öltönyök és kabátok, ugyszintén női felöltők mérsékelt részletfizetésre
legjutányosabb árak mellett **Kellner és Witt**
nagy részletáruházában **Csapó-u. 22.**

gedüs László, Révész stb. igen sikerült képekkel vesznek részt a tárlaton.

A kit legelső helyen kellett volna említenem, a kiállítás lelke és főrendezője, a magyar tájfestészet nagy művésze, Bosznay István szebbnél-szebb tájképeivel, Bakos Tibor, Pálffy József művészi munkájuk legjavával, ugyancsak Leszozynszky Kornél a magyar tengerpart megkapó szép részleteivel vesznek részt a tárlaton.

Nagyrévi Haranghy György beszélő színes gummi képei, az amatőr fényképészet igazi műremekai. Pajtai Odón nagy hirre jutott karikatúrái pedig e nemből igazán páratlanok.

Ismétlem, ahhoz, hogy művészi társulatok nemes törekvése sikeres legyen, megkivántatik a közönségnek érdeklődő jóakarata és szeretete, mert amely nép, mint nemzet élni akar, az becsülje, támogassa íróit, művészeit, mert nekünk itt Európa közepén nyugodni, tétlenkedni nem lehet, nem szabad. A mi kötelességünk minden téren a kitartó és szakadatlan munka. Ha valaha a sors ellenünk fordulna, ha a művésze esetleg lomtárba kerül, a muzsák hangja elnémul, akkor is az ezek által hirdett és megteremtett nemzeti önérték és igazainkba vetett erős hitünk véd meg minden beolvastási kísérletektől.

Ki művészetet pártol, hazafias munkát végez. Ha valamikor, úgy most kell megragadnunk minden alkalmat hazafias munka teljesítésére.

Keressük azért hangya szorgalommal a szellemi élet minden terén a haladást, a tökéletesedést, hogy magyar fajunk szellemileg erősödjék és gyarapodjék.

Előre a haladás útján!!

EGYHÁZ ÉS ISKOLA.

Árvák felvétele. Dicsőfi József lelkész elnöklete alatt az egyház árvaügyi bizottságának ülése volt, melyen 14 árvát vettek fel a segélyezendő árvák közé.

Egyháztanács ülés. A debreceni ev. ref. egyház presbitériuma kedden, az ünnep második napján délelőtt tíz órakor közgyűlést tart, melyen egyházi részről Kiss Albert lelkész, világi részről pedig Simonffy Imre

néhány garasért minden házban el-elhagy belőlük egy-két szálát. Az erdélyi szászok orgonagályt tesznek bele langyos vízbe, s megesik, hogy mire karácsony szent estéje beköszönt, kihajt a vessző s a violaszin virágok a fagyos zuzmarás ablakokban hirdetik azután a falu népének, hogy nagy áldás áll a házhoz, mert a vessző ki is viritott.

Ezek a félig-meddig már a babonával rokon szokások azután némely vidékeken egészen eltorzították a szép, a lélekemelő ünnepséget, s bárha tagadhatatlan, hogy ez jobbára a nemzetiségi vidékek sajátja, meg van bizony az Alföld szinmagyar népénél is az a babonás hit, hogy aki Luca-napján (dec. 13.) faragni kezdi a Luca-székét, az, ha éppen karácsony szent estéjén készül el vele, az éjélté mise alatt rajta ülve, meglátja róla a falubeli boszorkányt.

Sokféle hát a módja a karácsonyest ünneplésének, de abban valamennyi megegyezik, hogy eredetére visszavezethető ama messze eső, történelem előtti idők pogány szokásainak egyikére-másikára, amelyeket fentebb elmondottunk.

Dr. H. I.

főgondnok elnököl. A közgyűlésen esketik fel ifj. Kertész István új presbitert. Az albizottságok jelentéseinek kívül segélykérvényeket intéznek el.

A jogakadémia tanrendje. A debreceni jogakadémia második fél évi tanrendje elkészült és az igazgatóság most terjesztette fel a kultuszminiszterhez.

Isten nevében a magyarságért.

Az egyházkerület missziói.

Debrecen, dec. 24.

A nemzetiségek által lakott vidékek magyarjait egyre nagyobb mértékben fenyegeti a veszély, hogy beolvadnak az ottani nemzetiségekbe. Valóban megdöbbentők azok az adatok, melyeket a megfigyelések erre vonatkozólag adnak. Különösen Erdély oláhsága szív föl sokat a magyar lakók közül. Egész falvakat találunk, melyeknek magyar a nevük, a lakosai egykor mind magyarok voltak s most alig akad egy-két ember, aki magyarul beszélni tud.

A magyarság védelmére alakultak az utóbbi időben különféle intézmények, melyek valóban dicséretes munkát végeznek a nemzetiségek között ékelt magyarságért.

Amde a kulturális intézmények mellett nagy, nagyon nagy szerepök van a nemzetiségek elleni küzdelemben a református missziói köröknek. Ezek lelkészei, tanítói olyan munkát végeznek, melyet eléggé méltányolni alig lehet. Néhol maroknyi magyarság élén szembe szállanak hitökért, fajukért az óriási tulsúlyban levő nemzetiségekkel és a hazaszeretet, a sovénizmus, a világosság nevében dolgoznak, munkálkodnak, többnyire az anyagiakkal is küzdve.

A tiszántúli egyházkerületnek 33 ilyen missziói köre van, melyek mind derekas munkát végeznek. E körök területén összesen alig 250 ezer magyar van, míg a nemzetiségi lakosság száma meghaladja a 780 ezret is. Ha most figyelembe vesszük, hogy a 33 missziói körben 15 lelkész és ugyanannyi tanító működik, akkor fogalmat alkothatunk magunknak, micsoda óriási munka nehezedik a magyarság ez önfeláldozó apostolaira ott, ahol a magyarság ellenségei ezer és ezer uton-módon iparkodnak meggátolni eme apostolok munkáját.

A missziói körökért az egyházkerület minden lehető elkövet, mert tudatában van annak, hogy ezek a magyarság védőbástyái,

honnán Isten igéjének hirdetésével együtt predikálják a hazaszeretetet. A legutóbb tartott egyházkerületi közgyűlésen hosszan foglalkoztak a missziókkal és az öskollégium disztermében nem egy magas szárnyalású beszéd hangzott el, kifejtve a missziók nemes hivatását, magasztos munkáját.

Amde egyházkerületünk nagy munkáját át kellene látnia a kormányoknak is és legalább anyagiakban támogatni e missziókat, melyeknek oly hatalmas szerepük van abban, hogy a nemzetiségek között ékelt magyarságot nem tudja elnyelni a magyar ádáz ellenségeinek sok helyen tulnyomó tábor.

VIDÉK.

Öngyilkos gyermek. Vizvár községből írják: Nagy Bálint 14 éves gyermek néhány nappal ezelőtt eltűnt szülei lakásáról. A gyermeket tegnap találták meg a ház padlásán a mestergerendára felakasztva. A fiú kétségkívül öngyilkosságot követett el azért, mert valami kisebb esiny miatt apja megfeddte. Az öngyilkos fiú különben már régebben hangoztatta, hogy fel fogja magát akasztani, azonban kijelentését senki sem vette komolyan. Miután az öngyilkosságot kétségkívül megállapították, a hatóság bebiztosította a nyomozást.

Haramiák az országúton. Szalárd község határában — mint Nagyváradról jelentik — Kun Lajos szalárdi lakost és nejét, mialatt kocsijukon hazafelé igyekeztek, három kóbor cigány megtámadta az országúton. Megkötözték őket, azután betörték a szájukat, majd kifosztották a kocsit. A csendőrség nyomozza a cigányokat, kik a rablás után elmenekültek.

Lesz-e béke ?

Gazdák a kormány ellen

Lukács tovább kísérletezik.

Fejőváry menni akar.

Lesz-e béke? e kérdésre válaszolni nehéz, mert vagy komoly jellegű tárgyalások szándékoltatnak s ez esetben az ország érdeke azt követeli, hogy megokolt jószolgatársokba ne bocsátkozzanak a beavatottak; vagy pedig az egész békeáramlatnak nincs komoly alapja, amely esetben felesleges vele bővebben foglalkozni. Némely tények azonban bizonyosak: például az, hogy kezdetben könnyebb lett volna létrehozni a kibontakozást, mint most: és az, hogy mennél tovább tart a válság, annál nagyobbak lesznek a nehézségek, úgy hogy fokozatosan domborodik ki a kérdés, hogy ki bírja tovább a küzdelmet? Bizonyos az is, hogy a

Legszebb karácsonyi ajándékok! Óriási választék ékszer különlegességekben bámulatos olcsó árakon
Lőfkövits Arthur órás, ékszerész újból megnagyobbított raktárában

Korcsolyák, Lombfűrészeti szerszámok és kellékek legolcsóbban
= BÉSZLER és DÁVID =
vaskereskedőknél. Debrecen, Piacz-utca 7.

nemzetben meg van a jó szándék a békés kibontakozásra; de a feltétlen megadásra a nemzet nem hajlandó, még akkor sem, ha szenvednie kell, mert borura jön a derű és nincs oly hosszú éj, amely után ne következne a hajnalhasadás.

Olyan nagy rázkódtatásokat, mint a milyeneket most megy keresztül a nemzet, gyakran megismételni nem lehet; a mostani válságnak tehát csak úgy lehet békével végződnie, ha kézzelfogható eredménnyel végződik, mely a nemzetet megnyugtatja, nem pedig elkeseríti. Ez meg is történhetik, mihelyt Bécs meggyőződik arról, hogy az ő dinasztikus érdeke nem ellentétes, hanem azonos a nemzet érdekével. Vajon közeledünk-e ehhez az időponthoz?

Vállalkozók kerestetnek.

Széliiben azt ujságotják a darabantok hívei, hogy Kristóffy játszi könnyűséggel függesztheti föl az ellentálló vármegyéi tisztikarát, mert annyi tisztviselőt helyettesíthet, amennyit akar. Valóságos török magukat a pályázók a hazafiatlan munkára.

Mi ezzel szemben úgy értesülünk, hogy a dolog éppen nem megy könnyen. Kristóffy több belügyminiszteri tisztviselőt szőlített föl, vállaljanak állást a megyében. Azok között, akiket felszólított, volt Herser Kálmán belügyminiszteri titkár is, akit Pestmegyéhez akart a miniszter kiküldeni. Herser már-már vállalkozott a helyettesítésre, de végül mégis úgy határozott, hogy nem áll be. Meg is mondta ezt a belügyminiszternek, aki újabban a pénzügyigazgatóságok tisztviselői között keres alkalmas vállalkozókat.

A gazdák a kormány ellen.

Gróf Desseffy Aurél az Országos Magyar Gazdasági Egyesület elnöke a karácsonyi ünnepek alkalmából szótartott intézett a magyar gazdákhöz.

Elpanaszolja benne, hogy a kormány új kereskedelmi szerződéseket fog kötni a külfölddel és senki sem tudja milyen feltételeket foglalnak magukba az új szerződések. Senki nem tudja, miről hogyan gondoskodott a kormány, de joggal tarthatnak a gazdák attól, hogy az ő érdekeikről gondoskodás nem történt. A magyar mezőgazdákat Németország is támadja, Ausztria is támadja.

A két oldalról jövő támadásokkal szemben a kormány volna hivatva arra, hogy a gazdákat megvédje, de nem teszi meg. Küzdeni kell tehát ellene egyetértően, közösen és önzetlenül.

A bécsi alkudozás.

Lukács László a karácsonyi ünnepek alatt is dolgozik tervein. Bizalmas érintkezésben van az ellenzéki politikának a fővárosban maradt vezetőivel s a barátai előtt úgy nyilatkozott, hogy a jövő év első hónapjában befejezi a munkáját. Honnan veszi a biztató jeleket, ő tudja. Nála, a mindig realisan gondolkodó fináncnál különösen szokatlan optimizmussal nézi a dolgok folyását, holott az a terv, amelyet kidolgozott s az ellenzéknek följajánlott, a magyar vezényszó kikapcsolását tételezi föl. Egy ellenzéki vezető-politikus, aki Lukács Lászlóval ma is érintkezésben van, munkatársunk előtt így nyilatkozott a volt pénzügyminiszter akciójáról:

— Lukácsot régen ismerem és régen tanulmányozom. Politikus, aki a kudarcot nem igen találkoztott pályáján. Az

uralkodónak határozott kedvence. Ez időszereint bizik akciója sikerességében. Ez pedig azt kell, hogy jelentse, hogy az ellenzékét még nem avatta be terveinek minden részletébe. Kell, hogy a tarsolyában tartogasson engedményeket, amelyeket majd csak akkor publikál, amikor a mai feltételek mellett ajánlott békét mindenki visszautasította.

A darabant-kormány tagjai szintén békére vágnak. Ők természetesen azután a béke után vágyakoznak, amely őket megtűrné a bársonyszéken. Erre azonban hiába számíthatnak. Akárhogy fordulnak is a dolgok, nekik el kell tünniök az egykori helyről.

Fejérváry menni akar.

A tábornagy-miniszterelnök öreg is, beteg is. Ritkán indul a maga esze után. A társai instruálják, ő pedig egyszerűen végrehajtja. Az öreg katoná az azonban fáradt. Éppen ma mondotta egy ismerősének, hogy alig várja a béke eljövését.

Bizik benne ő is, akárcsak Lukács László. Igaz, hogy az információit a béketárgyalásról Lukács Lászlótól kapja. Ha a béke meg lesz, természetesen ismét visszavonul a darabant-testőrség kapitányi állásába. Ha azonban úgy fordulnak a dolgok — mondotta Fejérváry Géza báró — hogy a mai, szerinte törvényes rendszert erősebb és más természetű rendszernek kellene fölváltania, annak vezetésére a felség nem őt fogja kiküldeni.

Ő tehát mindenestre megy. Külső körülmény csak egy erősíti meg a tábornagy-miniszterelnöknek ezt a szándékát. Az, hogy a fia, Fejérváry Imre báró azt mondott le a baranyai főispánságról, mert az apja után következő kabinettel semmiféle nexust sem akar tenni. Még a lemondását sem akarja azoknak átnyújtani.

Csendőrök a közgyűlési teremben.

A szolnoki installáció.

Szolnok, december 23.

(Saját tudósítónktól.) Szolnokon ma délelőtt volt az új megyefőnök, Lenk Gyula volt királyi táblai bíró installációja. Az ellenzék tegnap három órán át tartó tanácskozás után elhatározta, hogy részt vesz a beiktató közgyűlésen és minden lehető módon megakadályozza a főispán esküjét.

Ez a körülmény az amugy is agyonizgatott kedélyeket egészen kihozta az egyensúlyból. A megyefőnök tudott arról, mi készül ellene és minden módon biztosítani akarta magát. Mára katonai kordon zárta el az egész városban a közlekedést: négy század gyalogság, két század huszárság és százötven csendőr helyezkedett el a vármegyeháza körül, ahová még a megyebizottsági tagok is csak igazolójegygyel juthattak.

A bizottsági tagok az udvaron helyezkedtek el. Tíz óra előtt egy perccel kinyitották a közgyűlési terem ajtaját. Körülbelül kétszázötvenen özönlöttek be a terembe, a melynek emelvényén halotthalvány arccal mar ott állott Lenk Gyula megyefőnök. Körülötte ez a társaság foglalt helyet: Vezéri Odón vármegyei várnagy, Somogyi József ügyvéd, dr. Közösy Lajos ügyvéd, Markovits Sándor földbirtokos, Oesterreicher Lipót nagytráfos, Várady Miklós állami főmérnök, Fekete Benő pénzügyigazgató, Prónay József jákóhalmi jegyző és Karezag Sándor ügyvéd. Ezt az egész gyűlést pedig harminc feltűzött szuronyos csendőr vette körül.

A bizottsági tagokat ez a szokatlan lét-

szám először mód felett meglepte. A következő pillanatban gunyos kacagás és haragos kiáltások hallatszóttak:

— Gyászmagyarok!

— Csendőrszurony mögül tesz esküt az alkotmányra!

A megyefőnök ebben a fergeteges süjban kinevezte Vezéri Odont tiszteletbeli főjegyzőnek, azután egy papírlapról leolvasta az esküt. Eskütétel közben a jóléti bizottság elnöke, gróf Almássy Imre harsány hangon kijelentette:

— Ilyen emberekkel nem maradunk egy teremben!

Erre az ellenzék kivonult a teremből, közben csak úgy zudult a csendőrszuronyokon a záptojás a főispán felé. Tíz óra után nyolc perccel Lenk Gyula be is zárta a közgyűlést. Letette az esküt.

A városban nagy a felháborodás. Az utcákon katonai őrzérek cirkálnak.

Hajdumegye a kincstár ellen.

A beperelt államkincstár.

Debrecen, dec. 24.

(Saját tudósítónktól.) A nemzet hatalmas ellenállásának minden uton-módon való megtörését tüzte ki célul már az első lépésénél az a kormány, melyet az országgyűlés mindkét házának lesújtó ítélete dacára sem akar a kormányzástól felmenteni Bécs. A darabantok önkénykedése, erőszakoskodása, terrorizmusa dacára is a nemzet nem engedett, hanem szembeszállott a párt nélküli, alkotmányellenes kormány ezernyi törvénytelen ségével és bátran folytatta a harcot vérrel pecsételt, évezredes alkotmányunkért.

A bécsi körök által dirigált ki-rendeltséget éktelen düh fogta el, mikor azt látta, hogy minden erőszakossága megtörik a nemzet magasztos ellenállásán.

A bosszuművek között szerepel a belügynöknek az a rendelete, melylyel megvonja a vármegyéktől, de csak az ellenálló vármegyéktől az állami dotációt.

Hajdúvármegyéhez a múlt hónap végén érkezett le a dotációt megvonó rendelet, melylyel a törvényhatósági bizottság a december 7-iki közgyűlésen foglalkozott. Ezen a közgyűlésen egyhangú lelkesedéssel kimondták, hogy a dotáció ki nem utalása miatt pert indítanak az államkincstár ellen.

A határozat alapján dr. Czeglédy Mihály megyei tiszti főügyész beadta a keresetet a debreceni törvényszékhez. A terjedelmes beadványban kéri a törvényszéket, utasítsa az államkincstárt, hogy a december elsejével megvont dotációt fizesse ki.

A keresetet a törvényszéki iktatóban vették át és 16216-905. számmal látták el. Felperesként szerepel Hajdúvármegye törvényhatósági bizottságának képviselőjében

Hiába! hasztalan minden erőlködés!

olyan mesés olcsón és olyan jó minőségben senki más nem adhat, mint a

Téli cipőket, posztó és bőr csizmákat, kalap, sapka és meleg alsó ruhákat, valamint mindenféle már uridivat cikkeket

Neumann Testvérek a Tisza-palotában.

dr. Czeglédy tiszti főügyész, alperesként pedig a magyar királyi államkincstár jogügyi igazgatósága.

A beadványban a főügyész az alábbi törvényekre hivatkozik:

Az 1885. évi XV. t.-c. 1. paragrafusa világosan kimondja, hogy a vármegyék háztartási költségei az állampénztárból fedezendők. — Ugyancsak e törvénycikknek második szakasza pedig úgy rendelkezik, hogy az állami dotáció havi előleges részletekben folyósítandó. Továbbá hivatkozik az 1904. évi X. t.-c. 14. szakaszára, mely szerint a vármegyék állami dotációja a belügyi tárca költségvetését terheli.

Az államkincstár ellen indított per eldőlését annál nagyobb érdeklődéssel várják mindenfelé, mert Hajdúvármegye volt az legelső, mely ilyen uton érvényesíti jogait a kormánynyal szemben.

Megyebizottsági tagválasztások.

Uj bizottsági tagok.

Debrecen, dec. 24.

(Saját tudósítónktól.) A városatyja választások elmúltak s január 1-től kezdve az új tagok elfoglalják helyeiket a közgyűlési teremben. Január hónapban Hajdúvármegye törvényhatósági bizottságába is új tagok kerülnek.

Ugyanis a törvényhatósági bizottság választott tagjai közül négy elhalálozott. Meghalt Király Gábor h.-szoboszlói, Molnár Miklós h.-bőszörményi, Kaszás József balmazújvárosi és Farkas Pál h.-dorogi bizottsági tag.

E négy megüresedett tagsági hely betöltése iránt most történt az intézkedés. A választás napját mind a négy helyen január 7-ére tűzték ki. Mivel azonban a görögkeletiek karácsonya e napra esik, a tulnyomólag görögkeletiek által lakott Hajdudorogra nézve Wessprény Zoltán alispánhelyettes a választás határnapját január 5-ére tette át.

A választás vezetésére nézve a következő intézkedés történt: Hajdúszoboszlón választási elnök Padrah Sándor, helyettese Oláh Miklós. Hajdúböszörményben elnök Szolnok Gerzson, helyettese Kelemen Gábor. Balmazújvárosban elnök Illyés Endre, helyettese Kovács Ferenc. Hajdudorogon elnök Kömmerling János, helyettese Tóth Imre.

A megyebizottság megválasztandó új tagjainak megbízatása 1907. év december 31-ig tart.

MULATSÁGOK.

A debreceni munkás dalegyület december hó 26-án, karácsonymásodik napján az „Arany Bika” disztermében Husz Lajos

karnagy vezetése mellett Veres Tóni zenekarának közreműködésével, könyvtára gyarapítása végett zártkörű dalestélyt és tréfás tombolajátékot rendez. Kezdeté este 8 és fél órakor. Belépti-díj személyenként 1 kor. 40 fill. Előre váltott jegy 1 kor. 20 fill. Tombola-jegy 20 fillér. Műsor: 1. Nyitány. Előadja a zenekar. 2. Miről apám... Lánytól. Előadja a dalegyület. 3. Mit daloltok... Therntől. Előadja a dalegyület. 4. Isten hozád... Riegertől. Előadja a dalegyület. 5. Régi nóta. Népdalegyveleg. Előadja a dalegyület. 6. Hajós dal. Eckertől. Előadja a dalegyület. 7. Rákóczi-induló, Hubertől. Zenekisérettel előadja a dalegyület. Hangverseny után tánc. A tombola húzás külön teremben, egy bizottság előtt fog megejteni s az eredmény a szünóra alatt hirdetik ki.

A „Kossuth dalkör” december hó 31-én Kőkert Gusztáv karnagy vezetése és Veres Tóni zenekarának közreműködése mellett a „Bika” szálloda disztermében tartandó tombolával egybekötött Sylvester-esti zártkörű dalestélyt rendez. Belépti-díj személyenként 2 K, Családjegy 3 személyre 4 K. Egy tombola 50 fillér. Kezdeté este 8 és fél órakor. Műsor: 1. „Nyitány.” Veres Tóni és zenekara által. 2. „Balatoni nóták” Gáll Ferenczről. Előadja a dalkör. 3. „Zord lakomnak” népdalegyveleg Méder Mihálytól. Előadja a dalkör. 4. „Fohász” Huber Károlytól. Előadja a dalkör. 5. „Kossuth induló” Mértytől. előadja a dalkör. Műsor után tombola, azután tánc.

A vörös kereszt debreceni táncestélye. Egyike a legszebb és a legkedvesebb táncestélyeknek, amelyeket a vörös kereszt egyesület debreceni választmánya szokott rendezni. Ilyen táncestélyt rendez január 10-én is az Arany Bika szálloda disztermében s a mulatság rendezése élén Várdi Szabó Jánosné urnó és Simonffy Imre, mint elnökök állanak. A kiváló rendezők neve és buzgósága garancia arra, hogy ez a mulatság Debrecen intelligenciáját fogja egyesíteni. Az érdeklődés már is rendkívüli mértékben nyilatkozott meg s minden jel arra mutat, hogy ez a táncestély erkölcsi és anyagi sikerben egyaránt gazdag lesz.

A Csokonai-kör ülése.

Booskay ünnep. — Jókai ünnep. — Miskolci írók Debrecenben.

Dec. 24.

A debreceni Csokonai-kör tegnap tartotta választmányi ülését Géressy Kálmán elnölete alatt. Az ülésen jelen voltak Szávay Gyula, Komlóssy Arthur, dr. Kardos Albert, K. Tóth Kálmán, dr. Nagy Zsigmond, dr. Barcsa János, dr. Sinka Sándor, dr. Balogh József, dr. Ferenczy Gyula, dr. Árvay Béla, dr. Boldizsár Kálmán, dr. Balkányi Miklós és Zoltai Lajos.

A népes ülést Géressy Kálmán elnök nyitotta meg s elnöki előterjesztéseket tett. Jelenti, hogy a városi tanács a Csokonai-kör házalapját, melyet a városnak a Csokonai-kör felajánlott az esetre, ha a Csokonai ház megveszik, most, miután a Csokonai ház megvételét, a Csokonai-kör erre szánt házalapját a városi házépítészterba kéri átutaltatni. Ebben a tárgyban most nem határozott, hanem a döntést fentartotta egy később tartandó választmányi ülésre. Megjegyezni kívánjuk itt, hogy ezt a 4000 koronát a Csokonai-kör berendezésre ajánlotta fel s tényleg erre is kell fordítania. A város pedig aligha lehet rászorulva egy kulturális egyület 4000 koronájára.

Említést tett ezután elnök arról, hogy miután Lampérth Géza „Veér Judith rózsája” c. darab bemutató előadása alkal-

mából közreműködött, a költőt Debrecen méltó fogadtatásban részesítse.

Ezután a Csokonai-kör könyvtára számára megrendelték Szathmáry Zoltán „Enyingi Török Bálint” drámáját, mely most hagyja el a sajtót s melyet a Csokonai-kör pályadíjjal tüntetett ki.

A Kazinczy-pályadíjak.

Elnök jelenti, hogy a Debreceni Kaszinó s Kazinczy-pályadíjakra pályázatot hirdetvén, arra a pályamunkák beérkeztek.

Csokonai költészetének méltatására beérkezett 4 pályamunka a 20 darab 10 koronás első és 12 darab 10 koronás második díjra.

Az önálló lyrai költeményekre beérkezett 3 pályamunka a 12 darab 10 koronás arany első és a 6 darab 10 koronás második díjra.

A költeményfordításokra beérkezett 5 pályamunka a 8 darab 10 koronás arany első és a 6 darab 10 koronás arany második díjra.

A választmány a prózai munkák bíráló bizottságának tagjait megválasztja Komlóssy Arturt, Barcsa Jánost és dr. Kardos Albertet. A verses pályamunkát bíráló bizottságának tagjait megválasztatták dr. Nagy Zsigmond, Szávay Gyula, S. Szabó József.

A munkákat január 20-ikán kell elbírálni.

A Jókai ünnep.

Dr. Kardos Albert előterjeszti ezután, hogy a Csokonai-kör 1906. évben egy múlt évi tartozását akarja leróni elhunyt nagy írónk, Jókai Mór emléke iránt.

Az ünnepet lehetne például február 18-án rendezni. A program már meg is van. Dr. Kőrössi Kálmán emlékbeszédet mond, Oláh Gábor felolvasást tart Jókai Mórról, illetve hogy Jókai regényében milyen szerepet játszik Debrecen s hogy Jókai pályafutása milyen összeköttetésben állott Debrecennel. Lampért Géza pedig alkalmi ódát ír ez alkalomra.

Géressy Kálmán, Komlóssy Arthur, dr. Kardos Albert stb. felszólalásai után dr. Ferenczy Gyula szintén igen fontosnak tartja a Jókai ünnepet s javasolja, hogy e napon a színház est is Jókainak legyen szentelve, Jókai valamelyik darabjának előadásával. Fel kell kérni Kulcsár Endre tanárt is, aki a Jókai irodalom egyik kiváló történetirója.

A választmány elhatározta, hogy ha csak valamely akadály közbe nem jön, a Jókai ünnepélyt 1906. évi február 18-án tartja vagy mint matinét, vagy mint délutáni ünnepet.

A Booskay-ünnep.

Dr. Boldizsár Kálmán egy indítványt adott be a választmányhoz, hogy Booskay évében 1906. folyamán egy Booskay-ünnepet rendezzen, a nagy hajduvezér, szabadsághős emlékére.

Komlóssy Arthur a Csokonai-kör 1906. évében különös sulyt fektetne erre az ünnepre. Felolvasatni kívánja a dr. Boldizsár Kálmán javaslatát, mely a következőleg hangzik:

„Az 1606. esztendőnek három százados fordulója következik ránk az 1906. esztendőben. Booskay István, dicső emlékü választott felséges fejedelme Magyarországnak és Erdélynek, ebben az esztendőben aratta fényes diadalát, midőn hadseregeinek a vitéz szabad hajduknak, kezében véres karddal, lelkében lángoló szabadság szeretettel, a törvény erejével biztosította a magyar nemzet politikai és vallás szabadságát.

Booskay István fölkelésének háromszáz esztendő emlékünnepe Debrecenben, a város szellemi életét vezetni hivatott „Csokonai-kör”-nek nemes hivatása megtartani és a dicső emlékü fejedelem nevének dicsősé-

Hasznos ajándékban részesül minden vevő Karácsonyig, DEBRECZEN, P i c z - u t c z a 61., most ulonnan épült 3 emeletes

aki férfi és gyermek ruha szükségletét a Gerő ruha nagy áruházában vásárolja. Fischer-palotában. Szeni-Anna-utczával szemben

gében fölemelni a szabadságnak, ő általa fölemelt és lobogtatott zászlaját.

Debrecen városa maga, mint a magyar nemzeti szabadság ősi forrása, a debreceni kálvinista Collégium, mint a protestantizmus öröké égő tüzhelye, körülfontva a Bocskay által letelepített szabad-hajduság városainak virulós koszorújától, igazi hazája annak az eszmének, amit Bocskay képviselt.

Eppen ezért indítványozom, hogy a „Csokonai-kör” Hajdu vármegye és a hajdu városok bevonásával, főleg ezek kultur-intézményeinek (iskoláinak) részt vevése mellett Bocskay emlékünnepeket rendezzen a téli évad folyamán, amelyet teljesen a nagy fejedelmre vonatkozó műsor-számok lehetőleg hajdusági közreműködők — esetleg nők — fölkérésével töltsenek be. A részletek megállapítására, illetve a rendezésre bizottság kiküldését hozom javaslatba.

Dr. Ferenczy Gyula melegen pártolta a Bocskay-ünnep rendezését s rendező bizottság kiküldetését kéri.

Dr. Kardos Albert szívesen járul hozzá. A bizottság tagjai közé bevezetendő őhajta dr. Boldizsár Kálmánt és dr. Barcsa Jánost. Ugyancsak bevezetendő tagokul még Szávay Gyulát és Komlóssy Arthurt az elnökség részéről. Tagja lett bizottságnak dr. Kardos Albert is.

Ez a bizottság fogja az ünnepély programját és határidejét előkészíteni.

Miskolci irodalmi egyesület Debrecenben.

Titkár jelenti, hogy a Borsodmegyei Miskolci közművelődési egyesület hajlandó Debrecenbe jönni s itt egy felolvasó estélyt rendezni.

Ezt az ajánlatot az Országos Irodalmi Szövetség kézbesítette.

A borsodmegyei s miskolci író- és művészvilág tagjai közül részt vennének — akik önként ajánkoztak — Lévy József és Kaffka Margit ismert költők, Lányi Ernő zeneszerző és Balogh Bertalan jeles irodalomtörténész.

A választmányi tagok melegen pártolták azt az eszmét, hogy a borsodmegyei és miskolci vendégeket nagy vendégszeretettel fogadjuk Debrecenben.

A választmány örömmel veszi az ajánlkozást s ha a vendégek eljönnek, szívesen látja őket s a felolvasó ülés határidejét későbbi körülmények figyelembe vételével állapítja meg.

Ezzel az ülés véget ért.

A VÁROSHÁZARÓL

Az új városház tervai és költségvetése. Az új városháza terveit és költségvetését elkészítette a városi mérnöki hivatal. A terv gondos munka eredménye. Az építési költség a terv szerint mintegy 700.000 koronába kerülne. Az új városháza két emeletes lenne. Mi már ismertettük a tervet, a melyben legimpozánsabb a főtérről felvezető díszlépcsőfeljáró s az új nagy tanácsterem lenne.

Az egészségügyi bizottság ezen a héten csütörtökön vagy pénteken ülést tart, a melyen véleményt nyilvánítanak, hogy vajjon mikor nyissák meg a kanyaró és vörheny-járvány miatt bezárt iskolákat. Az iskolák az új év hetében fognak megnyitni és pedig előreláthatólag január 4-én.

A Varga-utcai városatyá választást, — mint értesülünk — megfélebeztek és pedig azért, mert állítólag többeket a választási helyiség előtt befolyásoltak, hogy kire adják le szavazatukat, szavazócédulájukat kioszerélték stb. Ez irányban gyűjtik is a bizonyítékokat. Érdekes megjegyezni, hogy

felebbezés esetén a városatyák mindaddig nem vehetnek részt a közgyűlési tanácskozásokban, míg mandátumuk igazolva nincs s a városi közgyűlés a felebbezés eldőltségéig az ő behívásuk nélkül tárgyal.

A Hortobágy jövője. A Hortobágy fejlődéséről tétel tárgyában kiküldött nagy bizottság már új év első hetében ülést fog tartani Kovács József polgármester előnökle alatt s gyors egymásutánban tárgyalja le az ügyet, hogy a nagy fontosságú kérdés tavaszon megoldást nyerhessen.

Debrecen számokban.

Egy év statisztikája.

Debrecen, dec. 24.

A száraz statisztika szürke számtömege sokszor érdekes adatok birtokába juttatja az emberiséget. Mint az üzleti főkönyvek, nyílt tükröt tár elénk oly eseményekről, melyek mindenkor számíthatnak a közönség érdeklődésére. A statisztika minden szárazsága és ridegsége mellett nagy jelentőséggel bír, részleteiben fényt vet bizonyos dolgokra, melyből a jövőre nézve okulást szerezhetünk.

Igy rendkívül szomorú nálunk a halálozási statisztika, melyet az abnormis egészségi viszonyok okoznak. Különösen a gyermek halálozások azok, melyek minden igaz polgár ember szívét kell, hogy szomorúsággal töltsék el. Szinte megremegetteti szívünket, mikor rátekinünk a számokra, melyek rideg nyugalommal mutatják a gyermek sereg pusztulását, mely a helyett, hogy csökkenne, évről-évre emelkedik. Pedig egy kis jóakarattal a város részéről, egy kis áldozatkészséggel ezek nagy részét meg lehetne menteni az életnek. Ez évben 1140 kis sirhanttal gazdagodott a temető. Eppen 321-el több, mint a múlt évben. Hány szülő edes reménységét fedik ezek az apró halmok.

Nem sokkal különb a felnőtteké sem. Itt is túl magas a halálozási arány. A múlt évben 2109 volt az elhaltak száma, míg a jelen évben már a 2493-at is meghaladta. A halálozás legnagyobb mérvben Julius hónapban volt, amikor is 316-an költöztek el ebből az árnyékvilágból. Legcsékélyebb esett November hónap, mely csak 189-el szerepel az évi statisztikában.

Az öngyilkosok statisztikájában némi javulás állott be, amennyiben a múlt évi 45 esettel szemben 29 oly eset fordult elő, a mely halállal végződött.

Kivándorlási kedv is örvendetes csökkenést mutat. Utlevelet 65-en váltottak, ezekből is csak 45-en vitorláztak át az újvilágba.

A legörvendetesebb a születési és házassági statisztika. A múlt évben 2594 gyermek született; ezt a számot az idén már jóval túl haladták, mert már eddig 2627 születést jelentettek be.

A házasság a tavalyi 692 esethez alig 40-el kevesebb, amit, tekintve, hogy még egy teljes hét van hátra, el is fog hagyni.

SZÍNHÁZ.

Ma, vasárnap, dec. 24-én délután:

Ezeregy éjszaka.

Látványos tündér regé 7 képben.

Bagdad kalifája	Deésy Alfréd
Achmed	Ternyei Lajos
Sulamith	Szabó Irma
Ezeregy éjszaka király- nöje	Markovits Margit
Hókirálynő	Arday Ida
Meluzina, gonosz tündér	J. Csáder Irén
Paprika Jancsi	Sarkadi Vilmos
Lizi, a felesége	Szakácsné
Tojás Peti	Szabó Gyula
Mehemed, jós	Vadász Lajos

Aladin, szabó
Ali Baba
Ici
Pici
Baba
Bibi
A hétnyelvű trücs

Szilágyi Ernő
Perényi József
B. Koppán Margit
G. Kertész Kata
B. Ozenker Róza
Salgó Anna
Ungvári Vilmos

Holnap, karácsony első napján délután:

János vitéz.

Stege énekkel és táncokkal 4 felvonásban.

Kukorica János ju- hászbojtár	Árkossy Vilmos
Iluska, árvalócsy	Szabó Irma
Kukac Matyi, kanász- gyerek	Fóti Frida
Gazdaember, János nevelő apja	Vadász Lajos
Kató néne, a felesége	Arday Ida
A mostoha	Ss. Gárdonyi T.
A „Világfájának” tündére	Markovics Margit
Napország királya	Deésy Alfréd
A Csillagszemű király leánya	Dinnyés Julianna
Hopmester, Napor- szág királyánál	Sarkadi Vilmos
Fünderoraszág király- néja	Polgár Ilona

Holnap, karácsony első napján este:

Ember tragédiája.

Dramai költemény 15 képben.

Adám	Ternyei L.
Eva	J. Csáder Irén
Lucifer	Szakács Andor
Rabszolga	Kondor E.
Szent Péter	Békés Gyula
Marquis	Deési L.
Eszkimó	Sarkadi

Holnapután, karácsony másodnapján délután:

A cigány.

Népszimfő 3 felvonásban.

Várszegi	Szakács Andor
Kurta, agglégény	Polgár Sándor
Gyuri, unokaöccse	Árkossy Vilmos
Márton, parasztságda	Sarkadi Vilmos
Rebeka, felesége	Szakácsné
Evi	Szabó Irma
Zsiga, cigány	Békés Gyula
Peti)	Kondor Ernő
Rózi) gyermekei	J. Csáder Irén
Ferke, hajdu	Ternyei Lajos

Karácsony másodnapján este:

A bolygó görög.

Operette 3 felvonásban.

Ulisszesz	Békési Lajos
Szeria királya	Deésy Alfréd
Nauzika leánya	Fóti Frida
Eurialosz, vőlegény	Árkossy Vilmos
Demodokosz	Polgár Sándor
Pallasz Athéne	Radó Anna

A gyermekek öröme. A színházi iroda jelenti: Érdekes vendégei voltak ma Zilahy igazgatónak. Egész sereg apró emberke, fiúk és leányok vegyesen keresték fel a „bácsit” és érdeklődtek a vasárnap délutáni előadás iránt. Zilahy aztán elmesélte nekik, hogy milyen szép meséket fognak hallani holnap délután. A tündérmese előadása érthető szenzációt kelt az apróságok körében.

A közönség figyelmébe. A színházi iroda jelenti: A színház igazgatósága figyelmébe ajánlja a közönségnek, hogy a karácsony első napján színe kerülő „Ember tragédiája” előadás nem fél 8 órakor, hanem este 7 órakor kezdődik. A karácsonyi előadások mindkét napon általános bérletszűnetben mennek.

A Csók pirulák. Zilahy Gyula azon kéréssel fordult Kovács József polgármesterhez, engedné meg a már egyszer betiltott Csók pirulák c. darabnak bérletszűnetben való előadását. Mint értesülünk, a polgármester nem hajlandó ezt megengedni azon oknál fogva, melyeket az első betiltásnál megemlített. Zilahy Gyula azzal okolja meg kérelmét, hogy a közönség szüntelen sürgeti a darab előadását.

Vb. Adler Simon esődtömegárui:

férfi ruhaszövetek, posztók, női ruhaszövetek, kendők, bőlések, női férfi fehérművek, baroet, kreton, batist és vásznak rendkívül olcsó áron árusítanak el.

Debreczen, Kossuth-utca 1. sz., a pénzügyigazgatósági palota.

Dalma. A színházi iroda jelenti: Ismeretes, hogy a színház igazgatósága tervbe vette a legjobb magyar darabok sorozatos előadását. A ciklusnak második előadása Jókai Mór híres drámája, „Dalma” lesz. Az előadásról Zilahy értesítette a tanintézetek tanári karát, hogy az ifjuságnak erre az előadásra félru jegyeket bocsájt rendelkezésére. A jegyek szombaton, az előadás napjának délutánján 4 és 5 óra között a titkári hivatalban kaphatók.

Két ujdonság. A színházi iroda jelenti: A jövő hétnak ismét meg lesz a szenzációja. Két új darab, egy drámai és egy operett kerül bemutatásra. A szintársulat drámai személyzete Gárdonyi Géza „Fehér Anna” c. betyártörténetére készül nagy ambícióval, az énekes személyzet pedig a „Bohémszerelm” operettből tart naponta próbákat. A két nagy sikerű ujdonság új díszletekkel, fényes kiállításban kerül színre.

Dalma. Az a páratlan lelkesedés, melylyel közönségünk felkarolta az igazgató azon tervét, miszerint a magyar történelmi darabokat bemutatassa, a sorozat folytatására buzdítja a rendezőset. A sorozat második előadásaként Jókai Mór hatásos drámája, „Dalma” kerül színre. Az előadásnak érdekes színt kölcsönöz az is, hogy Almásy Lola ezuttal lép fel először drámai szerepben Debrecenben. Külömben az lesz az első fellépése hosszas betegség után.

Alás családi páholy „C” bér a második szeszorra kiadó. Cím a kiadóban.

A Színházi Ujság mai száma a karácsonyi ünnepeken színrekerülő darabok színlapját és tartalmát közli. Említést érdemel Madách Imre örökbecsű művének, az ember tragédiájának a mű egész szellemét feltűntető tartalmi kivonata. Bő színházi hírovtán kívül az ünnepi számban színházi tréfákat és érdekes dolgokat talál. Egves szám ára 6 fillér, kapható a színház előtt az elárusítóknál.

Borsalino, Ita, Angol és Pichler-féle kalapok, saját készítményű férfi fehéreművek, feltűnő szép nyakkendők, „Fownes”-féle angol keztyűk s eredeti francia illatszerek legnagyobb választékban kaphatók Fekete Jakab uri dívat üzletében.

Vakmerő betörések.

Kifosztott éléskamra.

Debrecen, december 24.

(Saját tudósítónktól.) Tegnapra virradó éjjel, rövid szünet után, két betörés is történt. A vakmerő tettesek az egyik helyről két földarabolt sertés összes zsiradékát, sonkáit, husneműit, temérdek kolbászt és szalonnát vittek el. A másik helyen már nem volt ilyen bő zsákmányuk, de üres kézzel innen sem távoztak. Mindössze néhány tyukot és kappant tudtak csak kezükhöz kaparintani s ezt vitték el.

A vakmerő betörők éjjel után hatoltak Czuczor István kir. ítélőtáblai szolgának Tócos-kertben lévő udvarára. Feszítő vasakkal kifeszítették az éléskamara ablakát s ezen keresztül hordták ki az összes hus- és zsirneműt.

Innen a betörők a Széchenyikertekbe mentek. Több helyen tettek kísérletet a beörésre, de vagy

mert nem remélt ellenállásra találtak vagy valaki munkájukban megzavarhatta, a büntettet elkövetni nem tudták.

Igy juthattak el Nógrádi vasuti tisztviselő lakására. A zárt ajtókkal itt sem tudtak boldogulni. A hasztalan kísérletezéssel fel is hagytak s megelégedtek a ketrec feltörésével, melyet ki is ürítettek.

A vakmerő betörőket a csendőrség nyomozza.

A felásott holttest.

Exhumálás a Kossuth-utcai temetőben.

Debrecen, dec. 24.

(Saját tudósítónktól.) A Kossuth-utcai temető egyik halottjának tegnap megzavarták a siri álmát. Felbontották a sirt, kivették az érekkoporsót és a már régen osz-lásnak indult holttestben keresték a bünt.

Megirtuk, hogy Kállay Imre debreceni többszörös háztulajdonos-ról, ki 1 évvel ezelőtt meghalt, azt sugták-búgták, hogy mérgezésnek esett áldozatul. A sok szóhordó azt is tudni vélte, hogy az elhunytat a nála jóval idősebb felesége mérgezte meg. Sőt olyanok is akadtak, akik azt állították, hogy az asszony szeretője kedvéért akart férjétől szabadulni.

A sok beszédnek az lett a vége, hogy az ügyészséghez valaki — állítólag az elhunytak egy közeli rokona — névtelen feljelentést tett. A feljelentésben határozott vádként hozza fel az asszony ellen a fentebb említett híreket.

Mivel pedig ezek a vádak nem éppen alaptalanoknak látszottak, az ügyészség elrendelte a vizsgálatot. A vizsgálatnál első sorban is a hulla exhumálása vált szükségessé. Ezt a borzalmas műtétet tegnap hajtották végre.

A kora reggeli órákban megjelent a temetőben Szabó József vizsgálóbíró, Bardócz András rendőrbiztos, az elhunyt két rokona és két rendőr. A keményre fagyott földben nehezen ment a munka, de azért minden nagyobb akadály nélkül elérték a koporsót.

Kállay holtteste érekkoporsóban, az érekkoporsó pedig fekete deszkakoporsóban volt. Ezt kiemelték, kocsira tették és kiszállították a közkörház bonctermébe.

Délelőtt fél 11 órakor jelentek meg a hivatalos személyek a bonctermében. Ott voltak: Szabó József vizsgálóbíró, dr. Isoó János és Láng Sándor törvényszéki orvosok, dr. Hutiray L. József és dr. Wittchen Ernő kórházi orvosok, Bardócz András rendőrbiztos és Főző Imre jegyzőkönyvvezető.

A koporsó felnyitása után előtűnt a már esztendő óta a föld alatt levő holttest, mely a feloszlásnak már előrehaladott stádiumában volt. A megpenészedett, rothadásnak indult, barnás testrészeknél semmi természetellenest nem találtak. A gyomor, belek, tüdő és a máj kivételével az egész test elsajtosodásnak indult és rohadt sajtszagot terjesztett.

Azokat a belső részeket, melyekből az esetleges mérgezés talán megállapítható, lepecsételt edényekben elküldötték az országos egészségügyi tanácsnak, mely a felküldött részeket vegyvizsgálat alá veszi.

Hogy lesz-e eredménye a vegyvizsgálatnak, az bizony valószínűtlen, mert ha az elhunytat növényi méreggel ölték meg, az a szerves anyagból készült mérgek most már fel nem található. Az ásványi mérgek némelyikét még a feloszlás után is megismerhetni, de ez esetben is, hogy lehet bizonyítani, ki adta be az elhunytak a mérget.

Mindenesetre sok függ az egészségügyi tanács véleményétől, mely 4-5 hét múlva érkezhetik meg a debreceni vizsgálóbíróhoz.

UJDONSÁGOK.

Karácsony a templomokban.

Az ev. ref. templomokban.

Vasárnap, advent utolsó vasárnapján délelőtt: Nagytemplomban prédikál Létay Menyhért segédlelkész, ágendázik Jánosi Zoltán lelkész. Kistemplomban prédikál Perc István segédlelkész, ágendázik Papp L. szénior. Kossuth-utcai templomban prédikál Szele György lelkész. Ispotályi templomban Könyves Tóth Kálmán lelkész. Csapóker-ten Kovács János népiskolai felügyelő. Homokkerten Baróthy István segédlelkész. Délután minden templomban a legátusok szolgálnak és pedig: Nagytemplomban Sáfár László hittanhallgató, Kistemplomban Pelei József hittanhallgató, Kossuth-utcai templomban Tóth Kálmán hittanhallgató, az Ispotályi templomban Papp László szénior.

Karácsony első napján Nagytemplomban prédikál Dicsőfi József lelkész, ágendázik Jánosi Zoltán lelkész. Kistemplomban prédikál Könyves Tóth Kálmán lelkész, ágendázik Létay Menyhért segédlelkész, Kossuth-utcai templomban prédikál Szele György lelkész, ágendázik Uray Sándor vallásnár. Ispotályi-templomban predikál Perc István segédlelkész, ágendázik Nagy Vilmos tanító, képzőintézet tanár. Szegényházban Hajdu Zsigmond püspöki titkár. Csapóker-ten Kovács János népiskolai felügyelő. Homokkerten Papp László senior. Karácsony első napján, délután: Sáfár István, Papp László, Tóth Kálmán, Pelei József. Karácsony II. napján d. e. a templomok sorrendjében Papp László, Sáfár István, Pelei József, Tóth Kálmán. Az ünnep második napjának délutánján Pelei József, Tóth Kálmán, Papp László és Sáfár István.

A róm. kath. templomban.

Decem. 24. vasárnap, Karácsony előestéje vagy a szent este. A vasárnap miatt az idén nincs böjt és ezért szabad huseledelekkel élni; de a ki az egyház ósregi szokása szerint a vasárnap dacára böjtöl,

Egy üveg SAJÁT termés Rizling 80 fillér Csanak Józsefnél.

jobban teszi és tökéletesebben cselekszik. Reggel 6 órakor miséznek Nyári Ignác, 7 órakor Szabó István, 8 órakor egyik kegyesrendi tanár; a 9 órai szent misét Kampell József végzi, utána Szabó István prédikál: háromnegyed 11 órakor miséznek Molnár K. Dezső, fél 12 órakor dr. Kovács István. Délután fél 3 órakor Nyári Ignác keresztény tanítást tart, 3 órakor litánia. Éjjeli 11 órakor szt. olvasó és szt. énekek, éjféli nagy mise, végzi dr. Wolafka Nándor püspök. **December 25-én, karácsony szent ünnepén** reggel 6 órakor pástornise, végzi Nyári Ignác, 7 órakor miséznek dr. Kovács István, 8 órakor egyik kegyesrendi tanár, fél 9 és 9 órakor az ünnepi nagymisé s utána a prédikációt végzi dr. Wolafka Nándor püspök, 11 órakor Molnár Kálmán, fél 12 órakor Szabó István miséznek. Délután 3 órakor ünnepélyes vécsernye, végzi dr. Wolafka Nándor püspök, utána szent beszédet tart Nyári Ignác, a rózsafüzért dr. Kovács István végzi. **Dec. 26-án, karácsony más napján** reggel 6 órakor miséznek Nyári Ignác, 7 órakor dr. Kovács István, 8 órakor egyik kegyesrendi tanár, 9 órakor nagymisé, utána prédikációt tart dr. Wolafka Nándor püspök, háromnegyed 11 órakor Molnár Kálmán, fél 12 órakor Kampell József miséznek. Délután 3 órakor ünnepélyes litánia, utána Rózsafüzér. **December 27-én, szt. János evangélista ünnepén** reggel 9 órakor énekes mise, végzi dr. Kovács István.

A gör. kath. kápolnában.

Istentisztelet a gör. kath. kápolnában: reggel 6 órakor reggeli istentisztelet, délelőtt 9 órakor szent mise, délután 3 órakor vécsernye, 4 órakor rózsafüzér ájtatosság.

Az ágost. hitv. ev. templomban.

Vasárnap d. e. 10 órakor Hudák János segédlelkész, d. u. 3 órakor ima. Karácsony I. napján d. e. 10 órakor Materny Lajos főesperes, d. u. 3 órakor Hudák János segédlelkész. Karácsony más napján d. e. 10 órakor Materny Lajos főesperes, d. u. 3 órakor ima. Az ünnep mindkét napján az istentisztelet után az Ur szent vacsorája fog kiszolgáltatni.

* **Lapunk legközelebbi száma a karácsonyi ünnepek miatt szerdán délelőtt jelenik meg.**

* **Urvacsoraosztás.** Ma délelőtt, valamint holnap, karácsony első napjának délelőttjén az összes ev. ref. templomokban urvacsoraosztás lesz.

* **Személyi hir.** Dr. Bacinszky Wladimir máv. főfelügyelő üzletvezető helyettes, hosszas távolléte után tegnap hazaérkezett s átvette hivatalát.

* **Eljegyzés.** Rosenberg Sándor előnyösen ismert debreceni fiatal szálloda- és vendéglőtulajdonos, Rosenberg Adolfnak, a debreceni Frohner szálloda tulajdonosának fia e hó 27-én tartja a marostordamegyei Dédán esküvőjét özv. Heimann Aronné ottani nagykereskedőné szép és kedves leányával, Herminával.

* **Debrecen menyasszonyai és vőlegényei.** Lapunkban legutóbb közölt kimutatás óta jegyet váltottak a következők: Gerth Henrik ev. ref. máv. altiszt Szekeres Elvirával r. kath., Záhorszki Pál ág. ev. földműves Pivarsci Zsuzsánnával ág. ev., Marozsán György g. kath. csizmadia mester Bakózi Erzsébettel ev. ref., Szizeti István ev. ref. napszámos Nagy Erzsébettel ev. ref., Karikás Gábor ev. ref. kegyvári munkás Bőr Máriaival ev. ref., Hurnózi Vendel r. kath. kisbirtokos Király Jolánnal r. kath., Vig József ev. ref. napszámos Békési Máriaival ev. ref., Schall József izr. kereskedő Klein Máriaival izr., Csulei János g. keleti

kir. járásb. aljegyző Hetey Matilddal ev. ref., Szentessy Sándor ev. ref. dohánygyári munkás Nagy Máriaival ev. ref., Schaffner András ev. ref. kőfaragó segéd Nagy Erzsébettel r. kath., Bőr Ferenc ev. ref. földirtokos Kálmán Erzsébettel ev. ref. és Ölvedi Lajos ev. ref. napszámos Dankó Máriaival g. kath.

* **Nyugdíjügyi ülés.** A vármegyei jegyzők nyugdíjválasztmánya Papp Sándor nádudvari főjegyző elnöklésével január 16-án ülést tart, melynek tárgyait Oláh Gyula nyugalmazott téglási jegyző nyugdíjgye képezi.

* A népkönyha megnyitása.

Tegnap volt ünnepélyes megnyitása az Árpád-téren levő népkönyháának, melyet a jótékony nőegylet tart fenn. A megnyitáson a nőegylet több tagján kívül megjelent a város képviselőtársaságának Oláh Károly kulturtanácsos is. Oláh hosszabb beszédben fejtette ki, mily nemes hivatást tölt be a nőegylet a népkönyha fentartásával. Azután Konec Akos titkár beszélt, majd kezdetét vette az ebéd, melyben kétszáz szegény vett részt.

* **Az árvák karácsonya.** A tanítói árvaházban ma délután 3 órakor karácsonyfa-ünnepély lesz. A nyilvános ünnepség az árvaház nagytermében fog lefolyni, hol díszes karácsonyfát állít fel az igazgatóság. Az ünnepélyen lesz szavalat, párbeszéd, fiúk és leányok magánjelenete, ének stb. Az ünnepélyesen kiosztják azokat a fényes ajándékokat, melyeket Debrecen közönsége adott az árvák részére. Végül Kozma László igazgató mond beszédet.

* **Himen.** Kandál Béla Szabolcsmegye mehádi-i gazdálkodó eljegyezte Sternberg Piri kisasszonyt, Sternberg Hermann kiválóan kedves és szép leányát Szoboszlón.

* **Karácsony a kórházban.** A debreceni közkórház gondnoka gondoskodott arról, hogy a betegségben szynlódók is érezzék a szent ünnep melegét. A lelkiekről egyes lelkészek gondoskodnak, hogy pedig a test se maradjon el, a betegek holnap ünnepi ebédet kapnak és hozzá egy-egy mákos patkót. A sóhajok, a szenvedés otthonába enyhülést visz be a szeretet szent ünnepe.

* **Családi sírboltba helyezés.** Baranyai Teréz fivére holttestét áttette a családi sírboltba. Az áthelyezésnél dr. Varga Emil és Jeney Miklós rendőrkapitány voltak jelen.

* **A Szent Erzsébet-egyesület** szombaton dec. 23-án délután 4 órakor V. Szabó Jánosné elnök, dr. Irinyi Istvánné társelnök, Csanak Józsefné és Wolafka Antalné alelnökök és számos választmányi hölgy jelenlétében megtartotta első karácsonyi ünnepélyét. A gyönyörűen díszített és fényesen kivilágított karácsonyfa köré csoportosult énekesző mellett vagy 33 szegény gyermek és néhány öreg asszony, kikhez dr. Wolafka Nándor igazgató intézett néhány alkalmi szót. Azután Kurtás Irén és Kövesdi Irén szegény gyermekek mondtak verset és köszönetet és mindnyájan egy rövid imát a jótévedőkért. Karácsonyi ének tejezte be a megható rövid ünnepélyt, melynek végével mindégnyik átvette karácsonyi ajándékait; lábbelit, ruhát, kendőt, kabátot, ruhaszövetet, sőt édességet és az öregasszo-

nyok ezeken kívül még cukrot és kávét. Boldogan távoztak a dusan megajándékozott szegények rövid kis félóra mulva. Feljegyzésre méltó körülmény, hogy a szent Erzsébet-egyesület ezen karácsonyi ünnepélyén a 33 szegény között volt egyetlen egy római katolikus, két gör. kath. egyén, a többi mind a 30 ev. ref. vallásu. Ehhez nem kell magyarázat.

* **Faarverelés.** A hajduböszörményi erdőben mostantól kezdve január végéig minden csütörtökön és pénteken negyediként színlát, minden szombaton pedig csomókba rakott galyfát fognak nyilvános árverelésen eladni.

* **Munkások mulatsága.** A magyarországi vas- és fémmunkás-szövetség debreceni csoportja január hó 6-án, a „Korona” vendéglő dísztermében könyvtára javára, világpostával, szerencsehalászattal, konfetti és szerpentindobálással egybekötött farsangi táncestélyt rendez, melynek belépti-díjait a következők: személy-jegy előre váltva 1 kor. 20 fillér, este a pénztárnál 1 korona 40 fill. családijegy három személyre 3 korona. A zenét Kiss Gyula jóhírnevű zenekara szolgáltatja. Kezdeté este fél 8 órakor. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak.

* **A hadkötelesek nősülési engedélye.** A honvédelmi miniszter értesítette az összes törvényhatóságok tisztviselőit, hogy a III. korszakos hadkötelesek 1906. január elsejével kivételes nősülési engedély nélkül is megnősülhetnek.

* **Népesedés.** Az elmúlt héten 38 fiu, 41 leány, összesen 79 gyermek született. Meghalt ez idő alatt 39 egyén. A város lakossága természetes uton 40-nel növekedett.

* **A nőegylet karácsonyfa-ünnepe.** A debreceni jótékony nőegylet Stefánia ávaházában megható ünnepély folyt le tegnap délután. Az árvaház egyik termében hatalmas, gyönyörűen díszített karácsonyfát állítottak fel, mely meg volt rakva ajándékokkal. Délután 4 órakor nagy és szép közönség töltötte meg a termet. Ott volt Veresné Szathmáry Teréz elnöknő vezetésével a nőegylet tisztikara és választmányi hölgyei és számos uriaszony, a jótékony-ság megannyi apostolnője. A szegény, árva gyermekek akkor léptek a terembe, mikor a hatalmas karácsonyfa minden kis gyertyáját meggyújtották. Boldogan, önfelédten, csillogó szemekkel gyönyörködött a sok kis árva a csillogó karácsonyfaban. Az ünnepély énekekkel és imával kezdődött, majd egyik kis árvaleány köszönetet mondott a jótévedőknek, mire a nőegylet titkára Konec Akos válaszolt megleghangu, szép beszédben. A megható ünnepélyt ének zárta be, azután pedig az ajándékokat osztották ki.

* **Álmában meglopták.** Simon István és Liptai József egykei lakosok együtt haladtak az országúton, hol Simon elaludt. — Mikor felébredt, órája nem volt a zsebében és utitársa is eltűnt. Jelentést tett a csendőrségnél, Liptait gyanúsítván meg a lopással. Liptai tagadja, hogy ő lopta el az órát. A nyomozás folyik.

* **Gyermekek mulatsága.** Bájós, szép mulatságot készít e hó 30-án a gyermekek részére a Jótékony Nőegylet. Az Arany-Bika szálloda dísztermében fényes Szilveszter-estélyt tart, melyen gyermekek, serdültebb ifjak és leányok vesznek részt. Lesz előkép, szavalás, ének, zene, Paprika Jancsi színház, azonkívül hat uri leány egyes műtáncot mutat be, melyre máj serényen folynak a próbák. Az estélyt tánc követi.

Laczka László géplakatosmester
DEBRECEN,
II. ker. Bethlen-u. 43. sz.

ELVÁLLAL bármily szerkezetű, nehéz járásu Szecska-vágóknak könnyű járásuakra való kijavítását és átalakítását. Továbbá ujonnan készült könnyű járásu Szecska-vágók Ránavágók, és tengeri Morzsológok is kaphatók feltétlen **jótállás mellett jutányos áron.**

közönségnél általában „Mariacelli Csöppek“ név alatt ismeretesek és közkedveltek, hamisítják. Jegyezzük meg magunknak saját egészségünk érdekében, hogy a valódi „Brády-féle gyomorcsöppek“ hatása étvágytalanság, csömör, székrekedés, álmatlanság, főfájás, kólika stb. ellen megközelíthetetlen. Kizárólag Brády C.-féle gyógyszerárban a „Magyar Királyhoz“, Bécs 1. Fleischmarkt 244. szám alatt állítatnak elő. Innen rendelhető 6 üveg 5 koronáért és 3 düplüveg 4.50 koronáért bérmentesen.

* **Többféle tartozásokat,** olcsóbb kamatu kölcsönre, előnyös feltételek mellett á convertál Rácz Béla bankirodája. Debrecen, Csapó-utca 12.

* **Szerecsés az, aki bajára enyhülést tud találni.** A betegség kétszeres szerecsétlenség ott, hol a szegénység is jelen van s ezért tudja meg szegény, gazdag egyaránt, hogy ha csuz és köszvény bántja, attól úgy szabadul a legkönnyebben, ha a Zoltán-féle kenőcsöt használja, mert az már 1—2-szeri bedörzsölés után biztosan használ. Üvege 2 korona Zoltán Béla gyógyszerárában. Budapest, V., Szabadság-tér.

* **Pénzkölcsönöket** házra, földre a legelőnyösebb feltételek mellett, rövid idő alatt folyósítat a „Budapesti takarékpénztárak képviselősege“ Debrecen, Csapó-utca 12. sz. a.

* **Elsőrendű és legnagyobb** a Komáromi M. hangszerkészítő zongoraterme, Piac-utca 49. szám, a főpostával szemben. A leghíresebb gyártmány zongorák, pianinók, harmoniumok pazar választékban vannak raktáron s a legkényesebb izlésnek is megfelel. Zongoratermemben csekély díj mellett zongoragyakorlatok végezhetők, zongora javítást és hangolást szakszerűen és pontosan végzek. Zongorák részletfizetésre is kaphatók. — **Cimbalom.** Ingyen tanításban részesül az, aki a jó hírnévnek örvendő Komáromi M. hangszerkészítőtől (József kir. herceg-u. 2. szám) vesz cimbalmot, melyek erősség és szép kiállítás tekintetében felülmulhatatlanok; zongora-szerkezettel készülnek. Mindenféle hangszerek karácsonyi ajándékkul legjutányosabban és dus választékban kaphatók. Gramophon és lemezei, ugyszintén a legkitünőbb hegedű-hurok kaphatók. Szakszerű műhely, hol mindenféle hangszerek javítását tökéletesen eszközölöm. 1906. évre szóló nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

* **A hölgyközönség figyelmébe.** Miután ez időszerint női felöltő-üzlettel csaknem egyedül állok Debrecenben, kétségtelen jelét kívánom nyújtani annak, hogy ezt az alkalmat nemcsak hogy nem használom fel áremelésre, de sőt ellenkezőleg, éppen most akarom bebizonyítani a hölgyközönségnek, hogy áram nemcsak szolidak, de a kiszolgálásra is a legnagyobb gondot fordítom. Kérem is a n. é. hölgyközönséget, akiknek felöltőkre szükségük van, szerencsétlenségük bizalmukkal s győződjenek meg arról, hogy nálam szép, tartós, értékes dolgokat nagyon olcsón lehet vásárolni. Tisztelettel: **Halmágyi Sámuel** utóda, női felöltő áruháza.

* **Hol keretessük képeinket?** Lám Sándor üveg- és porcellán-üzletében, Hatvan-utca sarkán. Csinos képkeret lécek. Olcsó árak.

* **Karácsonyra legalkalmasabb ajándékok,** u. m.: Családi doboz levélpapírok, Tintatartó készletek, Képeslap-albumok, Iró-mappák, Új acélmetszet, Brom-fényképek és olajnyomatú képek különféle nagyságban rá-mával vagy anélkül nagy választékban, fel-tűnő olcsó árakban Pongrácz Géza papír-raktárában, Debrecen, Bika szálloda mellett.

* **Vadsertéshus.** Márkus Jenő Dreher-vendéglőjébe vadsertéshus érkezett. Külön-ként kapható.

* **Ideálja a szappanoknak a Szabó-féle pármái ibolya szappan.** Rendkívül kellemes ibolya illata s bőrfinomító hatása országsszerte ismeretes. Darabja 80 fillérért kapható Debrecenben Márton Gyula, Borsos Kata, Kontsek Géza, Kontsek Kornél, Tóth Kálmán, Benyáts Emil, Békés Lajos, Komlóssy Lajos, Kun Márton, Mentze Henrik kereskedésében és valamennyi gyógyszerárban. Hajdu-Szoboszlón Körner Béla üzletében.

* **Egy 6 szobából álló utcai lakás,** két istálló, udvari valamint pinceraktárak Hatvan-utca 70. szám alatt minden órán kiadó. Ugyanezen ház kedvező feltételek mellett eladó.

A „Hungária“ kávéházban minden nap zene-estély.

* Szörme kabátok, boák legnagyobb választékban legolcsóbb árakban Halmágyi-féle áruházban.

Papa! Mama! Baba! Mentze!

* Ajándékok legjutányosabban szereshetők be Asztalos József női divatáruházában, Kossuth-u.

* Legfinomabb Strucifonal (Angóra) kilója 15 K Barthánál.

* Feriz a legjobb cigarettahüvely. 1000 darab 2 korona 80 fillér, 100 darab 32 fillér. Új virág- és tájképfestő minták nagy választékban Pongrácz Géza papírraktárában, Debrecen.

Britania angol ujezást díszítágyak ma a legdivatosabbak; mosás nagy választék Mentze áruházában.

* Hasznos karácsonyi ajándékok igen olcsón kaphatók Bartha üzletében, főtér.

* A híres Hajdusági bajuszpedrő, csodahatását külföldön is elismerik, mert bajusznövesztő hatása meglepő gyors. — 1 doboz 50 fillér. Kapható Grósz Nagy Ferenc gyógyszerésznél, Debrecen, Kossuth-utca 8. sz. „Aranyegyszarvu“ gyógyszerár.

Még az ajándékok sem fogadják szívesen, ha az nem Mentze Henrik újonságok áruházából, Piac-utca 50, Szent Anna-utca sarkáról való. Mert mindenki tudja már, hogy Mentzétől csak szép, jó és olcsó újonságokat lehet venni.

* Remek szörmeboák, jäger alsóruhák rézmolcsón kaphatók Barthánál, városház-épület.

* Legjobb minőségű női és férfi fehérneműk, nyakkendők, keztük, szörme boák, foltkendők és zsebkendők legolcsóbban Asztalos József cégnél, Kossuth-u.

* Orvosi tokintéyek előszeretettel rendelik osz- és köszvényes betegek részére a híres Király-balzsamot, mert ez eredményeiben páratlan. Már néhányszori bedörzsölés teljes gyógyulást idéz elő. Ára 2 korona. Kapható a készítő Grósz Nagy Ferenc gyógyszerésznél, Debrecen, Kossuth-utca, „Arany egyszarvu“ gyógyszerár.

* Némethi József fényképész műtermében (Piac-u. 42., Lamprecht-palota) a legszebb platin matt képek is egy árban készülnek a fényes képekkel. A műterem vasárnap és ünnepeken is ostig nyitva.

Állást keres volt kereskedő, raktárnoki, ügy-nöki vagy irodai alkalmazást. Megbízható és szorgalmas címre kér ajánlatot, poste restante, Debrecen.

* „Gyöngy“ illatos mosdópor az arcot üdévő varázsolja, doboza 80—100 fillér, kizárólag Barthánál.

Öreg bakák hazabocsajtása.

Öröm a kaszárnyában.

Az önkéntesek itt maradnak.

— december 24.

(Saját tudósítónktól.) Tegnap nagy öröm volt a debreceni Pavillon-laktanyában. A helybeli 39. cs. és kir. gyalogezredtől ugyanis — minden ellenkező hiralással szemben — mégis elbocsajtottak egy csapat

kiszolgált katonát, mint mondani szokták **öreg bakát.**

Tegnap jött meg táviratilag az erre vonatkozó engedély s ma reggel már napiparancs jelentette, hogy **115 öreg baka szabadságoltatik végérvényesen, illetve mostani, október 1-től való tovább szolgálásuk révén 2 fegyvergyakorlat betudásával.**

Persze, hogy nagy volt az öröm az öreg bakák körében s akadt köztük olyan is, akinek arra a gondolatra, hogy haza mehet, ki-gördült a köny a szeméből.

Az elbocsajítás annyival inkább elrendelhető volt, mert 320 póttartalékos fog bevonulni e hó 27-én a 39-ik gyalogezredhez, akik tényleges szolgálatot fognak teljesíteni.

A másik örömdetes hír az egy éves önkénteseknek szól. Eddig ugyanis úgy birtelték, hogy a debreceni önkénteseket le fogják vinni Broodba. Most azonban már bizonyos, hogy azokat az egyéves önkéntes katonákat, akik itt akarnak szolgálni, befogják osztani a Debrecenbe áthelyezett 61-ik cs. és kir. gyalogezredhez.

TÁVIRATOK.

Uj főispán.

Budapest, dec. 23. Sárosvármegye uj főispánjává Bornemissza Adám báró kineveztetett.

Német főur a magyar nemzeti ellentállásért.

Miskolc, dec. 23. Seckendorf Ármin báró, német főur 5000 koronát küldött ma a borsodmegyei jóléti bizottságnak, hogy abból a hazafiisan ellentálló tisztviselőket fizessék. Szatmár, dec. 23. Gr. Teleky Gyula 5000 és br. Vécsey László 2000 koronát adományoztak az itteni jóléti bizottságnak.

A határörvidéki rendőrség.

Budapest, dec. 23. A határörvidéki rendőrség parancsnokainak, fogalmazóinak stb. kinevezése megtörtént s meg is jelenik a hivatalos lapban.

Az orosz forradalom.

London, dec. 23. A Daily Mail jelenti Pétervárról: A legutolsó jelentések a helyzetet a balti tartományokban olyannak festik, hogy ez az országrész a cárra nézve teljesen el van veszve. Estland, Livland és Kurland nyílt lázadásban vannak. Több nap csatát vívtak. Ezekben 600 embert megölték, 1500 pedig megsebesült. Több tisztet és katonát a forradalmárok elfogtak. 200 dragonyos egy szállóba szorítottak, hol oétrom alá fogták s valamennyit az utolsó emberig lekasabolták. A pétervári helyőrség a cárhoz hű maradt testőrségtől és kozákoktól a löszert megtagadta. Mindennap várják, hogy a forradalmárok megtámadják Péter Pál erődöt. A kormány elhatározta, hogy a legerélyesebben fog a forradalmárokkal elbánni. Pétervárott és Moszkvában számos sztrájkvezért tartóztattak le. Witte egészen

Uj temetkezési intézet.

Széchenyi-utca 1. sz. a. — báró Podmaniczky ház, a kistemplom mellett **temetkezési intézetet** nyitottam. Tiszteletes, mérsékelt kiszolgálás mellett kérem a n. é. közönség pártfogását. Tisztelettel: **Tóth Sámuel.**

nyíltan szembeszáll a forradalmárokkal és megparancsolta, hogy ne takaróskodjanak a golyókkal. Pétervárt 56.000 katonával 48 géppágyuval. A Putilov-gyárakból négy géppágyu titokzatosan eltűnt.

Pétervár, dec. 23. Forradalmi részről figyelmeztették a cárt, hogy hagyja el Oroszországot. Eddig ellene és családja ellen nem követte el merényletet, de ezutánra nem vállalnak felelősséget. Ezt a figyelmeztető iratot ezen a héten becsémpézték a cárnagy lakosztályába. A cárnagy teljesen elvesztette a fejét. Eddig Wittében látta az egyetlen embert, aki képes a reformokat végrehajtani. Most, hogy az ő műve sem sikerült, a cárnagy mindenütt Wittét okolja. Nemrég nagyon viharos jelenet folyt le a cárnagy és Witté között. A mikor ugyanis a cárnagy szemére lobantotta Wittének, hogy nincs elég gondja a dinasztia megmentésére, Witte erre ezt felelte:

— Felség! a dinasztia nem menthető meg! Attól tartok, hogy már a népet sem menthető meg.

Witte ezzel kiment a cárnagy szobájából és azóta nem is jelentkezett kihallgatásra.

A parlamenti béke.

Budapest, dec. 23. A haladó-pártban ma az egyik miniszter kijelentette, hogy két eset áll fenn:

— Először vagy alakul egy 67-es kormány — ugymond — a koalíció támogatásával, de úgy, hogy a szeptember 23-iki koalíciós programhoz szigorúan tartja magát vagy pedig egy erősebb kezű kormány jön, mely legelőször is a renitens tisztviselőket felfüggeszti s helyüket katonának behívott tisztviselőkkel helyettesíti. Ha azonban március 1-én a parlament az állami szükségleteket nem szavazza meg, úgy a Házat feloszlatták.

Pestmegye kezelő hivatalnokai.

Budapest, dec. 23. Kafka László miniszteri tanácsos kijelentette, hogy a kezelőszemélyzet nem csak a szokásos újvívi előlegeket nem kapja meg, de még a januári rendes fizetések kiutalása is nagyon kétséges.

Mit tárgyal a városi közgyűlés?

— Tárgysorozat. —

Debrecen, dec. 24.

Debrecen város folyó december hó 28-ik napján, csütörtökön délután 3 órakor a városi közgyűlési termében bizottsági rendes közgyűlést tart, melynek tárgysorozata a következő:

1. Polgármester évi jelentése. 2. Belügyminiszteri rendelet a kórházi alapszabály módosítása iránt. 3. Kereskedelemügyi miniszteri rendelet a város belterületén levő közutak orgalmi biztonságáról. 4. A kereskedelemügyi miniszter ur rendeletével engedélyezett kövezetvám szedési jog. 5. Névszerinti szavazás (másodízben) a József kir. herceg-utca 67. sorszámú ház utáni ondódi 3 hold föld eladása tárgyában. 6. Névszerinti szavazás (másodízben) özv. Kecskés Sándorné Nyugoti-utca 20. sorszámú házastelkének megszerzése ügyében.

7. Névszerinti szavazás (harmadízben) a debreceni magy. kir. 3-ik honvédegyalozred részére házi lövölde céljaira szükséges 316 négyszögöl libakerti föld megvételére. 8. Tanácsi előterjesztés a Kónya Lajos és neje csapókerti ingatlanok utcaanyítás céljából megszerzése iránt. 9. Csontos testvérek kérvénye ipari telep céljára az Ispóty-laposok telekátengedése iránt. 10. A közigazgatási bizottságba öt kilépő tag

helyének 1906. és 1907. évekre titkos választás útján betöltése.

11. Igazoló választmányba öt tag választása. 12. Állandó bíráló választmány tagjainak megválasztása. 13. Számonkérőszékhez két tag választása. 14. Utadó 1903—1904. évi zárszámadása. 15. Tanácsi előterjesztés a házipénztári zárszámadásra. 16. Tanácsi előterjesztés a város lakosságának a katonatartási kötelezettség terhétől megszabadítása ügyében. 17. Tanácsi javaslat a város múzeumőri állásnak ideiglenes betöltése tárgyában.

18. Tanácsi javaslat, mellyel a személyforgalomnak a sertésvészteri és közvágóhídi iparvágányon lebonyolítása iránt a „debreceni helyi vasút” igazgatóságával kötött szerződés, jóváhagyás végett bemutatattik. 19. Tanácsi előterjesztés a háziipar támogatása végett. 20. Bavlicza Pál helybeli lakos kérvénye Schaffer Mártha Gertrud nevelt leányának, honosítása esetén, — a város községi kötelekbe felvételének kilátásba helyezése iránt. 21. Havas Dániel felebbezése a nyulási barak-kantin bérbeadása tárgyában hozott tanácsi határozat ellen. 22. Molnár Bálint és társainak felebbezése a vargautcai gazdaság esőszér követelése ügyében. 23. Szabadságolás iránti kérvények. 24. Nyugdíjazás, végkielégítés és gyermeknevelési járulék megadása iránti kérvények. 25. Bábaoklevél kihirdetése.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Jövő heti büntügyi tárgyalások. December hó 28-án, csütörtökön fő tárgyalások. Szilágyi Istvánné ellen gondatlanságból okozott s. testisértés vétsége, Szabó Mária ellen súlyos testisértés büntetése, Széplaki Zsuzsanna ellen lopás büntetése, Horváth Lajos ellen lopás vétségéért, Szajó Imre ellen összbüntetés, Bujdosó Lajos ellen lopás büntetése. December 29-én pénteken felebbviteli ügyek és ítélethirdetések. December hó 30-án szombaton I-ső és II-ik tanács előtt felebbviteli ügyek nyilvános tárgyalása.

Rablótanya Senki-szigetén

— Saját tudósítónktól. —

Szenzációs esetről ad hirt nekünk tudósítónk. Egy olyan amerikai izü rablókalandorról, amely élénken emlékeztet az újvilágban szervezett nagyarányú rablóhadjáratokra. A kis Duna szigetén, egy elhagyott, teljesen lakatlan helyen egy haramia-tanya van, ahonnan rendszeres betörésekre indul ki a banda néhány tagja, hogy a zsákmányt azután egymás között fölösszák. Asszony is van közöttük, aki a préda után nagy vigaságokat szokott rendezni.

Tudósítónk az érdekes bandáról a következőket jelenti:

Leiner Miksa újpesti enygyáros feljelentést tett a rendőrségen, hogy az iparvágány mellett elhelyezett öntött vasból tizennégy métermázsát elloptak. A rendőrség igen érdekes felfedezést tett a nyomozás során. Rájött, hogy a kis Duna szigetén teljes betörő banda ütött tanyát s onnan éjjelente csolnakon rándult betörésekre Újpestre és Budapestre. A betörők közül a rendőrség elfogta Kutváry Jánost, Bankó Márton, Halász Lajost, Hlavai Jánost és Lina Gábor munkanélkülieket. A banda a senki-szigeten sátozt épített és egy Szőke Mihályné asszonytól szereztek élelmet.

HIREK.

Éjjeli posta.

Hetvenezer frankos temetés. (Éjjeli express tudósítás.) E hónap 9-én Párisban meghalt egy dúsgazdag hölgy és végrendeletében a következő kívánságát fejezte ki: — Kivánom és követelem, hogy vagyonomból 70.000 frankot temetésemre fordítsanak.

Az örökösök teljesíteni akarták a „megboldogult” utolsó reudelkezését és nagy költségekbe bocsátkoztak. Mindenekelőtt a leghíresebb orvosokkal bebalzsamoztatták a holttestet és azt egész vagyont érő koporsóba helyezték, a melyet direkt egy művészrel tervezettek. Első osztályu temetést is rendeztek, szóval mindent elkövettek, hogy elköltsék a 70.000 frankot, de nem sikerült. Még mindig maradt tekintélyes summa. — Párisban nagyon sokba kerül a gyászdiszítés, úgy oldották tehát meg a kérdést, hogy az elhunyt házat a temetés után még 5 napig hagyják feldiszitve, ennek költségeivel emésztetve fel a meghatározott összeget. Történt azonban, hogy ugyanazon ház egyik lakója szoarét akart adni s követelte, hogy az egész házat ellepő gyászdiszítést távolítsák el, mert hisz már ugyis megtörtént a temetés. Az örökösök erre nem voltak hajlandók. A lakó lemondta az estélyt és polgári pórt indított az örökösök ellen kártérítésért.

Kossuth Ferencz fölépült. (Éjjeli express tudósítás.) Öszinte örömmel kapjuk a hírt, hogy Kossuth Ferenc állapotában olyan jelentékeny javulás állott be, hogy a függetlenségi párt vezére délután a Lukácsfürdőből beköltözhetik a József-köruton levő lakására. Kossuth már tegnap óta ágyon kívül tölti az idejét s ma délelőtt is külföld lapoknak irt cikkeket.

Mindenféle
nyomtatványt
gyorsan, izlésesen és olcsón
kiállít a
Debreceni Ujság
nyomdája,
Lamprecht-palota 42.

CSARNOK.

Olga.

— Regény. —

Írta: **Than Gyula.**

(Folytatás.)

A Béla sógora célját érte. Remélte ugyan, hogy Béla teljesen megbizik benne, de most, hogy a siker is bekövetkezett, fokozott gyönyörűséggel élvezte az eredményt.

Még aznap Bélával elmentek a közjegyzőhöz, a hol annak rendje s módja szerint kiállították a nyilatkozatot. A gyáros zsebrevágta, Bélának hálálkodott egy sort s már a következő vonattal vígan indult hazafelé.

Megérkezése után természetesen kíváncsian kérdezősködött a gyáros felesége:

— Mire jártál? Sikerült-e az utad? Lesz-e kilátásod?

A gyáros mosolygott:

— Kilátás? ... Hová beszélsz. Ugy nézek én ki, mint a ki csak kilátásokért teszen meg ilyen hosszú utat.

A zsebébe nyult s kivette a közjegyző előtt kiállított okiratot.

— Itt van! Olvasd! Ez már teljes eredmény. A Tarlai vagyon egészen a miénk.

Az asszony elolvasta az irást s mintha nem akart volna hinni szemeinek, újra belekezdett és ismét végig olvasta.

— Érted?

— Ertem!

— Mért nézed hát olyan merően?

— Mert meg kell barátkoznom a gondolatával annak, amit az a nyilatkozat kifejez.

— Miénk a vagyon. Ez az egész. A

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja 10 szög 40 fillér, minden további szó 4 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szó 4 krajcár, 8 fillér.

Levélbeni tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg be-
küldetik.

* Apró hirdetések előre fizetendők. *

Levelezés.

KÉT fiatal nő a Szilveszter estét kedélyesen óhajtja eltölteni. Két jó barát, kik hajlandók volnának mulattatni, azok irjanak e lap kiadó-hivatalába „Ezeregy éj” jellige alatt. 4500

Oktatás.

MR. M. ROSE Berlitz rendszerű nyelviskolája Széchenyi-utca 19. Francia, német, angolnyelv magán és osztályoktatás esetleg hazon kívül is. Hivatalos órák naponta d. e. 11-12, d. u. 5-6-ig. — Szabályzatokat ingyen és bérmentve. 2998

Ajánlat.

REMEKÜL éneklő seifort kanarík, egy szelíd papagály, dísz galambok olcsón eladó. Jókai-utca 52. 4385

PLISSE és gouvellirozást béli alkalomra gyorsan és pontosan készít; gáz fodrokat keiméket, empir ruhákat az Első Debreceni Plissé és Gúnre Intézet. Rózsa Ignác főposta mellett. Lakás: Széchenyi-utca 32.

EGY liter Rizling 32, Ezerjő 30 kr. Czeglédy Józsefné üzletében. Bocskay-tér 1. 4375

SZÁZ PÁR korcsolyát Kolumbus, Kondor, Halifax stb. minden aronkiarúsít Sümeghy Béla vasárháza Csapó-u. 11. sz. 4372

HÖLGYEK tanácsot és segínyt nyerne, szülés esetén felvételnek, a legnagyobb titoktartás mellett, egy intelligens gyakorlott szülésznőnél. Kényelmes lakás. — Orvosi felügyelet. Czim a kiadóban. 4371

KIADÓ lakás Kossuth-u. 26. Udvari négy szobás lakás, cseléd szoba és mellékhelyiségekkel, jó vízi kut és gáz bevezetés. Azonnal bérbeadandó. Értekezhetni Kardos László Kossuth-utcai üzletében. 4190

DOMB-utca 9. sz. Egy uri nőnél jó, házi koszt kapható kihordásra és házhoz járásra is. 4368

BUTOROZOTT szoba előszobával az utcára Széchenyi-utca 50. szám alatt külön bejárattal havonta 18 forintért kiadó. 4324

PÁCOLT halak, mák, dió, meggyoró és mindenféle főzelék, karácsonyfa díszek és karácsonyfa cukorkák legnagyobb választékban Kertész Sándor kereskedésében. 4317

CÓCUSZ-ZSIR 1 kg. 58 kr. Bán Kálmán fűszerüzletében, Egyháztér. 4307

BOCSKAY-kerti bor 1 liter 30 krajcár Bán Kálmán fűszerüzletében, Egyháztér. 4300

KUGLER CUKORKÁK eredeti csomagolásban és árákon fél, 1 kgr. fa és selyem dobozokban és csomagokban kaphatók Hegedűs és Sándor cégnél Debrecen Kossuth-u. 11. 4305

LEGOLCSOBBA bevásárlási forrás! Merkli Ferenc fűszerüzlete Fűvészkert-utca 14. 1 kg. ürm. csokoláde 90, 1 kg. mák 38, dió 30 mazzola 36, házi lekvár 20, 1 l. Jamaikai rum 80, 1 dgr. császár keverék tea 5, Tea süteményekben óriási választék. 1 l. kitűnő Ezerjő ó 30. 100 kg. száraz csertölglyfa 1 frt. házhoz szállítva. Telefon 374. 4288

EGY kiló szép mazzola 36, egy kiló papirhéjú dió 28, egy kiló házi lekvár 24, egy kiló darált mák 40, egy kiló legfinomabb tutti-frutti lekvár 48 Kertész Miklós fűszer- és csemegeüzletében, Csapó-u., kenyér-piac sarkán. 4281

ORIASI karácsonyi könyvvásár van Harmathy Pál könyvkereskedésében Fűvészkert-utca 14. Mindeunemü karácsonyi ajándékkönyvek, imakönyvek, gyermek mese és képes könyvek, levelezőlap albumok s egyéb ajándéktárgyak teljesen új állapotban most leszállított áron beszerezhetők. Telefon 374. 4177

KIADÓ udvari lakás Kossuth-u. 5 szoba üveges verandával, cseléd szoba, gáz bevezetés, mellékhelyiségekkel, kert használatával 1906 május 1-jére kiadó. Értekezhetni Kardos László üzletében. 4370

SZÉPEN butorozva, két utcai kisebb szoba üvegeztet verandával, Teleky-u. 17. sz. alatt azonnal kiadó. 4389

EGY üzlethelyiség — suszter vagy fodrásznak igen alkalmas — kiadó Varga-u. 35. 4406

HÁROM világos száraz pince raktárnak, műhelynek vagy nyomdának igen alkalmas, egy huszfűtő és két szoba együtt vagy külön kiadó Simonffy-u. 11. 4402

KARÁCSONYI és újévi ajándéku legalkalmasabb egy jó madár, amely egyre énekel, legyen tél vagy nyár. Beszerezhető a Péterfia-utca 26. szám alatt, ahol nagy választékban vannak kanári madarak. 4365

CSAPÓ-u. 29. számmal tej, turó, tejszín, tejfő egész napon át kapható, keresztépületben. 4394

A NAGYERDŐ melletti haloldali Sétakertben 600 négyszögöl termő rizling és passatuti terület, továbbá ugyanott lejebb egy 4200 négyszögöl terület, mely nyaralónak vagy szőlő ültetésre alkalmas, eladó. Értekezhetni Arany János-u. 40. 4157

FIATAL asszony, ki 8 évig volt üzletben, pénztárnoknőnek ajánlkozik. 4322

PÉNZTÁRNOKNŐ szerény fizetéssel üzletre ajánlkozik. Csokonai-u. 23. 4359

CSEKELY HETI vagy havi részletekben beszerezhető Kaiser Sámson Debrecen legnagyobb részletáruházában Hatvan-u. 2. Vászón, Kézműáru, férfi és női készruhák, felöltők, ösi és tavaszi gallérok, fiú és leányöltönyök tükrök és képek. Mérték utáni öltönytiszítók-ból óriási választék. Tisztviselők, hajduk, rendőrök és gyári munkásoknak 15 százalék árcsökkentéssel. 2929

A LEGJÓB ÓRAK legszolidabb ékszer-egyszerűtől a legdrágábbig, valamint órajavítások legolcsóbban Kurian Gyula műorásnál Debrecen, Piac-utca 42. Vidéki megrendelést pontosan eszközlők. Tanuló felvételt. 2002

KÖRÖM fényező készlet és az ahoz szükséges ápoló szerek kaphatók Stern József és Testvére városi raktárában Piac-u. 22. 1-4176

KITŰNŐ SZEMÜVEGEK és cwickerek kaphatók rendkívül solid árban Fögel Gyula órás és régi szakértő optikusnál Piac-utca 75. A Bankpalotával szemben. Órajavítás rendkívül olcsón. Szemüvegek javítása, üveg pótlása azonnal készíve. 2471

OLCSÓ CUKOR és kávé. Sütéshez és főzéshez nagyon jó az általánosan elismert Palma Zsir 1 kg. 60 kr. Mindig friss Margarin Vaj 1 kg. 68 kr. Pitél: házi rozs liszt 1 kg. 9 kr. Kapható Kohn Henrik fűszer, festék és déli gyümölcs kereskedésében. 2401

Villamoscsengők, telefonok villámhárítók berendezések minden terjedelemben, javítását és évi gondozását legutányosabban és jótállás mellett eszközli Földvári L. debreceni első Elektrotechnikai vállalata Kossuth-utca 1. szám, (az udvarban.) Villamos felszerelések, zseb-lámpák-kerékpár és alkatrészek raktára. Képes ár-egyzék ingyen. Telefon szám 168. 2008

SZENZÁCIÓS találmány! A gazdasszonyok részére a John legújabb gőzmosógép. A ruhát nem dörzsöli nem koptatja és hó fehérmosást végez. Kapható: **Veréb Lajos** nál Debrecen, Eötvös-u. 6.

Kereslet.

TÁRSAT fűszer, liszt, hentesáru és italkimérés üzlethez három, négyezer koronával keresek. Biztos jövő, risikót vállalom. Cimkiadóban. 4284

KERESKEDELMI ISKOLÁT végzett leány, ki irodában már alkalmazva volt, állást keres. Cim a kiadóban. 4253

EGY kaució képes egyén száz koronát ad annak, aki egy szolgál, kézbesítő, ügynöki vagy ehez hasonló állást szerez. Cim a kiadókiváltalban. 4398

ÜGYES tüzi kovácsot keresek heti 10-12 korona fizetéssel. Cim Eke-műhely H.-Nánás. 4391

FŐZONÓ, jó bizonyítványokkal, egy kis háztartáshoz knrestetik. Cim a kiadóban. 4396

ÓVADEKKEPES szikviz elárusító és nős kocsik felvételnek. Teleki-u. 100. 4397

OKLEVELES, de ha nem is az, ki a jegyzői teendőkből teljes jártassággal bíró segédjegyző kerestetik. Személyes ajánlatok dec. 25-26-án Vár-u. 8. sz. alá kéretnek. 4391.

Eladás.

50 KEKTO, jó, homoki bor van eladó. Értekezhetni lehet Veres-u. 5. 4380

30-40 SZEKER érett marha trágya eladó. Értekezhetni Löki Sándor vármegyei hajdúval. 4318

A KATHOLIKUS temető hátulján 5 hold majorsági föld eladó. Értekezhetni Csapó-utca 97. sz. 4377

KANDIA-u. 7. sz. ház és Hatvan-u. kert I. j. 15. sz. ház szőlővel kedvező feltételek mellett eladó a Kolcsönsegélyzőben. 4316

TÖBB tiszta harci éneklő kanári madár kedvezményes árban eladó Csillag-utca 20, hátsó lakásban. 4374

ELADÓ egy igen jóvodelmező ház Vendég-u. 82. sz. alatt, van rajta üzlethelyiség is. Bővebbet Nagy Lajos irodája Csapó-utca 13. szám. 4363

LISZT és fűszerkereskedés, jó menet-lü, csakis családi körülmények miatt eladó. Cim a kiadóban. 4360

BÁRNA-u. 4. sz. ház eladó előnyös feltételek mellett. 3103

ELADÓ házhelyek. A Ferencz József-uton 5 házhely egyenként 400 négyszögöl területtel eladó, a Margit-fürdői állomástól 8, a m. kir. ménlepi lovasut állomástól 4 percnire. Minden telekből 100 négyszögöl udvarhely, 100 négyszögöl csemege szőlő, 200 négyszögöl borszőlő.

ELADÓ HÁZ. A Nyomtató-u. 7. sz. alatti ház eladó.

ELADÓ SZŐLŐ. Vámospércsen 2 és fél hold kitűnő karban lévő szőlő eladó. Mindezekiránt értekezhetni; dr. KÖRÖSI KÁLMÁN ügyvédnél Bathyányi-u. 5. sz. 4416

ELADÓ ház Simonffy-u. 54. sz. Értekezhetni ugyanott. 4379

KARIKAHAJÓS varrógép Neidinger gyártmány, mely ipari célokra is alkalmas, olcsón eladó Erzsébet-ut 44. 4387

VIDÉKI városban egy nagyon jóforgalmu üzlet trafikkal eladó; értekezhetni Németi Kálmán urnál Rákóczi-u. 20. 4393

JÓ karban lévő szecsavágógép eladó Mester-u. 39. Faragó Istvánnál. 4392

HONVÉDTISZTI felszerelés, majdnem új, olcsón eladó. Domb-u. 14. 4388

ÖREG hegedű — kitűnő — két vonóval tokkal eladó. Széchenyi-u. 8. Keresztépület. 4395

ÁTKOS földön, Barcsai-telep 15. sz. lakóház 412 öl szőlővel 1600 forint. Törleszhető heti befizetéssel. Falk bankház Miklós-u. 4404

ELADÓ Csapó-kert elején szép kilátásu helyen 1 nyilas szőlő épületekkel, kedvező feltételekkel. Értekezhetni Sámson-u. 2. 4386

A Nyiracsádon elparcellázott 1021 holdas birtokból még **néhány száz hold**

olcsó áron és előnyös fizetési feltételek mellett **eladó.**

Értekezhetni Korondi Sándor urral Piac-u. 28

legtisztább nyilatkozat, amit valaha kiállítottak.

- Éppen azért. Gondolkozóba ejt.
- Sohse gondolkozzál rajta, mi urak leszünk.
- Igen mi, de...
- Mit de...?
- Béla. Ó szegény lesz.
- Szegény? ... Béla nincs hozzá szokva a jóléthez, a vagyonhoz. Ó nem érzi annak veszét. Rá nézve megmarad a jelenlegi állapot.
- És a neje?
- A neje sem élt jólétben. Szűk koszon, szerény igények között nevelték. Még jólét lesz az ő számára az is, hogy a Béla feleségévé lehet. Mindenesetre jobb sor vár

reá, mint amilyenben eddig volt része. Mindkettőjükre jobb, ha addig esnek el a vagyontól, amíg azt nem bírták. De mi, akik megszoktuk a jólétet, ránk csak most fog igazán áldást képezni.
(Folyt. köv.)

NYILTTÉR. *)

Hárfa zene.

Minden este **hárfa zene**
Szeredy József vendéglőjében,
a nagy hiddal szemben.

Értesítés.

Törköly Pálinkám

kifőzése a mai napon saját felügyeletem alatt be lett fejezve s a mai naptól üzletemben is kapható.

1 liter saját termésű Törköly 1 frt.

Megrendeléseket elfogadok a míg a készlet tart. Ajánlom még saját termésű Bocskay telepi faj

Boraim

Uj bor 1 ltr 28 kr.
Ó Rizling 1 ltr. 32. „
Fehér burgon. 11. 40 „

A fenti árakból 5 literen felüli mennyiségnél a már eddig megszokott engedmények most is érvényben lesznek. — Szíves megkezeséseket levelező lapon is elfogadok.

Tisztelettel

Jóna János

fűszerkereskedő és bormen.
Debrecen, Nyíl-u. 34.

Brüsseli

P. D. MIEDER

az egyedüli derékfűző, mely szép, elegáns alakot és hajlékony derekat kölcsönöz, anélkül, hogy a gyomorra kellemetlen hatást gyakorolna. Egyedüli elárúsítók:

SZABÓ LAJOS FIAI

Debrecenben.

EMTALÓ
2 korona.

Sörös, boros vagy likőrös készlet, finom égetett festéssel nagyon díszes 6 pohárral. 2 kor.

EZÜST SÉTABOT
ébeufa utánzat, nagyon elegáns 3 korona.

50 db legfinomabb elefántcsont vagy vászon levélpapír rendkívül díszes dobozban 1 kor.

LIKÖR KÉSZLET
nikkel tálcával 50 fillér.

Fénykép vagy levelező lap album nagyon díszes kötésben 50 fill.

Csak ujévig

50 darab csontlevélpapír nagyon díszes dobozban — 50 fill

lehet olcsón vásárolni

ajándék tárgyakat

u. m. gyermekjátékokat, chinaezüst és majolika disztárgyakat, szobrokat, női kézi táskákat, dohány és szivartárcák és dohányzóasztalkákat a

BUDAPESTI KORONÁS ÁRUHÁZ-ban

Debrecen, Piac-utca 7., Vecsey-palota.

EMLEKALBUM
plüshkötésben 50 fillér.

Trókéskészlet teljesen felszerelve, nagyon díszes —
Ára 1 korona.

6 pár **TEÁS CSÉSZE**
díszes égetett festéssel a. sz. — 2 korona

Asztali dohány készlet rendkívül díszes faragott fából
Ára 1 korona.

Szmirna
ágyelészőnyeg 1 korona.

ETERNIT-PALA AZBEST CEMENT-PALA,

HATSEK LAJOS SZAB.

Gyár: **NYERGES-UJFALU.** 781

Elpusztíthatatlan, könnyű, tetszetős, olcsó és tűzálló tetőfedőanyag

ETERNIT-MŰVEK KÉPVISELETE ÉS RAKTÁRA LUKÁCS VILMOSNÁL DEBRECZEN, HATVAN-UTCA 5. SZ.

Elsőrangú referenciák. Jótállás. Évi gyártás 1500 koosirakomány. Kérjen ismertetést.

A Debreceni Kézizálog Kölcsönintézet

részv. társ.

— Arany János-utca 9. sz. —

Olesó kölcsönöket nyújt értékpa-
pirokra, ékszerekre, arany és ezüst
tárgyakra és egyéb ipari készít-
ményekre.

Ugyalott árverésen visszamaradt
értéktárgyak a kölcsön adott ösz-
szeg árában kaphatók.

**Karácsonyi
Ajándékok**

a legelőnyösebben vásárolhatók a

Verseny-Áruházban,

Debrecen, Erika-szállodával szemben.

Szövet, Posztó, Barchet, Velezek.

Több ezer méter

Maradékok fél áron.

Blousok, Kötények, Kendők fel-
tűnő olcsó árakon a

Verseny-Áruházban,

Debrecen, Alföldi Takarékpénztár épület.

KITÜNŐ BOROK

Asztali ó bor	1 liter	82 kr.
Magyarádi ó	1 "	40 kr.
Szegszárdi veres 1902. évi		40 kr.
Szegszárdi veres 1900. évi		48 kr.
Magyar pezsgőbor 1 üveg		120 kr.

KONTSEK GÉZÁNÁL

Főüzlet: Kossuth-utca.
Fióküzlet: Csapó-utca.

**Óriási karácsonyi
Könyvvásár van
Harmathy Pál**

könyvkereskedésében

Füvészkert-utca 14. szám.

Ajándéknak alkalmas diszkötéses
művek, költemények, ifjúsági elbeszélések,
utleírások, történetek, serdületebb leányok
számára a legkedveltebb illusztrált köny-
vek, gyermekek részére diszes mese és
képes könyvek, diszes imakönyvek és
levelezőlap albumok s egyéb ajándék
tárgyak, mindezek

teljesen új állapotban most
leszállított áron beszerezhetők.

Telefon 874.

1817

Legjobb bajuszpedró a híres debreceni

„CIVIS” bajuszpedró.

Nem tépl, jól összefogja s nőteti a bajuszt.

== I doboz ára 40 fillér. ==

Készítője s főraktára:

MIHALOVITS JENŐ

gyógyszertára

DEBRECEN, A VÁROSHÁZZAL SZEMBEI

Jégvermekbe
vastag tiszta kristály

Jég

nagy mennyiségben kapható

Rákóczi-u. 13.

Eladó

ház, a Csapó-utcai részben, melyen egy 30
év óta fennálló igen jó forgalmu bormérés
van. Ára 7500 forint — teher van rajta 2500
forint. — Eladó továbbá 8 hold legfino-
mabb minőségű fekete szántóföld, tanya
épülettel a mátai ut félen, ára 4000 frt. te-
her van rajta 1200 frt. Bővebb felvilágosítás
nyerhető a Nagy Lajos irodájában Csapó-u.
13. sz. Felvilágosítás csak komoly vevők ré-
szére adatik. 1899

**Hatóságilag engedélyezett
végkiárulás.**

Raktáron lévő összes **üveg** és **porcellán** áruk
gyári áron alul kiárusítanak. Kiházasítási és luxus cikkek, szervizek
fémáruk stb. mesés olcsó áron adatnak el.

Üvegezési és képeretezési vállalatomat továbbra is fentartom.

Tisztelettel:

1917

Blattner Gyula

Piac-utca 42. Lamprecht-palota.

BUM BUM BUM

Fényképhez, Levelezőlapoz, Bélyeghez

nagy

Emlékalbum választék

Ajándéknak **disz levélpapírok** elegáns dobozokban.

Karácsonyi és ujévi képes levelezőlapok, néhány ezer uj, szebb-
nél-szebb mintában

Ujévi gratulációhoz **névjegyek** izléses kiállításban

Mihály Sámuel Főtér 30

papírkereskedésében.

„EMKE”
kávéház mellett.

Karácsonyi és Újévi ajándékok

bámulatos olcsón

csakis
Pintér Gusztáv

Órák és ékszerésznél
szerezhetők be. Hol órák és ékszerek
olcsóbban kaphatók és javíttatnak jót-
állás mellett, miut bárhol.

Főplac. 26. Főtrafik mellett.

Donogán és Somossy

cégnél

DEBRECZEN, Kistemplombazár

már megkezdődött a

nagy karácsonyi vásár

Feltűnő olcsó árak és csak jó mi-
nőségű áruk kerülnek eladásra.

Karácsonyi és Újévi ajándékok

Ujdonságok nagy választékban, női, férfi,
gyermek vászon, batizt sima és ajouros
zsebkendőkben, színes és fehér damaszt
terítékekben, harisnyák, keztük, trió
alsó ruhákban, női ruhaszövetek, mosó
barohekben, bluzokra való szövet és
barchet maradékok félárban leszállított
olcsó szabott árak mellett beszerezhetők

Nádudvary Lajos

Vászon, kézmű és rövidaru raktárában.
Piac-utca 28. sz. a. Nagy-tűzse mellett.

A hírneves Lamprecht-féle sütőében kap-
ható és megrendelhető — házhoz szállítva
— nagy és kis mennyiségben

liszt, vaj és élesztő

prime, naponta kétszer friss érkezik.

Az

ünnepi kalácsok

sima diós és mákos patkók, kuglofok
máris megrendelhetők és készen is kap-
hatók az ünnep szombatján.

Kérve a becses közönség pártfogását

Schneider Miklós

sütőmester

1903

Piac-utca 62. szám.

Megdönthetetlen

Tény és igazság

Debrecen legrégibb részlet üzlete.

Hogy legolcsóbban, legjutányosabban és legelőnyösebb részletfizetési feltételek mellett

csakis

K o h n H e r m a n

Hatvan-utca

17. szám alatti

üzletében szerezheti be szükségletét őszi és téli ruhaneműekben, u. m. kész férfi öltö-
nyök, felöltők és téli kabátok, női gallérok és kabátok, továbbá férfi és női szövetek,
parhettek és flanellek, vászon, kanavász és damaszt árak, téli nagykendők és paplanok
szőnyegek és ággyterítők. 1452

Csakis elsőrendű és jóminőségű áruk

Tulifizetés teljesen kizárva.

NÉPSEGÉLYZŐ BANK

MINT SZÖVETKEZET

Debrecen, (Lamprecht-palota) Piac-u. 42.

Mindazoknak, kik heti befizetésekkel tőlét gyűjteni, avagy kényelmesen letör-
leszthető olcsó kölcsönt igénybe venni óhajtanak, szíves tudomására hozzuk, hogy 1906.
évi január hó 1-én fenti cég alatt működésünket megkezdjük.

Szövetkezetünk tagja lehet mindenki, aki legalább heti

10 fillér

efizetésére kötelezi magát, ami feljogosítja befizetése arányában olcsó kölcsönt igényb-
venni. — Kölcsöneink könnyen törleszthetők, mert 6 és 12 éves évtársulatot alakítunk má-
most is.

Debrecen, 1905. november hó 6-án.

Domahidy Elemér,

Hajdumegye és Debrecen sz. kir. város főispánja, elnök. 1701

Forrai Ernő,
földbirtokos, alelnök.Dr. Weisz József,
ügyvéd, jogtanácsos.Kontsek Géza,
fűszernagykereskedő, alelnök.

IGAZGATÓSÁGI TAGOK:

Dr. Balkányi Emil,
Békés Lajos,
Békés Emil,
Dr. Berger Andor,
Dávidházy Kálmán,

Fisch Lajos,
Dr. Kun Béla,
Lamprecht Frigyes,
Lusztig Dezső,
Somossy László,

Than Gyula,
Tóth Kálmán,
Dr. Varga Elemér,
Werlín Sándor.

FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG:

Gyuresán Béla,

Trigárszky Emil,

Ungár Jenő

Ügyvezető igazgató: GERÉBY PÁL.

TAGUL jelentkezhetni lehet az igazgatóság bármely tagjánál, továbbá

Kontsek Géza fűszerüzletében (Kossuth-utca),
Kontsek Kornél női div t üzletében (Kossuth-utca sarkán),
Békés Lajos férfitáncos üzletében (Piac-utca 44),
Donogán és Somossyfehérmű üzletében (Kistemplombazár),
Lusztig Dezső fűszerüzletében (Simontfy-utca),
Dávidházy Kálmán könyvtárában (Fűvészkert)

A Magyar Fém és Lámpaáru-Gyár

részvénytársaság gyári raktára

Debrecenben, Piac-utca (Simontfy-u. sarkán.)

Gyár: BUDAPEST-KÖBÁNYÁN.

Ajánlja gyártmányait: pompás csillárok
asztali és függőlámpákat valamint egy-
szerű lámpákat közönséges használatra
Légszusz és villany-csillárokat, állványok
írásasztali berendezések, gyertya arókat
stb. legmérsékeltebb gyári árak mellett.

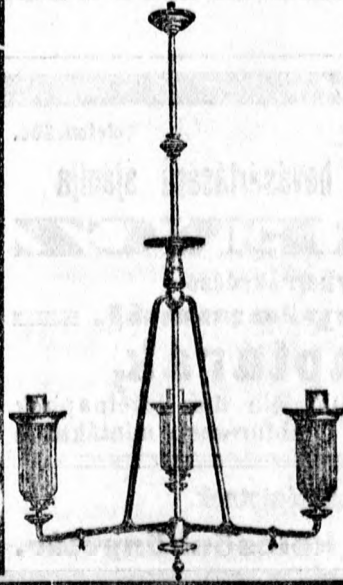
gyanult kapható valódi amerikai Petroleum

„Király-olaj”

mely kizárólag a gyár számára gyártatik.

Helyben minden mennyiség ház-
hoz szállítatik.

Legújabb találmány a szabadalmazott
„Atilla” szesz izzófénygő
bármely lámpára alkalmaz-
ható.

LINOLEUM

Különleges gyári raktár:

DEBRECEN, Piac-utca 49.

**SZÖNYEGEK
FUTÓSZÖNYEGEK
MOSDÓELŐK**

**ASZTAL TERITŐK
GUMMI ESŐ-KÖPENY
ÁGY-BETÉTEK**

VIASZOS VÁSZON KÖTŐK

Raktárak : Budapest, Kerepesi út
22. és Erzsébet-körút 13.
Bécs, Triest, Lemberg,
Ozernovitz.

M i n i m a x

Értesítés!

Van szerencsém a m. t. közönségnek tudomására hozni, hogy az amerikai

MINIMAX tűzoltó
készülék

képviselőjét átvettem s ily készülékek mindenhol kaphatók.

Tisztelettel:

Tóth Gyula vaskereskedő.

M i n i m a x

TEA

Gerloff és fiai

MOSZKVA

Kapható: KONTSEK GÉZÁNÁL Debrecen.

Alapítva 1805.

Telefon 296.

Karácsonyi és Újévi ajándékok bevásárlására ajánlja

CSÁTHY FERENCZ

Debrecen legrégebbi könyv-, zenemű- és papírkereskedése

== Egyháztér 2., a Nagytemplomnál. ==

Dusan berendezett raktárát: ifjúsági iratok, képes könyvek és díszművek, imakönyvek, **Naptárak,** idegen nyelvben is újabb és legkedveltebb zeneművek, különféle dísz levélpapírok dobozokban, képes levelezőlapok és albumok, ugyszintén lombfűrészeti mintákat is a legnagyobb választékban.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan elintéztetnek.

10,000 kötetből álló magyar és német kölcsönkönyvtár.

Szebbnél-szebb

== Karácsonyi ==
ajándéktárgyak

== kiállítása ==

**KASZANYITZKY
ENDRE**

Főtéri üzletében.

Óriási választékban

Női felöltők,
Szörme
kabátok,
Boák

HALMÁGYI SÁMUEL
NŐI- ÉS GYERMEK FELÖLTŐK ÁRUHÁZÁ DEBRECEN.

Gyermek
köpeny
Paletók

Mérték utáni rendeléseket elfogadok.

Feltűnő olcsó árak

BOR ÁRJEGYZÉK.

1905. évi bagaméri saját termelésű	1 ltr.	28 kr.
1904 " Rizl. " " " "	1 "	32 kr.
1904 " Ezerjő " " " "	1 "	40 kr.
1904 " " " " " "	1 "	36 kr.
1880 " Diószegi " " " "	1 "	1 fr.
1902 " " " " " "	1 "	44 kr.
1904 " Ménési vörös " " " "	1 "	50 kr.
1903 " Magyarádi " " " "	1 "	50 kr.
1904 " " " " " "	1 "	44 kr.

Korsós borok saját termelésű Bagaméri 27 és 30 kr
50 literen felül fogyasztási adó nélkül.

Helybéli piñcembben, saját termelésű bagaméri új bor lehúzva 18 frt. — Bagaméri piñcembben 16 frt.
Nagyobb vételnél árengedményt adok.

Fenti árjegyzékemet a m. t. vevő közönség szíves figyelmébe ajánlom, tisztelettel:

Várray János
fűszerkereskedő 1801

Kölcsey- és Meszina-utca sarkán.
Bortermelés és borpiñce BAGAMÉR.

A legjobb és legolcsóbb jó ivó vizű kútforrásokat, helyben és vidéken jótállás mellett, többféle szivattyukat nagy választékban, a legolcsóbb árak mellett készítek, ugyancsak vizvezetékeket és szivattyukat jutányosan javítok. Cséplő garnitúrákat és mindenféle gazdasági gépeket, gyorsan s előnyös árért javítok.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve, vagyok kiváló tisztelettel 501

Ehrenreich Sámuel,

Széchenyi-utca 44. szám alatt.

Kovács Mihály
fűszerkereskedése
DEBRECEN, Gróf Dégenfeld-téren.

Ajánlja saját termésű tisztán kezelt kitünő asztali és pecsenye borait

1 literes üveg asztali új bor	—	28 kr.
1 " " martinkai ó bor	—	32 kr.
1 " " martinkai Ezerjő bor	—	40 kr.
1 " " martinkai Rizling	—	40 kr.
1 " " martinkai Szilvány	—	44 kr.

Továbbá a legjobb zamatu orosz és chinai teákat, valódi Jamaikai Rumokat 80 kr.-tól feljebb.

Kitünő minőségű nyers és pörgölt kávékat

Naponta friss pörgölés. Mindenféle főzeléket, boszniai és nagybányai aszalt szilvát, házi főzésű átszűrt lekvárt, papírhéu diót, mákot és naponta friss darált kávé, mindenféle fűszereket gyors és pontos kiszokálás mellett.

Saját őrlésű fehér asztali só.
Elsőrendű kókusz-zsir.

Elvállal mindenféle szobafestéseket és tapetirozásokat a legjutányosabb árban

HORVÁTH ANDRÁS
mázoló-, szoba- és templom-festő
DEBRECEN,
Piac-utca 21-ik szám alatt.

Van szerencsém a m. t. vevőközönséget értesíteni, hogy tülhalmazott raktár miatt a férfi divat czikkeket u. m. Ingeket, alsó nadrágokat, gallérokat, kézelőket, kalapokat, nyakkendőket stb. beszerzési áron alól bocsátom áruba.

Ezen kedvező bevásárlási alkalmat a m. t. vevőközönség szíves figyelmébe ajánlom.

Tisztelettel: 1895

BORSOS KATA
DEBRECEN, Városház

A Karácsonyi Vásárra

FRANCZIA-FLANELL
47 krajcár.

Mosó **Bársóhy**
44 krajcár.

Bosznay J. és Társa
divat- és szőnyegáruházában
Debrecen, Kossuth-utca 5. szám.

SCHICHT-szappan !!
(„Szarvas“ vagy kulcsszappan)

Legjobb, legkiadósabb s azért a legolcsóbb szappan.

Ment mindennemű káros alkatrészekről

Mindenütt kapható.

A vásárlásnál különösen ügyeljünk arra, hogy minden darab szappan „Schicht“ névvel és a „szarvas“ vagy „kulcs“ védjeggyel legyen ellátva.

Agrária Erőtakarmánygyár Részvény-Társaság Budapest. | Vezérképviselője Horváth Gusztáv Debrecen, Csapó-utca 11. szám.

1632 Ajánlja Agrária védjegyzett, kitünő minőségű saját gépüzemével gyártott **Erőtakarmányát.**

GYÁRTMÁNYAINK:

„AGRARIA“ A) lőtakarmányozásra, dus malátaosra tartalommal,
„AGRARIA“ B) gébőlyhizlálásra, dus repeopogósa tartalommal,
„AGRARIA“ C) tehénészethez, dus tökmagpogósa tartalommal,
„AGRARIA“ D) sertéshizlálásra, dus árpadara tartalommal, „AGRARIA“ E) juh-takarmány, dus oukorrepa tartalommal. Folyékony Melasse 50%, oukortalommal, kölösön hordókban szállítva. — Állandó vevőközönségünk a m. kir. földmivelőügyi és a vallás- és közoktatásügyi miniszterium uradalmai.

A veszprémi országos gazdasági kiállításon elismerő oklevél. Az áru mindig friss minőségben kapható a legjutányosabb napiárban, előnyös fizetési feltételek mellett

Mai áraink kötelezettség nélkül Debrecenben 100 kgr.-ként 10 korona.

Fényes kiállítás.

Az ujonnan berendezett **első emeleti tükör salonokban a magyar és külföldi gyárak** legszebb kivitelű tárgyaiból — **üveg, porcellán, majolika, chinaezüst stb. stb. fényes kiállítást** rendeztem be.

Karácsonyi és alkalmi ajándékok.

Menyasszonyi kelengyék a legegyszerűbbtől a legizlősebbig.

A közönség b. támogatását mély tisztelettel kéri:

Lám Sándor
Debrecen, Piac- és Hatvan-u. sarkán.

Vegyenek csak
Szt-Petervári sárczipó
A legolcsóbban a tartósságban

Valódi csak ezen háromszögű védjeggyel

Kapható: **BÉKÉS LAJOS** Debrecen.

A Kölyközönség figyelmébe!

Alkalmi bevásárlás december 31-ig rendkívüli leszállított áru dívat cikkek: Seelymek, női ruha Gyapju szövetek, Felöltők, Bluzok

Molnár Ferenc
Zádor Lajos utóda divattermében
Debreczenben

Ocassio!! Karácsonyi! Ocassio!!

A legértékesebb és hasznos karácsonyi ajándékot csakis **Blumenstein Testvérek Alkalmi Áruházából** lehet potom árakban beszerezni.

1 vég menyasszony vászon 6 ingre frt. 2-99	1 Férfi vagy női téli tricó ing ez-előtt 1-10, most — — — 0-55
1 Glott alsó szoknya ezelőtt 2-80, most — — — 1-75	1 Férfi téli tricó nadrág ezelőtt 95, most — — — 0-55
1 mosó felső szoknya ezelőtt 1-70, most — — — 0-99	1 Selyem nyakkendő ezelőtt 55, most 0-25
1 Glott vagy Zephir blous ezelőtt 3-25, most — — — 1-15	1 gallér 5 réti, csak — — — 0-10
1 Schál kendő ezelőtt 1-10, most 0-55	1 pár kézelő 5 réti csak — — — 0-18
1 Batiszt ajouros zsebkendő ezelőtt 28, most — — — 0-16	1 pár téli keztyű férfi vagy női — 0-20 kr.-tól feljebb.

Női ruhaszövetek ezelőtt 120—140—150, most egységes átlagos ár csak 65 méterje. — Óriási választék (Boák) szörme oicákban. — Ezenkívül még igen sok itt felnem sorolt cikkek meglepő olcsó leszállított árakban kapható.

Tisztelettel:

Blumenstein Testvérek

Alkalmi Áruháza

Piac-utca 14. Bika szállodával szemben.

Nagy elárúsítás!

tart december hó 31-ig.

Karácsonyi és Ujévi Ajándékot

csak egyedül **nálam lehet olcsón beszerezni.**

Tessék!

Tessék!

Tessék!

Tessék!

a kirakatomat megtekinteni.

Lőwy F. cég

LŐWY F. cég LŐWY F. cég LŐWY F. cég

PIAC-UTCA 24., a kistemplommal szemben, a Fehér ló szálloda mellett.

Vigyázz! Kékre festett kirakat. Vigyázz!

A nagy képek még mindig készülnék.

Lőwy F. cég

Értesítjük a t. közönséget, hogy a

KÖZPONTI BANK

mint szövetkezet

== működését megkezdte. ==

➔ *Heti törzsbetét 50 fillér.* ➔

Egy törzsbetét 100 korona hitelre jogosít.

A már belépett tagok törzskönyvecskéiket az intézet hivatalos helyiségében

➔ **PIACZ-UTCZA 65. SZÁM** ➔

(Czegely-ház, Szt.-Anna-utcával szemben) átvehetik, ugyanott új tag fővétetik.

Tisztelettel

SZÁVAY GYULA

kereskedelmi és iparkamarai titkár, elnök.

LICHTBLAU ALBERT

ügyvezető igazgató.

Debreczeni Jenő
gázgyári igazgató.

Dr. Hegedűs Jenő
ügyvéd.

Kerekes Géza
földbirtokos.

Körner Adolf
tanácsnok.

Németh András
szálloda tulajdonos.

Reichmann Ármin
földbirtokos.

Erber Ernő
nagykereskedő.

Koffmann Sándor
nyomdatulajdonos.

Király József
gazdálkodó.

Miskolczi Lajos
főszolgabíró.

Nyíri Géza
Máv. hivatalnok.

LESTYÁN ADORJÁN

r.r. tanácsos, kir. közjegyző, alelnök.

Dr. NYÍRI ERNŐ

ügyvéd, jogtanácsos.

Dr. Gáspár Géza
orvos.

Horváth Jenő
Első magy. ált. biz. tár. titkára.

Klein Ignác
nagykereskedő.

Nagy Sándor
birtokos.

Publig Ernő
birtokos.

Sínka Sándor
főgymn. tanár.

Felügyelő bizottság

Sámy Béla

Első magyar általános biztosító társaság tisztviselője, elnök.

Puskás Károly
dohánygyári igazgató.

Dr. Árvay Béla
ügyvéd.

Aszódy Mór
nagykereskedő.

Liedermann Henrik
nagykereskedő.

Karácsonyfa díszek,

Magnesium csodagyertyák

óriási választékban.

Dió, őrölt mák, Csipke, barack, vegyes gyümölcs és háziag készült átszűrteszilva

LEKVÁR

szokott, páratlan jó minőségben ajánl

Fritsch Károly

fűszerárú üzletében, Fötér, a „Bikával” szemben

Ékszer, óra

és ezüstárú újdonságok

bámulatos olcsó árban

egyedül a solidságáról általánosan elismert

Blau Lipót és Fiai

utódain

arany, ezüst és ékszer-árú raktárában. Piac-utca 41. sz. alatt szereshetők be. Külön khinaezüst osztály.

Igazi meglepetések

KARÁCSONYRA

csakis

Friedery Gusztáv

cukrászüzletében kaphatók.

Gyönyörű karácsonyfa díszek

óriási választékban.

Diós és mákos patkók, finom kuglopfok, díszes torták, saját készítményű friss és finom teasütemények onkorra különlegesség, li-
körök, borok.

Finom Caravan rum és tea kaphatók.

Tisztelettel Friedery Gusztáv cukrász

CSAPÓ-UTCA 12. SZ.

FÉRFI-KALAP

ÓRIÁSI VÁLASZTÉKBAN

LEGUJABB DIVAT SZERINT

3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 és 10 kor.

FEKETE JAKAB

URI DIVAT-ÜZLETÉBEN

FÖTÉR, KISTEMPLOM MELLETT.

Ifj. Pájer József

utódánál

Simonffy-u. Városi bérház

alkalmi ajándéktárgyak: China-ezüst, Majolika és bronztárgyak, tea, kávé és mocca, evő eszközök; mozdó szervizek, valódi Ditmár-féle függő és asztali lámpák, fa tálcák, mindennemű üveg és porcellán áruk jutányosan kaphatók. Kép keretezés, ablak üvegezést, mindennemű lámpa javítás szakértő által szintén igen olcsó eszközöltetik. Vidéki megrendelések pontosan kiszolgáltatnak. 1829

Üzlet áthelyezés

Tudatom a t. közönséggel, hogy

posztó és kézműáru

üzletemet

ujjonnan épült házam félemeleti üzlethelyiségébe helyeztem át. Bejárat a kapu alatt. 1924

Fischer Adolf.

Látcsövek!

== Karácsonyi és újévi ajándékok. ==

Legfinomabb achromatikus

színházi és mezeli látcsövek

gyöngyház, alumínium és különféle foglalattal.

Goerz-éle Trièder Binocle

(Prismás látcsövek.)

Pontos, kipróbált

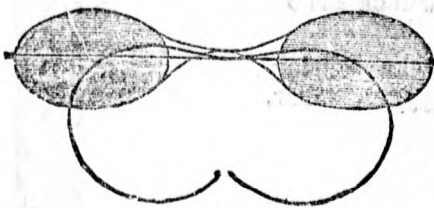
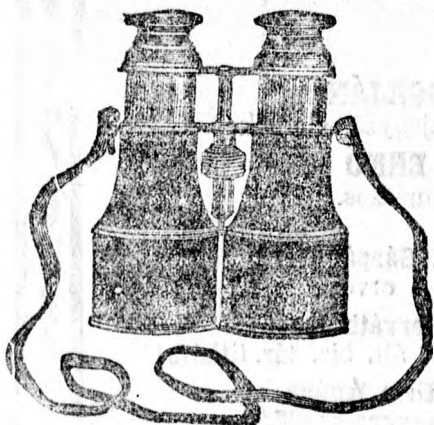
Aneroid Légsúlymérők

(Időjelzők.)

Szemüvegek és orrcsipek

arany, ezüst double keretekben és minden látszerési cikkek legfinomabb kivitelben a legjutányosabban kaphatók

FISCHER JAKAB látszerésznél
Debrecen, Fötér. 1874

Nagy alkalmi eladás.

Női felöltők, Leányfelöltők, Szörme boák,
Női kalapok, Fiu és leány ruhácskák

előre haladt idény miatt mesés olcsón

Párisi Divat Áruházban

Rózsán Ignácz.

A Főposta mellett.

A Főposta mellett.

A DEBRECENI UJSÁG

KARÁCSONYI MELLÉKLETE.

KARÁCSONY.

*Ó bűvös-bájos éjszaka!
Költészele a télnek! . . .
A bethlehemi csillag ég,
A pásztorok mesélnek:*

*Igazság, élet, irgalom
Volt minden szava, tette! . . .
Nem a királyok bíborát —
A rongyokat szerette! . . .*

ABRÁNYI EMIL.

Karácsonyi üzenet.

Karácsonyfa körül kik most egyben ültök
Tinéktek, szülőim, üzenetet küldök.
A postagalambom mennybéli kis angyal,
Hófehér picike, lebegő szárnyakkal.

Abba a falusi csendes házikóba
Megszólat a régi karácsonyi nóta,
Ahol a kis méceses világa kifénylik,
Vidd el, angyal, vidd el üzenetemet nékik.

Üzenem anyámnak, hogy a fia szíve,
A balsors, szerencse bármerre is vigye,
Szűnös szüntelenül csak eped utána,
Egy nap ezerszer is gondol az anyjára.

Gondba, bánatokba magtört édes apám,
Vigasztaló szódat mintha mindig hallnám!
„Fiam, szegénységbe neveltelek téged,
De tudom, megáldod ezt a szegénységet!

Lásd, a fényes csillag nem állt palotákon,
Szegényeké volt a legelső karácsony!
Téli hideg éjben megújul emléke:
Szegényeknek áldás, béke legyen, béke!”

Áldott jó szüleim, szent karácsony éjjel,
Mikor a világra béke térül széjjel,
S messze idegenből fiatokra vártok,
Imádságos szóval áldást kérek rátok.

Schöner Ferenc.

Karácsony a postán.

Írta: Vértesy Gyula.

Egy kis törékeny, fehér lelkű leánykáról
szól ez az írás, egy leánykáról, aki az ünne-
pek tisztá, szent hangulatában elment errel a
fekete világról a többi fehér lélek közé.

Mint a hópehely! Egy darabig lebeg-
beg a szürkeségben s aztán szinte észrevétlen
beleolvad a nagy fehérségbe.

Milcsikéről lesz itt szó, a kis postás-
leányról, aki mint a tavalyi ünneputáni lapok
megírták, ünnep estélyén, szent karácsony es-
télyén megmérgezte magát.

— Karácsonyi öngyilkos — karácsonyfa
áldozata s más efféle hangzatos címek alatt
jutott nyilvánosságra a kis sápadt leány sá-
padt sorsa.

— Bizonyára reménytelen szerelem ker-
gette sirba a testi bájokban nem igen ékes-
kedő kis vén leányt — írta valamelyik imper-
tinens riporter cinikusán, komiszul.

Pedig nem az! Szegény Milcsike beesett
szeméből igéző, forró pillantások helyett csak
efféle szomorú, csendes, ősi álmodozásra
hajló tekintetek szálltak ki.

Szomorúak, nagyon szomorúak, aminők
azokból a szemekből szoktak kiszállni, melyek
megszokták a sirást, a szürke borot, az élet
vigasztalanságát.

Az öltözetével se sokat törődött. Nem
ugy mint a többi vén leány, aki annál több
férfiúnak szerette tetszeni, mennél kevesebben
kezdenek érdeklődni iránta.

Milcsike nem akart tetszeni senkinek.
S habár a verseket szerette s egy-egy mele-
gebb hangu szerelmes vers nyomán köny is
fakadt a szemében és érzések rajzottak át a
lelkén, ez még nem jelentette azt, hogy valaki
iránt érdeklődne a kicsi, szürke teremtés,
hanem mindössze azt, hogy ilyenkor mindég
megsiratott valakit, aki az ő élete tavaszában
neki napfényt, derűt, meleget jelentett s aki
örökre eltűnt, mint ahogy eltűnik a lehelet,
az erőcsepp, a szeretet, a szerelem.

Haját simán hátrafésülte, úgy ahogy a
nagyanyáink képein láthatjuk. Ez a hajviselet
még idősebbnek mutatta, mint a minő valóban
volt. Pedig ő is csinálhatott volna hajkizlakat
a fejére, térdig érő selymes szőke hajából, de
minek? Nem akart ő senkinek sem tetszeni
Kinek is akart volna? Talán a főnök urnak?
A vörös orru, rekedt hangu majomnak, aki
csak krárogni, meg köpködni tudott? Vagy
a feleknek, a kik a postára jártak? Ezeket
jóformán nem is látta. Elvette, amit hoztak,
odaadta amit kértek, punktum. Csak egyszer
elegyedett beszédbe egygyel.

Ezért a beszédért bűnhődött meg. A
jóságért! Mert ezen a világon bűn jónak és
tisztességesnek lenni.

De erről majd később! Most csak azt
akartam mondani, hogy nem adott magára
semmit sem. Valaha adott! Ezelőtt jó tíz év-
vel, amikor még üde és friss volt az arcoc-
kája, a szeme ragyogó, a szája piros.

De azóta a hivatalszobában elfonnyadt
minden, ami szép volt rajta. Az évek jöttek,
mentek s minden év vitt valamit; ez a szeme
fényét, az az ajka pirosságát, ez a termete
délcegségét, az a mosolygását.

Valaha olyan volt mint valami kis illatos
virág, most már egész dohányszagú lett. Mint
valami tajtékszipkát, úgy kiszívták őt a kollé-
gák bűzös, csipős szivarjai s a főnök ur
öblös csibukjai.

Kiszívták barnára, dohányszagúra, mint
valami helyes kis tajték szipkát.

Rideg, szomorú hivatal volt, ahol dol-
gozott. De azért mégis inkább szeretett a
hivatalban lenni, mint odahaza, mert itt lega-
lább lekötötte a lelkét a munka, de odahaza
iszonyu volt lenni! Az egyedüllet ridegsége
ott ölte a lelkét, itt legalább nem volt egyedül.

Igy ünnepek táján különösen nem! Ha-
nem azért ezeket az ünnepeket még sem szé-
rette. Ő teljesen nélkülözötte a szeretetet, ilyenkor
pedig minden a szeretet nevében kél utra.
Mindenki küldöz a szeretettének s ő nem
küldhet senkinek, neki nem küld senki! Senki,
semmit!

Eszébe jut a rég elmúlt évek emléke!
Mikor még ő is ünnepeket, mikor még őt is
szerették. A Jézuska róla sem feledkezett meg
s a karácsonyfa gyertyácskái neki is lo-
bogtak!

Régen volt, talán igaz se volt, csak
olyan álom, ragyogó, fényes álom!

Nézi a csomagot, melyeket az emberek
ott szorongatnak a hónap alatt; a leveleket,
melyek bizonyára tele vannak forró jó kíván-
ságokkal; az ajándékokat, melyek szívből
jönnek s szívből szállnak; s míg mindezeket
végig nézi, végig gondolja, lelepi lelkét a
szeretet után való forró vágyakozás han-
gulata.

Eszébe jutnak az ő gykori otthoni
pakolásai. Odahaza a tornács, fehérre me-
szelt vén házban, a Zagyva parti kis faluban!
Mikor még az édes anyjával együtt pakoltak
Lacikának, a kis katonának az öcscsének,
aki fennt tanult Pesten a Ludoviceumban.
Milyen óriási ládákat küldtek neki! Óriási
diós, meg mákos patkókkal, rengeteg son-
kával! . . .

Hogy szerették azt a fit, ő is, meg az
anya is! S meghalt, legsebb férfikorában,
boldogsága küszöbén, a házassága első
évében.

Ha élne! Most együttaknának, családja
lenne, karácsonyát készítené a Laci gyer-
mekeinek!

De vége, mindenne vége! Az édes
anya is, a testvére is, itt hagyták örökre!

Leteszi a tollat, nem tud tovább dol-
gozni. A mellét mintha askapocscsal szorí-
taná össze az elkeseredés. Szeme teleszalad
könnnyel, s lehajtva fejét ott ül elkeseredve,
munkára képtelenül, a fájdalmas hangulatok-
nak és szomorú visszaemlékezéseknek szinte
öntudatlan állapotában. . .

A várakozó tömeg pedig ezalatt türel-
metlenkedik. Egy-egy hang ki is hallatszik
durván, kiméltlenül:

— A vén skatulya álmos!
— Hej, ne aludjék néni!
— Nem azért fizetik, hogy horkoljon.
Vegye el már a pakkomat, nem állhatok itt
éjfélig.

Zúgnak, dobognak és őt szidják, de ő
nem hall a szidalmakból semmit, csak néz
a tömegben egy alakra, egy öreg asszonyra,
aki egyszerű fekete kendőjébe burkoltan sze-
rényen, csendesen álldogál ott, hóna alatt
csomagot szorongatva.

Nézi, nézi, azután kilép a rekeszből, utat csinál az öreg asszonynak s maga veszi el a csomagját:

— Ugye patkók vannak benne, mákosak és diósak? És egy nagy sonka, meg apró sütemények? Ugye Lacinak küldi?

Az öreg asszony nem érti az egészet. Mitféle Lacinak? S miért olyan szives hozzá a postáskisasszony? Hanem azért csak megköszöni:

— Áldja meg az Isten kisasszony vagy asszonyság — nem tudom minek tisztelhetem.

Többet nem mondhatott. Elsodorta a főmeg, mely most már szitkozódni kezdett:

— Ki volt az a vén banya, aki miatt minket elmellőzött? Ez nem igazság! Itt mindenki egyforma! Szemtelenység kivételeket csinálni!

A főnök urhoz, a vörös orru, egyre köpködő, főnök urhoz is elhat a láрма. És kérdőre fogja:

— Hogy mer maga különbségeket tenni pasas és pasas között? Mi? Hé? Ki volt az a vén szipirtó? Rokona? Mi? Hé?

— Nem ismerem?

— Hát akkor hogy merete meg nem engedett előnyben részesíteni? Mi? Hé? Majd számolunk! Ki volt? Miért tette, amit tett?

— Nagyon hasonlított az édes anyámhoz.

— Oh vén csacsi! — tör ki a főnök urból; az anyjához? Oh vén csacsi!

A kezelőtiszt is vérszemet kap:

— Akárcsak a „Falu rosszá”-ban a vén Gonosz bakter! Az is panaszkodik, hogy árva, se apja, se anyja! Komikus a kisasszony!

— Majd számolunk! — fejezi be erőlyes hangon a főnök ur. Milcsi kisasszony nem szól semmit. Lehajtja a fejét és dolgozik tovább. Este távozás előtt a főnök ur még egyszer lezsidja. Arra sem szól semmit. Valami megnugtató és vigasztaló gondolat előre veti fényét a lelkében. Valami úgy sugja neki, hogy több nem kell végighallgatnia a főnök ur durva kifakadásait és hogy nem sokáig kell irigyelnie aukat, akiknek van valakijük. Ugye, hogy minden rendbe fog jönni!

S mikor azután odahaza este leveszi az egész kis üveg morfiomot, amit az orvos idegcsillapítót rendelt neki, egyszerre csak behalózza a likét az a végtelen boldog gondolat, hogy milyen jó lesz neki innen, ahol senkije sincs, jönni oda, ahol várnak rá, az édes anyja, meg a testvére.

S az őök álomra készülő vén leány ajakára, a jó, izta, szelid halál előhírnöképpen odaszült a megvigasztaló, boldog mosolygás...

S azután jöment Karácsony estére, azok közé, akik szertték. Másnap pedig dühösen krárogta a főnök ur:

— Ilyenko mászik el, mikor más ember ünnepe!

És ünneplő jogcímén nagyot húzott a szilvóriumos üvegből...

Az én kis lányom.

Az én kis lányon néha-néha

Az imádságban vitézik:

Az esteli imádkozásról

Hogy, hogy nem, — elfelejtkezik..

Mesemondás közt a karomban

Szeme korábban leragad . . .

S csak reggel jut eszébe, hogy jaj!

Egy imádsága elmaradt.

És mint a jó ember megadja

A régi adósságot is:

Nagy ájtattal elmondja reggel

Az esti imádságot is.

S ezalatt a jó Isten ott fent

Nyájas szeliden mosolyog . . .

— S ez áldás aznap a világnak

Istennél jókedvet találnak

A máskor meddő sóhajok!

SZABOLCSKA MIHÁLY.

Szentenciák egy iparosnak készülő ifjú számára.

Egy amerikai dollárkirálynak fiához intézett leveleiből.

Irta: Gelléri Mór.

Az ugynevezett „bölc tanácsok” ideje lajárt. Főleg, mióta a kereskedő- és iparosifjuság gondolkodásában és fölfogásában nagyon hamar önálló lesz és sokszor tulkorán állapítja meg nézeteit szakmájáról, emberekről és dolgokról, sőt néha könnyű szerrel tulteszi magát az „öreg” bölcsekedő intelmein. Sok fiatal óriás azt a modern fölfogást vallja, hogy a „ma” tulszárnyalta a „tegnap”-ot s a mai tanult fiatalok készütsége fölöslegessé teszi az öregek fontolgató konzervatívizmusát.

Hogy ez nem felel meg a valóságnak, erre nézve minden ugyancsak modern szofizma helyett, egy könyvet hívok fel tanuképpen. A könyvem hőse John Graham, egy chicagói husföldolgozó gyár főnöke, a kit gúnynevéen az öreg dísznókirálynak neveztek. Ez az öreg ur végigjárta az élet keserű iskoláját és példás szorgalmával, folyvást öregbedő szakértelmével, egészséges és praktikus életfelfogásával és gyakorlati üzleti szellemével nagy vagyonra tett szert és még nagyobb tekintélyre. A fiához intézett leveleiben kifejti nézeteit egyes társadalmi és üzleti kérdésekről.

Ezekből a tanácsokból, melyeknek a javát szedtem bokréfába, bizony tanulhat valamit a mai sokat tudó fiatalság is.

Az amerikai sertéskirály mindenekelőtt megbecsüli a műveltséget, az iskolai tudást. Leveleit, melyekkel a fiát az üzletre oktatja, akkor kezdi, amikor a fiut az egyetemre küldi. Mészárosnak, husexportörnek neveli a fiát, de mindjárt első levele első lapján ezeket írja:

Műveltség, nevelés.

A műveltség körülbelül az egyetlen dolog, amely még gazdátlanul hever szanaszét, amelyből minden ember annyit sajátíthat el, amennyit akar. Minden más dolog erős csavarokkal le van szögezve. És a csavarhúzó elveszett.

A sertéskirály tehát műveltséget akar adni a fiának; hogy milyen módon szerzi ezt meg az ember, az mellékes.

Az öregnek az a nézete, hogy ha valamely cikknél a csomagolás, vagyis a csinos külső csábitotta a vevőt, akkor az (tudniillik a csomagolás) megfelelt a céljának és kibontás után a szemétdombra kerülhet; a konyhában, a szakács előtt azonban már csak a hus minősége a döntő.

Mit vár a sertéskirály az egyetemről? Nevelést.

A nevelés — írja az öreg — két részből áll. Az egyiket a tanteremben kapod a tanároktól, a másikat a diákok társaságában. Ez utóbbi az igazán fontos. A tanterem legfeljebb tudóssá nevel, a diákok társaságában férfivá válhatsz.

Kifizeti-e magát az egyetemi nevelés? Kifizeti-e magát a hushulladékot, melynek 5 cent a fontja, a hurkagyárba dobni, hogy a tuloldalón csinos kolbászokat huzzunk ki, a melyeknek a fontja 20 cent? Érdemes-e a pusztán kószáló, kaktuszon és falombon ten-

gődő sovány ökröt lefogni és gabonával etetni, hogy vendéglői bifsztekek és roszbifek kerüljenek ki belőle. Persze, hogy érdemes, sőt kifizeti magát. És ha a fiatal embert azért küldjük az egyetemre, hogy tanuljon gondolkozni, még pedig gyorsan gondolkozni, az is kifizeti magát. Igaz, hogy némely emberek olyanok, mint a sertések; minél többet nevelgetjük, annál kevésbé tudják a tanultat értékesíteni, annál bolondabbul fitogtatják a tudásukat. Ezek az emberek nem az egyetemre, hanem a cirkuszba valók. Nem az a földolog, hogy sokat tanulunk-e, hanem az, hogy amit tudunk, helyesen alkalmazzuk-e.

Költekezés és kereset.

A fiatal milliomos fiu az egyetemen bolondul költekezik, nagy számlákat küld haza; amire az apja ezt írja neki:

— Az én vagyonom mellett ezek a számlák nem esnek ugyan latba, de neked fognak ártani, ha nem térsz észre.

— Mielőbb tanulj meg, hogy csak annyit költs, amennyit keresni tudsz. Sokat az én cégemnél csak úgy fogsz keresni, ha vezető állásba jutsz. És ilyen állásba az én cégemnél csak úgy juthatsz, ha a legelső fokon kezdve, fokról-fokra haladsz. Nem adhatok neked mindjárt magas állást, mert az ártana a cégnek és neked is.

— Sohse lesz belőled jó üzletember, ha előbb tanulsz költekezni, mint keresni. Az ilyen embernek a dollár, mire megkapja, már csak 60 cent; míg a jó üzletembernek 100 centnél is jóval többet ér.

A mesterség fortélyai.

— Mikor én léptem a szakmába, a mesterségünk nagyon egyszerű volt. A sertés húsát besóztuk, a déli négernek részére erősebben, az északi fehéreknek gyöngébben. A mit nem lehetett sózni, azt kolbásznak használtuk, vagy eldobtuk. De, ha ma egy sertést feldolgozunk, az száz dobozba és fazékba van osztva, minden grammjának hovaforditása és minél megfelelőbb értékesítése előre ki van számítva. A mit azelőtt eldobtuk, az most a nyereségünk. Ma az üzlethez orvos és jogtudósok, mérnökök, költők kellenek. Fogadni mernék, hogy valami újítás szükségessé fogja tenni még azt is, hogy főpapokat vegyünk az üzletbe. Mindig az volt az elvem, hogy csak értelmes embereket alkalmazok. Minél jobban voltak iskolázva, annál több módot tudtak kieszelni a fizetés-fölemelés kieszakozására.

Egészség.

— Az üzletember az egészségét nem az üzletben, hanem azon kívül rongja el. Az ember és az üzlet tartanak egymással jó barátságot az irodában és legyenek esküdt ellenségek az irodán kívül. Sok fiatal ember az éjszakákat mulatóhelyeken tölti, mások otthon ülnek és üzleti gondokkal gyötrik magukat. Egyformán rossz társaságban vannak ezek is, azok is.

Mert az üzletben minden gondod csak az üzleté legyen, azonkívül pedig szórakozál és ne gondolj a gondnal.

Címek, kitüntetések.

Mikor Londonban jártam, címet akartak a nyakamba sózni. Azt feleltem, hogy ezzel már elláttam magam, amikor az üzletemet megalapítottam. Címerem egy címeres ökr, be van jegyezve a védjegylajstromba. Másféle címer nem kell az amerikai kereskedőnek. Ezt a címeremet hat földrészen hordozták meg a katonák — a kenyereszakában.

Ennek a címernek a fényét akarom én emelni nemzedékről-nemzedékre.

A legszebb és legértékesebb kitüntetés pedig az, ha minél többen vásárolják portékánkat és minél többen vannak vele megelégedve.

A fiu belép az üzletbe.

A sertéskirály nagyon megörül, mikor a fia megírja neki, hogy hazajön és belép az üzletbe.

— Hogy szeretlek téged, abban bizonyos lehetsz, de az üzletemet is szeretem és így megérted, ha azt kívánom, hogy te, meg az üzlet, jól férjete meg együtt... Tizenötödikén reggel jelentkezél a szálláson Milligannél. Ha lehet, jelentkezél tizennegyediken, mert Milligan igen érzékeny ember és kívánatos, hogy jó eleve betanítsalak, hogy miképpen viselkedjél vele szemben. Ő talán neheztelni fog, mert nem ő hozott téged az üzletbe. De lassankint majd csak megbékül veled.

Emberismeret és modor.

Azután tanácsokat ad a fiának az emberismeretről.

— Amikor a mézárós mindent megtanult, amit a négy lábúakról tudnia kell, akkor az üzleti tudománya nyolcadrészt bírja. A többi hét nyolcadrészt a kétlábúakra vonatkozik.

— Mikor első üzleti útra indultál, fene kihívó szemekkel néztél magad elé. Tartok tőle, hogy az első vevőnek, aki vásárolni találja a hurkáinkat és esetleg kifogásokat tesz, azt fogod mondani, hogy pingáltasson magának szebbet is, jobbat is. Az ilyen élc szépen hangzik, de árt az üzletnek. A cégnek nem élc kell, hanem megrendelés.

— Legtöbbször az nevet a markába, aki nem nevet amikor a vevővel van dolga. Más ember is tud élcelni. És nagyon szánalmasan nézünk ki, amikor nevetünk muszáj olyan élc felett, a mely a mi rovásunkra sül el.

— A jó eladó tíz részből áll, egy tizedrész a beszéd és kilenc tizedrész az ész. A kilenc tizedrészi ész majd megsugja, hogy mikor lépjen akcióba a beszéd. Nagyon kevés embertől fogsz megrendeléseket kicsikarni, ha az üzleti órák alatt adomákat mesélsz neki. A legszebb élcnél jobban érdekli a vevőt egy nyolcad cent külön rabhatt.

Az üzletben és az életben való viselkedésre nézve is sok jó tanácsot ad az öreg, melyekből ide igtatjuk a következőket:

Az eladás titka.

— Sok kereskedő azt hiszi, hogy az eladás is olyan mint az evés, mely a pillanatnyi szükséglet kielégítésére szolgál. De a jó kereskedő olyan, mint a szakács, aki étvágyat gerjeszt még a kisétű embernél is. A régi módszerrel nem törődöm. Az új módszer jobb a régénél, még akkor is ha kevésbé okos. Aki mindig egyformán dolgozik, úgy érzi magát, mint aki harminc napon át csupa lácánt eszik. Tizednapon megenné már a varjúhúst, húsz nap múlva a lóhúst is.

Külsőségek.

— Nem a ruha teszi az embert. De a külső-embernek jó nagy részét teszi. A szennyes ing alatt tiszta lehet a szív, de a bőr ritkán lesz ott tiszta. emberek nem igen gondolják, hogy a so. unka, vagy a magasröptű eszmék miatt muasztottad el a kabátod kikéféleszt. A látszat csal. Am csaljon legalább a javunkra, ne pedig a kárunkra. A borbélynak adott 10 cent nem egyszer szerzett már ezer dollárt. De megeshetik, hogy pezsgős palack miatt, melyet kelletlen percben durrogtattunk, visszamegy egy nagy üzlet. A kis Jim Jackson egyszer szépen fölverte a hús árát húsz dollárra és mint aki jól végezte a dolgát, elment borozni. Ezt meglátta a baise-párti egy embere s elszaladt a tőzsdére, kikiáltván a következőket:

— Jim Jacksonnál baj lehet! Búját a borba fojtja.

Mire Jim Jackson a tőzsdére jött, a nyeresége elúszott

Óvatosság és önismeret.

— Sokan a külsőd után ítélnék meg. Használj ki, de ne kövesd el ezt a tévedést. Ne légy gyanakvó, mert az sok gondot okoz, de légy óvatos, mert ez mégis sok gondtól képes megmenteni. Ha a kosárba felül szép az alma, az még nem bizonyítja, hogy a kosár fenekén sem akad férges. Ha szép paripát kínálnak, ne vedd meg rögtön; sőt annál alaposabban vizsgálj meg, minél inkább megakarod tudni, hogy ezt a szép lovat miért is akarja a gazdája eladni?

— A látszat gyakran csal s a míg a dolog így áll, gondoskodjunk, hogy inkább csaljon mást, mint bennünket.

— A szegénység nem rontja el a jó embert, a gazdagság gyakran. A nehéz időköt ki kell tartani, mert nem marad egyéb hátra. Aki azonban a jó időkben az összes bolondokat agyon akarná ütni, annak nagyon sok volna a dolga.

— A legtöbb ember, ha magát végignézi, sandit s így gyakran angyalt látnak magukban. A tükör legjobban mutatja az igazat a nőnek és legjobban hazudik a férfinak.

— Az önismeret nagyon fontos dolog. De nem kell tőle félni. Ha így végignézel magadon s az önismeretből inventáriumot csinálsz, úgy készítsd el a számadást, hogy szomszédod esetleg még föl nem fedezett érényeit 50 perccel kedvezőbb színben lásd, a magad hibáit pedig, melyeket még nem ismersz, 50 perccel rosszabb színben tüntesd föl. Így a mérleg valószínűleg helyes lesz.

— A büszkeség az erősnek sarkanytyú, a gyöngének teher. Az erőset ösztökéli, a gyöngét visszatartja. Soha se cselekedd azt, ami jónak látszik, hanem csak azt, ami valóban jó. A tévelygők szánalomra méltóan igyekeznek utánozni a gazdagabbakat, az előkelőbbeket, mert nincs meg a saját erős meggyőződésük a jónak és helyesnek megítélésében és követésében.

— Az üzletembe nem csak munkát fektettem bele, hanem értelmet, szorgalmat és lelkes buzgalmat is; s abból nem csak pénzt nyertem, hanem igazi örömet és élvezetet is. Csak egy dolog volt, a mit, ha befektettem is, sohase volt belőle se örömem, se hasznom és az a felindulás. Légy mindig higgadt, nyugodt s hagyd a mérgeledést — versenytársaidnak.

A tőzsde ellen.

Egy szép napon a sertéskirálynak gratulálnak ahhoz, hogy Pierrepoint urfi a tőzsdén szerencsésen spekulált.

Az öreg nyomban ír a fiának.

Az ügyleteket lebonyolítottam; a nyereséget küldd el rögtön egy árvaháznak.

— Az ellen, hogy a tőzsdén spekulálj, több okot hozok fel. A legfontosabb az, hogy cégem kénytelen volna neked rögtön felmondani. A tőzsde csak harminc láb hosszú, de mélysége lenyulik a pokolba. Ott árút vásárolsz olyantól, akinek nincs árúja; vagy olyan árút adsz el, a mi neked nincs. A semmiből nem erdhet becsületes haszon. A telepünkön láthatad, hogy mi harminc másodperc alatt megnyuzunk egy ökröt. A tőzsde emberei még hamarabb huzzák le rólad a bundádat.

— A dollárt ép úgy nem szabad túlerőltetni, mint a lovat. Három százalékot könnyen hoz meg, hatot is terem rendszeren. Ha tizet hoz, úgy nézd, mint a rugós lovat. Ha huszat hozott, akkor bolondos a természet. Ha százat hoz, akkor könnyen szegi a nyakadat. Ha a tőzsdére jársz, vigyázz a szomszéd kutyáira. A legszebb tipek jutnak elől, farkukat csóválják, aztán hirtelen az inadba harapnak.

A főnök bánásmódja.

— Sokan irigylik az üzlet főnökét: azt hiszik, hogy a főnök azt teheti, a mi neki tetszik. Pedig a legkevésbé tenei azt. Az alkalmazott csak egy embernek felelős, a

főnöknek. De a főnök felelős az összes alkalmazottainak. Ő azért ott főnök, mert többet tud a többiekénél. De éppen ezért nagy a felelőssége is. Sohase szabad az alkalmazottól olyat követelni, amit maga a főnök nem tudna megcsinálni. Az alkalmazottak akkor dolgoznak sokat, ha a főnök jó példával jár elől.

— Ha kemény szót kell mondanod, kétszer rágd meg. De ha dicsérő szót kell szólnod, siess vele, mert a jó szó igen jól kamatozik. Ha felfogadsz valakit, jól fontold meg. A felmondás azonban történjék gyorsan; a kinek felmondtál, annak fizés ki egy külön hónapot, de egy percig se törd meg az irodában, mert ez az ember olyan az irodában, mint a szálla a kézben; vérmérgezést okozhat.

— Sohase fenyegetőzzél, mert a fenyegetéssel kötelezettséget vállalsz. Akkor fenyegezz, mikor elérkezett a cselekvés ideje. És akkor már felesleges a fenyegetés.

— Ne huzzál magad és embereid közé korlátot, mert az csak, képzeleti lesz. Ha igazán van ilyen korlát, úgy is meglátják az embereid.

— Utazóiddal sűrűn levelezzél. Mindig emlékeztessd őket, hogy neked rendelés kell. Követeld tőlük, hogy mindennap írjanak. Jobban járnak majd az üzlet után, hogy legyen írni valójuk.

— Ne csak a mások hibáját vedd észre, de a magadét is. A felfúvalkodott ember, aki mindig a magasba néz, nem látja meg a maga tyúkszemét. Üzlete tele lesz elégedetlen emberekkel. Pedig az üzleti gép legjobb kenőolaja a meglegedettség.

— Az a főnök különben, aki csak a tekintélyére akar támaszkodni, jórészt elégedetleneket fog maga körül találni. Mert az alkalmazottak meglegedése képezi azt az olajat, mely az üzlet gépezetét állandóan jó formában és zavartalan forgásban tartja.

Házasság.

A sertéskirály utolsó leveleiben Pierrepoint urfi egy szerelmi regényéről van szó. Az öreg milliomos ehhez a témához is okosan szól hozzá, mondván:

— A pénz ne legyen a fő dolog a házasságban, de valami szerepet mégis kell neki juttatni. A ki az esküvő előtt túlkeveset gondolt a pénzzel, az esküvő után annál többször lesz kénytelen arra gondolni. És ha a férj este számolgatni kénytelen, akkor az aszszonyt nem veheti az ölébe.

Más szóval: Nem baj, ha egy asszonyt akarunk elvenni, akinek vagyona van, de baj, ha egy vagyont veszünk el, melynél az aszszony csak mellékes.

Pierrepoint imádottja nemcsak csinos, de okos is. Az üzletben az öreg nem alkalmazza, mert úgymond nem szeretem, hogy a mikor az alkalmazottam bakot lő, akkor még én kérjek tőle bocsánatot, mert pirul, reszket és batiszkendőjével a szeméből könyeket töröl. A nőt a házban szeretem, nem az irodában. Ha nő kér nálam alkalmazást, akkor az urát alkalmazom; mert a nő, aki a házban van, ösztökéli a férjet az irodai munkára. És így ketten dolgoznak nekem.

Végül az öreg ezt írja Pierrepointnak:

— A nős ember több fizetést érdemel, mint a nőtlen, mert a nő fokozza a férje munkaerejét. A férj korábban fekszik le, korábban kel, többet dolgozik, mint az olyan nőtlen ember, a ki mindennap más lánnyal múlat és sohasem maradhat otthon. Ehez képest esküvő napján hetifizetésedet hetvenöt dollárra emelem. Jelen levelem írásával pedig felhagyok; a feleségedre bízom, hogy téged kordában tartson. Fogadni merek, hogy ő ehhez majd jobban ért mint én.

Ezzel a bölcs tanácsok véget is érnek.

A könyvnek iránya, amelyet ismertettem, többek között azt a tendenciát is előtérbe helyezi, hogy bizony nagyon szükséges, hogy az üzlettulajdonosnak a fia, aki apja üzletébe lép, a gyakorlati ismeretek lajtorjáján kapaszkodjon.

kodjék fölfelé: hogy megismerkedjék az üzlet minden fázisával bent és kint, a gyártási-és kezelési módokkal, ezek minden egyes sajátosságával, az emberekkel, akikkel dolgozik, végre a termelők és fogyasztók igényeivel. Szükséges szóval, hogy megtanulja az üzlet minden csinját-binját s így emelkedjék azután fokról-fokra az üzlet élére és ne úgy, hogy születése révén mindjárt elfoglalja a legmagasabb pozíciót s innen fensőbbsséggel, de hozzáértés nélkül dirigálja az üzletnek szakértelmével és tudással rendelkező vezérembereit. A fokról-fokra való gyakorlati kiképzés az üzletnek és a fiatal trónörökösnek is javára és hasznára fog válni és nem sért semmiféle köz- és magánérdeket.

És még valamit.

Kénytelen vagyok bevallani, hogy ez a levelezés, melynek velejét itt ismertetem, nem egyéb, mint egy modern amerikai — regény. Az öreg Graham és fia képzeletbeli alakok. Georg Horace Lorimer ur, a regény írója leste el élénk fantáziával a két alakot a mindennapi életből és az ő lelkében és okos agyában teremtette azokat a bölcs szentenciák, amelyek oly jól hangzanak az öreg sertéskirály ajkairól s amelyeknek kivonatos ismertetésére ezuttal vállalkoztam.

De nem érdekes-e a reális életfölfogás szempontjából, hogy Amerikában gyakran még a regény is nemcsak a szívet gyönyörködteti, hanem csiszolja az elmét és fölemeli az embert a gyakorlati élet magasabb iskolájának régióiba?

Egy csöppet sem von le e bölcs tanácsok értékéből, hogy azokat nem a sertéskirály mondja, hanem egy okos regényíró, mert aki akarja, akinek érzéke van minden iránt ami szép, jó, nemes és gyakorlati, az tanulhat, sőt okulhat belőlük így is, úgy is.

Más célja pedig nem volt sem a többször idézett könyvnek sem pedig ez igénytelen ismertetésnek.

Az utcán.

Itt járok most, a régi kedves utcán.
Lassan leszáll a téli alkonyat,
S látni vélem egy futó pillanatra
A te kedves, mosolygó arcodat.

Szemem behunyom s megkérdem hallkan:
Nem fáztál-e meg, mondd csak, édesem?
És kis kezed, hogy úgy ne dideregjen,
Csókokkal, könnyemmel melengetem.

A szeglethez érünk. Már ég a lámpa.
„Isten megáldjon édes-kedvesem“ . . .
S magam indulok el az éjszakába
Könnyes szemmel, fáradtan, betegem.

Mese.

Elbűcsűztak. Azt mondták, örökre
Hogy nem találkoznak már sohasem.
A kerti úton elindult a lány
A fiú köszönt gúnyos-hidegen.

S hogy leszállt az este késő árnya,
A fiú megállt ott a szegleten,
Virrasztva hosszú, lázas éjszakán
Kitárt ablaknál ott állott a lány
Elmerengve, szomorún, könnyesen.

Kuthy Sándor.

Don Juan a hóviharban.

Írta: Farkas Imre.

Tóth Kázmér elkábúlva fordult ki az apró indóház ajtaján. A félig nyitott ajtón kihúzódott a ködbe a gyér világosság és kicsapott a rettenetesen fülledt levegő. Tele volt a váróterem útasokkal, akik itt rekedtek a lengyel határon. Óriási hóvihar dühöngött köröskörül, mely vastag hólepellet fődte el a sineket és az utakat. A mozdony bután lihegett olykor egyet-egyet, mint egy szörnyeteg, amelyet lefegyvereztek és most pihegve heveri ki küzdelmét.

— Meddig vesztegelünk még itt? — kérde Tóth Kázmér a mozdonyvezetőt.

— Beletelik abba egy fél nap is.

— Van-e akkor itt valami szánkó?

Egy tót atyafi előállott és kurta ostorával rámutatott kezdetleges járművére.

— No, vigyél barátom valahová.

— Hová kérem?

— Fedél alá. Mindegy, akarhová, ez a fülledt levegő megfojt.

— Itt lakik a Bareczky uraság a faluvégén.

— Hát vigyél a Bareczky urasághoz.

Nagy nógatások között megindult a szánkó.

Tóth Kázmér bosszusan húzódott bundájába. Volt is oka bosszankodni. Egy rövid levél csalta ide, télvíz idején a Szepességre, egy rövid levél, mely neki nagy, igen nagy boldogságot jelentett. Világszép asszony tudatta vele, hogy nincs otthon az ura és hogy várja otthonában. Tóth Kázmér hányszor megölelte, hányszor megcsókolta gondolatban vadul, szenvedélyesen az asszonyt, míg a vonat vágatott feléje a havas tájakon át. És most, ez az ostoba hóvihar. Vad elkeseredéssel nézett a kiellen szürkeségre, mely köröskörül leborult a havas tájakra. Alkonyodott; az este bontogatta szárnyát a pusztá hegyek fölött.

A szánkó megállott:

— Itt lakik a Bareczky uraság, — mondotta a tót paraszt.

Kedves, barátságos földszintes épület mosolygott Tóth Kázmér felé. A kéményekből füst csapott föl, az ablakokból világosság áradt szét. Két hatalmas komondor vidám csaholással köszöntötte az érkező vendéget. Egy karcu asszonyalak jelent meg a nyitott verendára nyíló üvegajtó mögött. Tóth Kázmér feléje tartott.

— Bocsánat, asszonyom, — mondotta megemelve kalapját — a vonatunk elakadt a hófúvásban. Látom, hogy itt ur emberek laknak és bátorságot vettem magamnak . . .

Az asszony feléje nyújtotta mind a két kezét és szavába vágott:

— Hozta Isten, Kázmér.

Tóth Kázmér megtántorodott.

— Klára!

Valóban ő volt, Vér Klára, a híres, ünnepektől Vér Klára. Nem változott semmit. Szemei, azok az észbontó, szelid kifejezésű kék szemek most is úgy mosolyogtak Tóth Kázmérra, mint annak idején . . .

— Tehát maga?

— Igen. Én vagyok. A Bareczky István felesége vagyok. Kerüljön beljebb.

Egy tágas szobába vezette, melynek a falai fehérek voltak s egyik sarkában egy nagy, zöldre festett kandallóban lobogott vigan a tűz. A falak telis-tele voltak aggatva agancsokkal. Három hatalmas medvebőr is ki volt feszítve közéljük.

— Telepedjünk itt meg. Nemsokára megjő az uram. — Azzal szembeült az asszony Tóth Kázmérral. Egyik kezében fogta állát és fehér karjáról visszaesett a bőjujú ruha.

— Kázmér, Kázmér, — mondotta mosolyogva.

Tóth Kázmér különösen érezte magát. Ezzel az asszonnyal ő voltaképpen nagyon csunyan bánt el . . . Mintegy öt éve a szép Vér Klára lábba hozta a főváros fiatalságát. Mindenhol őt emlegették, a bálokban ő mulla-

tott legjobban, ő neki voltak a legkülönb gavallérijai. Tóth Kázmér volt leghívebb lovagja. Sokan azt gondolták, hogy a vén róka csapdába került. Tényleg, ez a gazdag, független és igen férfias megjelenésű úriember a szokottnál többet forgolódott a lány körül; ő, akit eddig csak az asszonyok mellett láttak. Farsang végén mindenki bizonyosra vette, hogy egy pár lesz belőlük. Nagyon szerették egymást, látszott minden szavukból, tekintetükből.

Valami házi mulatságon történt. Egy elhagyott terembe tévedtek. A lány az ablakhoz lépett és sokáig bámult ki a szürke világba. Mintha csak a bizonytalan, ködbelepte jövődöbe akart volna belelátni . . . a férfi oda lépett mellé. Megfogta a kezét és együtt néztek a sötét éjszakába. Azután egyszerre csak Kázmér vállára hajlott a lány feje. A férfi nem hajlott le hozzá és nem csókolta meg. Valami boldog gyönyörűséget, intenzív hangulatot talált abban, hogy meg ne csókolja ezt a szép lányt, akit szeret, akinek a feje a keblén pihen.

Akkoriban egy híres orosz énekesnő szerepelt az opera színpadán, Tóth Kázmérnak régi ösmerőse. A szép asszony nagyon unta magát, többször elküldött Tóth Kázmér után, a régi barátság jogán. Mikor aztán Bécsbe utazott, Kázmér elkísérte s ott maradt vele pár napig. Nem is csinált belőle titkot. Ugyan kit érintene komolyan az efféle kis kaland?

Amikor visszajött, első dolga volt Klárához sietni. Nem fogadták. Az inas azt jelentette, hogy a kisasszony beteg. És soha többet nem látta Klárát. Később, nagysokára tudta meg, hogy az orosz énekesnő miatt történt a szakítás . . . arról is értesült, hogy Klára nagyon beteg lett.

Ezután mindig derűs melankóliával gondolt Tóth Kázmér Klárára. Idővel talán örült is egy kissé, hogy nem házasodott meg. Tovább forgolódott a társaságban, járt a szép asszonyok után és Vér Klára volt az emlékeiben az a bizonyos poétikus álom, melyből minden nagyobb baj nélkül ébredt föl. Nem tudta másképpen elképzelni, mint halaványan, betegem, egy pár felejthetetlen óra emlékének élve, — álmodozva szobácskájában, avagy sétálva a park pusztuló fái között, bánatos mosolylyal gondolva egy férfira, akinek a vállára hanyatlott egykoron a feje s aki még ajkaival sem érintette szültiszta homlokát.

És ime most viszontlátja vidámnak, jókedvűnek, egészségesnek. Ami körülveszi, derűs boldogság. Nagy zajjal ront be két gyerek, egy fiu meg egy lány. A fiu panaszkodva mutatja anyjának összekarmolt kezét, — az asszony megfedi őket és kiküldi a szobából . . .

— A lány az idősebb. Három és fél esztendő — mondja mosolyogva.

Föláll és alágyujt a szamovárnak.

— Addig is, míg az uram megérkezik, meg theázunk.

Oh, mily barátságos, egyenletes meleg van a szobában. Tóth Kázmér körülnéz, aztán akaratanul is összehasonlítja az ő legénytanyájával . . . az asszony követi a tekintetét.

Bizony kezdetleges itt minden. Az uram nem sokat törődött a házzal, míg legényember volt, én próbálgatom úgy ahogy díszígetni, csinosítani.

A víz fölforrott. Az asszony kiönti a theát. Micsoda szép fehér keze van.

— Látja ezt a gyűrűt?

Kázmér ráösmert. Ő adta azt valamikor neki.

— Mindíg hordom. Nagyon kedves emlékem . . .

Künn foszladozni kezdtek a fellegek. A hold is előbukkant és megvilágította a tágas völgyet, a hullámos hegyeket. A zuzmara csillogott-villogott a pusztá galyakon.

Megjött Bareczky. Vidám, piroscú, vállas úriember. Kurta bekecs volt rajta. Fegyver és vadásztáska. Egy nyúlát hozott. Homlokon csókolta a feleségét.

— Tóth Kázmér, régi barátom. Elakadt a vonatja, úgy vetődött hozzánk.

Bareczky kezét fogott Kázmérral. Látszott rajta, hogy sohasem hallotta a nevét.

— Bizony ez kutya idő, barátom, — mondotta. — Nem csodálom, hogy elakadnak a vonatok.

A feleségéhez fordult;

— Hát a gyerekek?

Már ott voltak az ajtóban. Éktelen örömrivalgással üdvözölték az apjukat, aki alig őrta lefejteti őket magáról.

— Tudod már a leckét, Pista? — kérdezte szigorúan.

A fiu bátran állotta ki az apja tekintetét.

— Igen, — felelte határozottan és az anyjára nézett, mintha várná, hogy megerősítse a szavait.

— Tudja, tudja már, — szólott az asszony és kiment, hogy intézkedjék a vacsora iránt. —

De már a vacsorát nem költötte el velük Tóth Kázmér. Jött a legény és jelentette, hogy elhánták a havat, indul a vonat. Kázmér búcsuzott. Az asszony mosolyogva bólintott fejével és odanyújtotta neki a kezét.

— Isten vele, Kázmér.

— Nem volt semmi jelentős a hangjában. Mintha tegnap látták volna egymást. Mintha csak egy napra bucsúznának el.

Bareczky barátságosan megölelte.

— Isten veled bruderám. Szerencsés útad. Elkisérnelek, — de hát az asszony, a gyerekek... örüi az ember, ha este...

— Nem, a világért se engedném. Csak maradj, udvariaskodott Kázmér és beült a szánkába.

A hold újból elbújt a kavargó felhők mögé. Vad szél kerekedett, amely a szemébe szórta a havat. És végtelen keserűség szállott Tóth Kázmér lelkére. Elgondolta, hogy most ő neki lenne ilyen barátságos, meleg otthona... s nem futna éjnek idején, rideg, havas, téli időbe, mint a tolvaj, lopott csókért, hazug, csalfa szerelemért. Elhozta a Bareczky-ház emlékét a szívében és dühös volt magára, mert érezte, hogy ez az emlék őt nem fogja elhagyni többé soha.

Visszanézett. Három nagy ablak barátságosan világított az éjszakába. Most ülhetnek éppen a vacsorához. Az asszony, a férfi, meg a két gyerek...

A királyné csókja.

Meráni Gertrud az Endre felesége
Sétál a várkertben s valahogy elébe
Vetődik Bebek, a király kapitánya,
Kora legvitézesebb s legszebb daliája.
S hogy szeméit végig legelteti rajta,
Tüzet fog a szíve, kigyúlad az arca,
Szilaj, olasz vére felszökik ajkára
És egy csókot felejt Bebek homlokára.

Mint a kin a tüzes villám fut keresztül,
Vagy mint aki kővé mered mindenestül
Úgy állott egy helyen Bebek jóskáig
Egyszer csak futni kezd s megsem áll hazáig.
Otthon — nem mint máskor jókedvvel, mosollyal —
Csak beront mogorván, félreálló orral,
Ümget, mormog, senki nem bírja szólásra
Hiába faggatja s kéri hitvestársra.

Ha nagy dolog előtt áll a magyar ember
Alszik előbb egyet — majd elvégzi reggel,
De Bebek ám nem tud nyugodni egy helybe,
Jár, kél, sürit ki-be, mint az Orbán lelke.
Máskor virradóra alighogy ptymallott
Felkötő dolmányát s alája a kardot,
A nap még az égen nem is ért magasra
Megyen fel a várba, Endréhez — panaszra.

„Felséges királyom!” — Kezdené beszédét,
De bizony a király nem várja be végét,
Asztal mellől kelt fel virágos kedvében
Örömmel kapott hát a nemvárt vendégen. —
„Szent-Gellért püspökre! azon gondolkozzám,
Miért is vetődtek oly nagyritkán hozzám?
Bizony a király is meg-megunja magát,
Minek köszönhetem most e látogatást?”

„Felséges királyom!... panasom van nékem!”
„Esküszöm megleszel bosszulva vitézem!
Fejével lakol az, ki bántott, megsértett,
Akár úri magad, akár nemzetséged.
S hogyha jószágodnak esett baja, kára,
Nem üres még hidd el a király kincstára
Ha sereged hullt el újat kapsz helyébe,
Ha várat vesztettél, várat lelsz cserébe!”

„Felséges királyom! vagyon egy... kérésem!”
„Legyen az akármel, teljesítve léssen!”
— Vág a király közbe — „Mint örül a lelkem
Hogy módom lesz veled szívességet tennem.
Tudom, visszaadod kamatostul másszor,
Kitünteted magad nem egyszer, de százsor,
Emlékszel a minap, a győri csapáson,
Eltem is megmentéd, vitéz kapitányom!”

„Felséges királyom!” — „Nem úgy jó vitézem!
Eszembe juttattad egész gyermekségem,
Mikor még te velem lakardal játszottál
S én játék-király s te játék-vezér voltál.
Apád is első volt az apám házában,
Te sem vagy utolsó a kardforgatásban,
Fogadd el hát jobбом, vitéz kapitányom
S mátol fogva szólíts csak úgy hogy: barátom!”

„Felséges ki... az az... ej, no... hát barátom!
— Igaz hűségemet megismerted, látom. —
Kissé nehezemre esik, de hát legyen,
Mert a mit te mondasz, parancsszámba megyen.
S miről a királynak udvariasságból
Hallgatnék, megmondom néked — barátságból:
Máskor pápaszemet tegyél a szemedre,
Vagy jobban vigyázzál — a feleségedre!”

Vályi Nagy Gusztáv.

Tarcsi.

— Hát bizony úgy volt az kedves
öcsém. Tizenhét csatában volt velem. A tizen-
hetedikben úgy lötték vállon, hogy lefordul-
tam róla. A hű állat megállt mellettem s nem
mozdult, míg egy kozák pikája keresztül nem
döfte. Lerogyott mellém, fájdalmasat nyertett
s kiadta párját. Engem meg bevitték a kór-
házba a muszkák s nem engem sajnáltak,
hanem a lovamat. Ismerték a csaták tűzéből
s szerették volna élve megkaparítani, mint
Kazinczy Lajos barátomét, a brigadérosét.
Az jobban járt. Mikor halálra ítélték Kolozsvá-
ron, kétezer aranyat ígért érte egy osztrák
őrnagy. Ha jól emlékszem, Stahremberg gróf.
Nem adta oda. Még egy pár bravurt bemut-
tatott a tiszteknek vele, aztán átölelte a nyak-
kát, megcsókolta s odaajándékozta az orosz
generálisnak. Az is tizenhét csatában vezette
diadalra Lajos barátomat. Jobb sorsra jutott,
de az enyém, a Ráró szebben, dicsőségeseb-
ben végezte pályafutását. Az a bolond kozák!
Ha tudta volna, de hogy szúrta volna keresz-
tül. Ha tudta volna, hogy tizenhét csatában
volt velem...

Az öreg Dessewffy Dénes, a 48-as hu-
szárezredes elhallgatott. Mélyen nézett bele a
kandalló tűzébe s mintha köny csillant volna
meg a szemében...

Pileczky Danyi, a házigazda a kandalló
másik oldalán himbálta magát a hintaszékben
s egykedvűen szívta szivarját. Hanem erre az
elbeszélésre ő is előrehajolt s nagyot sóhajtott:

— Szegény Ráró!

Szembe a kandallóval ült az öreg Ba-
logh Pali bácsi, a jegyző. Oly szép képet
varázsolt ebből a három alakból félhomály-
ban a kandalló tűze. A két ősz cser és az
ifju erőből duzzadó Danyi. Oly ünnepélyes,
oly szép jelenet volt.

Elhallgattak. Az udvaron kutyaugatás
hallatszott s nyomban rá belépett a fiatal
segédjegyző, Benca Miksa. De nem egyedül.
Vele surrant be a szobába, egy nagy tarka
kutya. Egyenesen Balogh bácsinak az ölébe
ugrott s farkát csóválva, nyivogva nézett
gazdájának a szemébe. A gazda megsimogatta
a fejét, veregette a hátát.

— Tarcsi! Öreg barátom Tarcsi!

Dessewffy Dénes érdeklődéssel szem-
lélte a hatalmas állatot.

— Jó kutya lehet. Ilyen kopót még nem
igen látiam.

— Méltóságos úrambátyám, — fordul
feléje Pali bácsi — én sem látiam. Száz csa-

tában is volt velem s tizenhét vadkant hozott
a puskám elé. Tizenhét vadkant!

A hatalmas állat mintha tudná, miről
van szó, megáll a csoport közepén, meg-
feszíti izmait s érdeklődéssel néz az új jö-
vevény elé. Ugy látszik, ismeri nagyon az
embereket, mert csóválja a farkát s meg-
nyújtva nyakát, barátságosan néz Dénes bácsi
szemébe.

— Csodálatos állat!

— Biz ez csodálatos, Dénes bátyám.

Ha mélyen bűgő hangja felhallszik az erdőben,
mindig azt hiszem, hogy megint beharangoz-
tak egy vadkannak. És csodálatos, hogy mást
nem hajt, mint vadkant. A többinél legfeljebb
segédkezik. A medvét átengedi Spiváknak, a
szarvast Hotykának, a többi apróvadat a többi
apróságnak. De a vadkan az ő birodalma. Ott ő
vezeti az ostromot, ő irányítja a hajtást, ő tudja
hol és hogy kell lefogni a bestiat. Volt már
rá eset, hogy félnapig tartott egy vén kopott
kant beszorítva egy sziklahasadékba.

Érdekes volt az eset. A családom kint
volt a mezőn krumpliszüreten. És így velük
a kopóhad is. Az egyik szemfűlés az erdő-
szélről kiugratott egy szendergő nyulat. Ugyi!
utána az egész kopóhad. Még a Tarcsinak
is kedve jött játszani s velük tartott. Mikor
bementek a Gyflba, hirtelen megszűnt a
Hotyka „tyífi-tyáfi“-ja s felhallzott a Tarcsi
hatalmas, szaggatott „ham-ham“-ja. Mind
messzebb, mind messzebb, hol erősebben és
gyorsabban, hol nagyobb időközökben. Rögtön
jöttek jelenteni az esetet, de jött maga a
kopóhad is. Csak Tarcsi hiányzott.

Tisztában voltam a helyzettel. A sok
bestia nem érezvén háta mögött a gazdát,
egyszerűen faképnél hagyta Tarcsit a vadkan-
nal együtt. Megkorbácsoltam a kutyákat, ko-
csiba fogattam s Danyi öcsémmel vágtaiba in-
dultunk a Gyfl felé. A kocsit lent hagytuk a
patak partján s ketten a kopókkal bevágtunk
az erdőbe. Dél felé járhatott már az idő, de
oly köd volt, hogy a sűrű, fekete erdőben
alig láttunk valamit. A nyirkos harasztok és
omlós, nedves földön megcsúszott a lábunk.
Hallgatódtunk, kúrtoltunk, de semmit sem
hallottunk. Síri csend az egész rengetegben.
A kis Hotyka egy csapásnál hirtelen megáll,
körbeszalad s aztán elindul jobbra, majd visz-
szaszalad s szaglálva indul balra. A jobboldali
út kivezetett a cserjés szexiába, a baloldali a
püspöki erdőszélig.

Megállapítottam a tényállást. Itt találko-
tak a vadkannal. A nyúl szaladt jobbra, a
vadkan pedig vonult balra. Indítottam a Hotykát
és a kutya hűségesen engedelmeskedik. Jó
két órai keserves bukdácsolás után bejutot-
tunk a Veporba, a hegygirinc túlsó oldalára.
Megállok a gerincen s lövök egyet a levegőbe.
Ebben a pillanatban felhangzik a Tarcsi ha-
talmos hangja:

— Ham!... Ham-ham... Ham-ham-
ham!... Ham!...

A Magura alól, a pcsolinai határból jött
a hang. A kutya-had mint a fergeteg rohant
a hang irányában. Mi is nemsokára ott vol-
tunk. És láttuk Tarcsit egyik legdicsőbb sze-
repében. A Magura tövében egy üres medve-
barlang előtt találtuk. Lomposan, sárosan út
a sziklahasadék előtt. Időközönként nekiug-
rott a hasadéknak s vicsergatta fogait. Bent
a hasadéknak pedig ott kucorgott a kan.
Szűk volt a kijárata s nem mert előjönni.
Féltette szörnyen a hátulját.

Lepuffantottam a vén bélhasogatót s az
agyara első dísz szobámnak...

Az öreg elhallgatott. Tarcsi a hosszú
beszéd alatt lekuporodott gazdaja lába elé,
Danyi pedig lámpát gyújtott, mivelhogy na-
gyon sötét kezdett lenni s Benca Miksa is
jelentette, hogy nemsokára jön az asszony-
népség teára.

Dessewffy Dénes bátyáknak nagyon
megtetszett a Tarcsi kutya. Rögtön megvette
volna bármi összegért, de tudta úgyis, hogy
nincs az a kincs, amiért megválna Pali bácsi
öreg harcostársától. Azt az óhaját jelen-
tette hát csak ki, hogy szeretné munkában
látni a jeles állatot. El is határozták, hogy
másnap korán reggel indulnak a Magurába.
Ott mindig van vadkan.

Kemény, szeles idő lett másnap. A hosszú Sztriczó, a kemény legény és Pali bácsi jobbkeze, az is dörzsölgette a kezét s ugrálva veregette egymáshoz a csizmáját. A kopók pedig kellemetlenül nyugtalanok voltak. Csak Tarcsi, a kipróbált harcos várta nyugodtan, bizonyos apáthiával az indulást.

A kemény hó élesen csikorgott a férfiak lába alatt, midőn beléptek az erdőbe. A kelő napsugár kékes sávokat vont a hatalmas bükkfák árnyékába. Óvatosan, lassan haladtak előre. A hatalmas óriás Dessewffy alatt megmegrécscent a lehullott száraz ág s mélyen süppedezett a puha harasztra ülepedett hó.

Ott voltak a tisztás szélén. Itt már el kell ereszteni a kutyákat. Sztriczó leeldja nyakukról a cvorkát s Pali bácsi elkiáltja a jelszót:

— Hajrá!

A kopóhad eltűnik a sűrűségben, mintha a föld nyelte volna el. A vadászok is felállanak a „stand“-jaikra.

Csakhamar felhangzik az első vakkantás. Őz lehetett, mert vékonyan szólott a kopó. De a másik oldalon, ott már komolyabb, nehezebb esetnek kell lenni. Egyszerre bangzik fel az egész kopóhad ham-ogása. Mindenik részt vesz benne, de a harmóniából erősen kihangzik a Tarcsi súlyos, nenéz bangja. Balfelé terelik a vadat, egyenesen Balogh bácsinak. A hatalmas Dessewffy nem állhatja meg, hogy ne lássa az izgalmas hajszát. Szabályt, vadász törvényt törve, otthagya helyét s rohan a hang felé. Nem sokáig kellett haladnia. A hegyoldalon vérfagyasztó látvány tárult szeme elé.

Ott lohogott a hegynek fölé Balogh Pali bácsi. A puskáját magasan tartotta a kezében, nehéz csizmája meg térdig süppedezett a hóban. Igyekezett nagyon, de alig bírta már szuszszal. A háta mögött megprűszkölt, fűjt és rőfögött egy hatalmas vadkan. Párázata szinte megolvasztotta a havat. De a fenevad sem tudott nagyon előrehaladni. Ott ugrált körülötte az egész kopóhad. Egyik a hátuljába, másik a fülébe csimpaszkodott, harmadik az orrába ugrált. Csapkodott jobbra-balra, de az ügyes kutya mindig felugrott.

És Tarcsi ott állt vele szemben. Közte és a gazdája közt. Mintha azt mondta volna: Csak az én testemen keresztül. Jobbra-balra ráncigálódva haladt előre a menet. És mindenhol vér jelezte az utat, amit megtettek.

Még egy lépés és a vadkan eléri Pall bácsit. Egy vastag fa felé igyekszik az öreg s útközben tölti a puskáját. Késő. Az öreg megbotlik a fagyókérbe s végig vágódik a havon. A megsebzett fenevad két hatalmas ugrást tesz feléje s belevág a csizmájába. De Tarcsi is belevág a vad orrába. Jól és keményen vágható, mert a sebzett állat nagyot rőfenne csapott agyarával a kutyának. Tarcsi a levegőbe repült s végigterült a havon.

Ekkor dördült el Dessewffynek a fegyvere. Megrázta egy kicsit a fejét a vadkan, egyet rugott még s végignyúlt a Tarcsi mellett.

Ott maradt mind a kettő a platzon. A vadkan is meg Tarcsi is. A kant fültövön találta a golyó, Tarcsinak meg ketté volt hasítva a hasa.

Balogh bácsi a zsebkendőjét vette elő s törülte vele a szemét.

— Tizenhét vadkant hozott terítékre.

Dessewffy Dénes bátyánk meg szomoruan nézett a véres képre.

— Szegény Ráró! Tizenhét csatában volt velem!

Petrássevich Géza.

Megnyilt
az új 1899
Központi Zálogház
Kossuth-utca 15. sz.
alatt az udvarban.
Értéktárgyakra legmagasabb
kölesont ad.

Karácsonyra

(Ujévre)

meglepő szép válogatott

ajándéktárgyak

a legolcsóbb árszabás mellett

ROSE DEZSŐ

Debrecen legelőkelőbb és legmegbízhatóbb

új és fényes

ékszer-üzletében

szereshetők be.

A cégre tessék figyelni.

Csakis

PIACZ-UTCZA 55.

a Hungária kávéház mellett

AKI olcsón akar

szebbnél-szebb és *
finomabbnál-finomabb

gyermek játékokat

és

ajándék

tárgyakat

vásárolni,

ne mulassze el a

Miklós né és Társa

bazárüzletét

DEBRECEN

Piac-utca 26,

Nagy-Tőzsde mellett

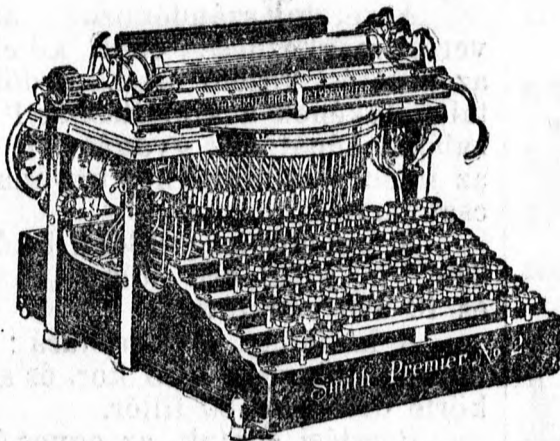
megttekinteni.

Partie vétel folytán egy egész
waggon játékáru érkezett.

Mesés szép áruk és
bámulatos olcsó árak!

Saját érdeke mindenkinek, hogy meg-
ragadja ez alkalmat. Vásárlási kény-
szer nélkül.

Festék szalag Carbon papir Stencyl papir

Smith, Preimer, Remington, Ideal, Oliver,
és Yost **Írógépekhez**
mindennemű kellékek gyári árban.

Egy negyed millió

piadott

„Smith Premier“

írógép igazolja, hogy ez feltétlenül

a legjobb gyártmány

Hajdumegyei képviselő

Mihály Sámuel

papirkereskedése

Debrecen Főter 30,

Kardos László

üzletében

Kossuth-utca 9.

az év végén szokásos

alkalmi eladás

megkezdődött, melyen a kiállított
kifogástalan minőségű árucikkek

mélyen leszállított áron
25—50 százalék enged-
ménnyel kerülnek eladásra.

Karácsonyi ajándékul!

a szövőipar remek példányait van
szerencsém bemutatni és ajánlani
a n. é. közönségnek, mely célból
szíves látogatását kéri:

Kardos László
Kossuth-utca 9.

Telefon 118.

1868

Kostya János

ékszerész

Debreczen, Széchenyi-utca 1 szám.

Ref. Kistemplom mellett.

Ajánlja a már 20 év óta fennálló

ékszer-üzletét,

amely a nagyérdemű közörség által elismert szo-
lid, lelkiismeretes kiszolgálásban páratlan és leg-
olesőbb forrás.

Dus választék.

Tulajzetés kizárva.

Megnyilt

Karácsonyi

Gyermek-játék

Vásár

hol a föloszlott Budapesti
Róbert Nagy Áruházról tö-
megben megvásárolt összes

gyermekjáték áruk

lesznek
mesés olcsó áron el-
árusítva.

800 darab hinta ló

2000 darab baba

Kőépítő szekrények

Bútorok

Gépezetes játékok

Társas játékok

Gőzgépek, Várak

Katonák, Konyhák

Istállók és Számtalan

itt fel nem sorolt játék-

árak

mesés olcsó árban.

Finom áruk.

Olcsó áruk.

Piac-utca 61.

Az újonnan épült Fischer-
féle 3 emeletes palotában.

Sz. 424. erdh. — 1905.

Faeladási hirdetés.

Kőrís és tölgyfa mennyiség fog
1906 év január hó 16-án d. e. 9 óra-
kor nyilvános szóbeli árverésen el-
adatni Nyír-Acsád (Szabolcsmegye)
községében az urad. tisztartói iro-
dában. Zárt írásbeli ajánlatok is el-
fogadtnak.

Árverelni szándékoznak, az ár-
verés megkezdése előtt kötelesek
az árverést vezető urad. Erdőhiva-
tal főnökének a kikiáltási ár 10 szá-
zalékát bánatpénz gyanánt letenni,
az írásbeli ajánlatokhoz ugyanannyi
csatolandó.

A famennyiség: 1341 drb kőrísfa
338⁸⁹⁰ m³; 628 drb tölgy 116⁸⁰⁸ m³
és 10 drb vadkörte.

A kikiáltási ár kőrísára: 6222
korona, tölgyre: 1635 kor. és a vad-
körte drb.-ként 80 fillér.

Beadási adatok, az egyes átmé-
rők és azok mennyisége, valamint
a részletes árverési feltételek meg-
tudhatók az urad. Erdőhivatalnál
Sárköz (Szatmármegye) szó vagy
írásbelig.

Az erdőrészt megtekintésére se-
gítségül lesz az Acsádon lakó urad.
tisztartó és az erdővéd.

Vasuti állomás a Bpest—Mára-
maros-Sziget fővonal Nyír-Ábrány
vagy Vámos-Pécs.

Az uradalom a szabad válasz-
tási jogot fenntartja magának.

Sárköz, 1905. év december hó 10.

Baró Vécsey László
sárközuradalmi
Erdőhivatala.

1904

Eladó gőzmalom.

A debreceni Első Takarékpénztár
a tulajdonát képező, közvetlen a
város alatt és a m. á. v. vonala
mellett fekvő u. n.

Barcsay-féle gőzmalomot,

a vele járó 2366 nágyiszögöl telek-
kel a benne található összes felsze-
relésekkel együtt — igen kedvező
feltételek mellett eladja. Az eladás
tárgyát képező malom azonnal át-
vehető. Bővebb értesítés nyerhető
alulirott igazgatóságnál.

Debreceni Első Takarékpénztár igazgatósága

KARÁCSONYI VÁSÁR

Csodtömegekből vett árukból eladásra kerülnek:

Női, férfi ruhaszövetek, selymek, vásznak, canavász, aszal-
neműek, Férfi és női fehéreneműek, Férfi, női és gyermek
harisnyák és tricók. — Ágy garnitúrák és szőnyegek.
Egy prima hófehér vattás paplan 4 frt. 25 kr. Selyem pamut egy gombolyag 15 kr.
Mindenki vásárlási kénysszor nélkül meggyőződhetik.

WALLERSTEIN FÜLÖP FIAI cégnél

Debrecen, Főpiac.

Maradékok félárban. Női felöltők gyári árban. Szőrme boák nagyobb
vétel folytán nagyon olcsón.

Telefon
443

Uj sóraktár

Telefon
443

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomá-
sára hozni, hogy Vár-utca 7. sz. alatt, Nyomató-
utca sarkán

só nagyraktárt nyitottam,

hol állandóan, kizárólag saját őrlésű darált só
valamint kő- és marhasó kapható.

Ugyszintén tengeri árpa és zab szemesen vagy
darálva minden mennyiségben állandóan kapható.
Darálást elfogadok és kivételre házhoz is száll-
litom. 1871

Mint a helyi „Erdőkarmánygyár“ képviselője
ennek gyártmányai nálam nagyban és kicsiny-
ben e gyártmányok rendelhetők.

Becses pártfogást kér teljes tisztelettel

Honig Emil

só nagykereskedő.

Debreczen specialitása

a világhírű törvényesen védett

NEUMANNÁNDOR

féle, saját gyártmányu

kályhaezüstöző

Szobaleány védjeggyel el-
látva. Megrendelhető és
kapható a készítőnél

Neumann Nándornál

festőnagykereskedő,

DEBRECZEN, Hatvan-utca 5. sz.

Viszonteladónak árkedvezmény.

Orosházi kenyérsütőde

és 1900
Élelmezési Csarnok

ajánlja:

Keményfejes és savanyított
Káposztát, Carfiolt, tojásos
leves alá Tészlát, Makaronit,
Tarhonyát, Bab, Lencse, Borsó,
Mák, nagybányai Szilva, Lek-
vár, Diót, Gombát, Gesztenyét,
Árpa, köles és tengeri Kását.
Savanyított Ugorka, ugorka
Saláta, zöld Borsó, Paradicsom
Tökkáposzta, friss Cókusz-
zsir, Vaj, Szőlő és Fajalmát a

*** legolcsóbb napi árban. ***